

**UCHWAŁA NR XLIII/254/2021
RADY POWIATU LESZCZYŃSKIEGO**

z dnia 29 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia: „ Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2027”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) w związku z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) Rada Powiatu Leszczyńskiego uchwala, co następuje.

§ 1. Rada Powiatu Leszczyńskiego przyjmuje „Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2027” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Jan Szkudlarczyk

Załącznik do uchwały nr XLIII/254/2021
Rady Powiatu Leszczyńskiego
z dnia 29 listopada 2021r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
POWIATU LESZCZYŃSKIEGO
NA LATA 2021-2027**

2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE	6
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	10
1. DANE PODSTAWOWE O POWIECIE	10
2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA I KOMUNIKACYJNA	12
3. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE	17
4. STRUKTURA GOSPODARCZA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY	22
5. EDUKACJA I WYCHOWANIE	34
6. ŻYCIE KULTURALNE I INFRASTRUKTURA SPORTOWO – REKREACYJNA	42
7. OPIEKA ZDROWOTNA	51
8. PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	54
9. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	59
10. PRZESTĘPCZOŚĆ	66
11. POMOC SPOŁECZNA WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA	68
12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	88
III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	90
IV. PROGRAMY I PROJEKTY	100
V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII	100
SPIS TABEL I WYKRESÓW	105

WPROWADZENIE

Obowiązek przygotowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (art.16b ust.1).

Polityka społeczna oznacza racjonalną działalność państwa i innych podmiotów zmierzającą do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, pożądanych struktur społecznych i stosunków społeczno-kulturowych, służących efektywnemu i sprawiedliwemu zaspokojeniu potrzeb społeczeństwa. Na poziomie lokalnym jednym z podstawowych narzędzi służących jej realizacji jest strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia została opracowana w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie. Powstała w procesie partycypacyjnym z uwzględnieniem interesów różnych grup społecznych. W pracach nad dokumentem uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, w tym sektora pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, a także policji, organizacji pozarządowych.

Strategia ma charakter wieloletni; została przygotowana na lata 2021-2027. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny. Dokument umożliwi ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy Unii Europejskiej, i stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

Strategia składa się z pięciu części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu oraz jego uwarunkowania strategiczne i programowe.

Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat powiatu oraz diagnozę sytuacji społecznej w powiecie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji i organizacji działających w powiecie. Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach: *Infrastruktura transportowa i komunikacyjna; Struktura demograficzna i zasoby mieszkaniowe; Struktura gospodarcza i sytuacja na rynku pracy; Edukacja i wychowanie; Życie kulturalne i infrastruktura sportowo-rekreacyjna; Opieka zdrowotna; Problem niepełnosprawności; Uzależnienia i przemoc w rodzinie; Przemoc; Pomoc społeczna, wpieranie rodziny i piecza zastępcza oraz Organizacje pozarządowe.*

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu powiatowego i przesłanek wynikających z sytuacji panującej na szczeblu gminnym, zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie programowania dokumentu. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, przedstawione źródła finansowania dokumentu i czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań, ramy finansowe strategii oraz prognoza zmian.

W czwartej części dokumentu wskazane są programy realizowane przez powiat.

Piąta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na myślenie i działanie strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalnych polityków, działaczy, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. I tylko ich skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

I. UWARUNKOWANIA TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2020-2027 wynika z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1976 ze zm.), który w ramach zadań własnych powiatu przewiduje „opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2020 r. poz. 920 t.j.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz.821 t.j.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 t.j.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 t.j.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 t.j.),

- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133 t.j.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 t.j.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327 t.j.).

2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2021 - 2027 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020,
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020,
- Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;

3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „*Unia innowacji*” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „*Młodzież w drodze*” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „*Europejska agenda cyfrowa*” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „*Europa efektywnie korzystająca z zasobów*” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „*Polityka przemysłowa w erze globalizacji*” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do Małych i Średnich Przedsiębiorstw, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu „*Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia*” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „*Europejski program walki z ubóstwem*” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest dokumentem, którego głównym celem jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodu mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Strategia zawiera cele oraz kierunki interwencji. Cel 1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Kierunkami interwencji w celu realizacji są:

1.1 Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo, wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją. 1.2 zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno – gospodarcze. (...) 1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych. 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. Cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych. Kierunki interwencji: 2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego. 2.2 wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym. 2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach. Cel. 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażanie polityk ukierunkowanych terytorialnie. Kierunki interwencji: (...). 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym. 3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w Polsce w latach 2014-2020 w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Instrumentami realizacji Umowy są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa ściśle wiąże strategię wykorzystania środków europejskich z realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Strategii Europa 2020. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 jest, zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju, oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej oraz podnoszeniu sprawności i efektywności państwa. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej cele rozwojowe kraju, w Umowie wyróżniono cztery priorytety finansowania ze środków europejskich, do których zaliczono: otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom, spójność społeczną i aktywność zawodową, infrastrukturę sieciową na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami. Priorytety te będą realizowane w ramach właściwych celów tematycznych, wskazanych w projektach rozporządzeń Unii Europejskiej.

Umowa wskazuje m.in. rodzaje inwestycji, mogących liczyć na dofinansowanie, proponuje układ programów operacyjnych, prezentuje zarys systemu ich wdrażania, a także

przedstawia ogólne założenia opartego na zasadzie subsydiarności podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zapewnieniu koordynacji pomiędzy funduszami polityki spójności na poziomie regionalnym służyć ma, umożliwiona po raz pierwszy w okresie programowania 2014-2020, realizacja przez samorzady województw programów dwufunduszowych (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Instrumentem zapewniającym komplementarność interwencji realizowanych przez rząd i samorząd terytorialny będzie kontrakt terytorialny.

Projekt **Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020** przewiduje utworzenie 10 osi priorytetowych. Problematykę społeczną ujęto głównie w ramach osi priorytetowej 6. Rynek pracy i osi priorytetowej 7. Włączenie społeczne.

W ramach osi priorytetowej 6. wyznaczono cel tematyczny 8. „Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników” oraz priorytety inwestycyjne, których wdrożenie ma się przyczynić do wzrostu kompetencji i doświadczeń zawodowych osób poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, wzrostu poziomu zatrudnienia, rozwoju przedsiębiorczości i przedsiębiorstw w regionie oraz generowania nowych miejsc pracy, wzrostu aktywności zawodowej osób wyłączonej z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi, zwiększenia dostępności usług opiekuńczych, a także podniesienia poziomu zdrowia i wydłużenia czasu aktywności zawodowej mieszkańców regionu.

Z kolei w ramach Osi Priorytetowej 7. przewidziano do realizacji cel tematyczny 9. „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją” poprzez wprowadzenie w życie priorytetów inwestycyjnych mających przyczynić się do wzrostu aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych, a tym samym ograniczenia skali ubóstwa, poprawy jakości i dostępności usług społecznych oraz rozwoju potencjału ekonomii społecznej.

Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki regionalnej polityki społecznej. W strategii sformułowano wizję rozwoju oraz wyznaczono 4 cele strategiczne: 1 Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców osiągnięty poprzez: 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu. 1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia. 1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału

ludzkiego na rynku pracy. Cel 2 Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu osiągnięty poprzez: 2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie. 2.2 Przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu. 2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu. Cel 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski. 3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa. 3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski. 3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej. Cel 4 Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem osiągnięty poprzez: 4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług. 4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Wszystkie działania wpisujące się w wyznaczone w strategii priorytety uwzględniają specyficznych adresatów, za których uznano: osoby starsze i niepełnosprawne, dzieci i młodzież, kategorie wysokiego ryzyka socjalnego, a także wszystkich mieszkańców Wielkopolski przy uwzględnieniu ich uczestnictwa w różnych wymiarach życia społecznego (kultura, sport i turystyka, edukacja, pomoc społeczna, rynek pracy, służba zdrowia).

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W POWIECIE

1. DANE PODSTAWOWE O POWIECIE

Powiat leszczyński leży w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiadujące z nim powiaty to: od północy - powiat wolsztyński i kościański, od wschodu-powiat gostyński, od południa rawicki w województwie wielkopolskim, a także powiat górowski w województwie dolnośląskim oraz od zachodu - powiat wschowski w województwie lubuskim.

W skład powiatu leszczyńskiego wchodzi 7 gmin. Są to dwie gminy miejsko-wiejskie: Osieczna i Rydzyna oraz pięć gmin wiejskich: Lipno, Krzemieniewo, Wijewo, Świąciechowa, Włoszakowice. Powiat leszczyński na skutek reformy administracyjnej, przeprowadzonej w 1998 roku, otrzymał rangę powiatu ziemskiego. Funkcję miasta powiatu grodzkiego

(miasta na prawach powiatu) w subregionie leszczyńskim powierzono byłemu ośrodkowi wojewódzkiemu - miastu Leszno.

Tabela 1. Podział administracyjny Powiatu Leszczyńskiego

Lp.	Nazwa gminy	Typ gminy	Liczba sołectw	Liczba miejscowości	Powierzchnia [km ²]
1.	Krzemieniewo	wiejska	18	23	113
2.	Lipno	wiejska	15	20	104
3.	Osieczna	miejsko - wiejska	17	29	129
4.	Rydzyzna	miejsko - wiejska	16	23	136
5.	Święciechowa	wiejska	12	14	134
6.	Wijewo	wiejska	7	8	62
7.	Włoszakowice	wiejska	12	22	128
Powiat Leszczyński					806

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.XII.2017r.

Mapa powiatu leszczyńskiego.

Pod względem fizycznogeograficznym powiat leży w makroregionie Niziny Południowo-Wielkopolskiej, na Wysoczyźnie Leszczyńskiej. Charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu: część północną cechuje rzeźba młodoglacjalna, natomiast część południowa to zdenudowana powierzchnia moreny dennej o niezbyt dużych różnicach wysokości terenu.

Powiat położony jest w dorzeczu Odry, przy czym odwodnienie jego obszaru odbywa się w dwóch kierunkach. Kanał Obry zbiera wody z północno-wschodniej części powiatu i odprowadza je ku północy – do Warty. Z pozostałej części obszaru wody odprowadzane są

natomiast w kierunku południowo-zachodnim i zachodnim – ku Odrze, poprzez jej liczne prawobrzeżne dopływy, w tym Krzycki Rów oraz Rów Polski. Istotnym elementem składowym wód powierzchniowych są jeziora. Występują one jedynie w północnej części powiatu, grupując się w dwóch rejonach: we wschodniej części Pojezierza Sławskiego oraz na Pojezierzu Krzywińskim. Wszystkie są typowymi jeziorami rynnowymi. Największe z nich to: Jezioro Dominickie (o powierzchni 344 ha) i Jezioro Wieleńskie (o powierzchni 220 ha).

Powiat zajmuje powierzchnię 805,81 km², co stanowi 2,7% obszaru województwa wielkopolskiego. W jego skład wchodzi 7 gmin: 2 gminy miejsko-wiejskie: Osieczna i Rydzyna oraz 5 gmin wiejskich: Krzemieniewo, Lipno, Świąciechowa, Wijewo i Włoszakowice.

Funkcje głównego ośrodka powiatu, tj. przemysłowe, usługowe, komunikacyjne, administracyjne, kulturalne, oświatowe (szkolnictwo ponadgimnazjalne i wyższe) oraz opieki zdrowotnej (szpitale i przychodnie specjalistyczne) pełni miasto Leszno – ośrodek o randze subregionalnej, stanowiący odrębną jednostkę samorządu terytorialnego, tj. miasto na prawach powiatu.

2. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA I KOMUNIKACYJNA

Podstawową sieć komunikacyjną powiatu tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz linia kolejowa relacji Poznań – Wrocław.

Siecią dróg powiatowych o łącznej długości 387,202 km (stan na dzień 31.12.2020 r.) zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie, który jest jednostką organizacyjną Powiatu Leszczyńskiego.

Tabela 2. Układ drogowy powiatu leszczyńskiego – stan na dzień 31.12.2020r.

Lp.	Rodzaj drogi	Długość w km
1.	Drogi krajowe	28,77
2.	Drogi wojewódzkie	51,65
3.	Drogi powiatowe	387,202
4.	Drogi gminne	390,700

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ZDP w Lesznie – stan na dzień 31.12.2019r.

Drogi krajowe na terenie powiatu leszczyńskiego

Przez teren powiatu przebiega jedna droga krajowa o długości 28,77 km, która przebiega przez następujące gminy:

Droga krajowa Nr 12:

Gmina Osieczna – ok 7,4 km

Gmina Krzemieniewo – ok 11,9 km

Gmina Świąciechowa – ok 9,5 km

Drogi wojewódzkie na terenie powiatu leszczyńskiego

Przez powiat leszczyński przebiegają następujące drogi wojewódzkie o łącznej długości 51,65 km.

Droga wojewódzka nr 305 Bolewice-Nowy Tomyśl – Wolsztyn- Wschowa:

Gmina Wijewo – 8,438 km

Droga wojewódzka nr 323 Leszno – Studzionki

Gmina Świąciechowa – 4,655 km

Droga wojewódzka nr 432 Leszno-Krzywiń- Śrem-Środa Wlkp.-Września

Miasto i Gmina Osieczna – 15,085 km

Droga wojewódzka nr 309 Rawicz - Bojanowo - Kaczkowo - Leszno

Miasto i gmina Rydzyna – 15,0 km,

Gmina Lipno – 9,7 km

Tabela 3. Drogi powiatowe na terenie powiatu leszczyńskiego

Lp	Num er drogi	Nazwa drogi	Całko wita długoś ć drogi
1	2	3	4
1	3903 P	(Bronikowo) granica powiatu leszczyńskiego - Boguszyn - Bukówiec Górny - Włoszakowice - Zaborówiec - Brenno - Wijewo - droga wojewódzka nr 305	9,494
2	3902 P	(Karmin) granica powiatu leszczyńskiego - Popowo Wonieskie - Wojnowice (droga wojewódzka nr 432)	6,118
3	3938 P	(Sierpowo) granica powiatu leszczyńskiego – Lipno	5,110
4	3898 P	(Gryżyna) granica powiatu leszczyńskiego - Wojnowice (droga wojewódzka nr 432)	2,500
5	4756 P	Droga wojewódzka nr 305 - Brenno	12,528
6	4755 P	(Wróblów) granica powiatu leszczyńskiego - Potrzebowo - Wijewo (droga wojewódzka nr 305)	6,655

7	3823 P	(Starkowo) granica powiatu leszczyńskiego - Boszkowo (letnisko) - Włoszakowice - droga powiatowa nr 3903P	5,888
8	3824 P	(Bucz) granica powiatu leszczyńskiego - Boszkowo (wieś) - Boszkowo (letnisko)	3,252
9	4759 P	Bukówiec Górny - Sądzia - Krzycko Wielkie - Krzycko Małe - droga powiatowa nr 4760P	9,016
10	4806 P	Włoszakowice - Grotniki Dłużyna - granica powiatu wolsztyńskiego (Morownica)	7,045
11	4768 P	Krzycko Wielkie - Boguszyn - Błotkowo - Radomicko (droga wojewódzka nr 309)	8,957
12	4763 P	Jezierzyce Kościelne – Zbarzewo	2,728
13	3937 P	(Stare Bojanowo) granica powiatu leszczyńskiego – Sulejewo	1,566
14	4760 P	Włoszakowice - Krzyżowiec - Jezierzyce Kościelne - Święciechowa - Leszno (granica miasta)	17,608
15	4761 P	Krzyżowiec - Zbarzewo - granica województwa wielkopolskiego	5,350
16	4767 P	Lipno (droga wojewódzka nr 309) - Goniembice - Osieczna (droga wojewódzka nr 432)	7,679
17	4791 P	Osieczna (droga wojewódzka nr 432) - Łoniewo - Dobramyśl - Pawłowice - Robczysko - granica powiatu gostyńskiego (Poniec)	15,380
18	3822 P	(Górsko) granica powiatu leszczyńskiego - Miastko - Brenno	5,889
19	6263 P	Leszno (granica miasta) - Nowa Wieś – Pawłowice	9,545
20	4792 P	Droga krajowa nr 12 - Krzemieniewo - Oporówko - granica powiatu gostyńskiego (Poniec)	9,665
21	3930 P	(Droga powiatowa nr 3931P) granica powiatu leszczyńskiego - Bojanice - Karchowo - droga krajowa nr 12	7,260
22	4803 P	Droga wojewódzka nr 309 - Rydzyna (ul. Wolności, Rynek, Rzeczypospolitej) - Kłoda - Moraczewo - Pomykowo - granica powiatu gostyńskiego (Janiszewo)	7,077
23	4758 P	Zaborówiec - granica województwa wielkopolskiego	2,173
24	4764 P	(Osowa Sień) granica powiatu leszczyńskiego - Niechłód - Piotrowice – Święciechowa	8,102
25	4762 P	Zbarzewo – Niechłód	2,866
26	4765 P	Piotrowice - Trzebiny - Długie Stare - granica województwa wielkopolskiego	9,652
27	4772 P	Święciechowa - Lasocice - Przybyszewo - Henrykowo -droga powiatowa nr 4774P	11,040
28	4773 P	Droga powiatowa nr 4760P - Leszno (granica miasta)	1,739
29	4774	Strzyżewice (droga krajowa nr 12) - Henrykowo - droga wojewódzka nr	5,790

9	P	323	
30	4771 P	Droga wojewódzka nr 309 - Wilkowice – Świąciechowa	7,713
31	4769 P	Lipno - Smyczyna – Błotkowo	6,050
32	4770 P	Droga powiatowa nr 4769P - Mórkowo - Wilkowice - droga wojewódzka nr 309	6,262
33	4775 P	Droga wojewódzka nr 323 - Książęcy Las - Tarnowa Łąka - droga powiatowa nr 4799P	6,996
34	4757 P	Radomicko (droga wojewódzka nr 309) -Targowisko - Górka Duchowna - Sulejewo - Popowo Wonieskie	9,290
35	4766 P	Górka Duchowna - Żakowo - droga powiatowa nr 4767P	4,701
36	4777 P	Goniembice - Wyciążkowo - Gronówko - Leszno (granica miasta)	5,908
37	4778 P	Popowo Wonieskie - Drzeczkowo - Wolkowo - droga powiatowa nr 4767P	6,094
38	4779 P	Drzeczkowo - Osieczna (droga wojewódzka nr 432)	3,457
39	4782 P	Osieczna (droga wojewódzka nr 432) - Świerczyna – Bojanice	11,417
40	3931 P	(Droga powiatowa nr 3930P) granica powiatu leszczyńskiego - Miąskowo - droga powiatowa nr 4783P	4,335
41	4783 P	Droga wojewódzka nr 432 - Ziemnice – Świerczyna	5,332
42	4790 P	Świerczyna - Grodzisko - Kąkolewo (droga krajowa nr 12)	7,710
43	4800 P	Kąkolewo (droga krajowa nr 12) - Nowa Wieś - Dąbcze – Rydzyna	8,928
Lp	Num er drogi	Nazwa drogi	Całko wita długość drogi
44	4789 P	Droga krajowa nr 12 - Frankowo - Garzyn (droga krajowa nr 12)	5,446
45	4788 P	Droga powiatowa nr 4787P - Górzno - Garzyn (droga krajowa nr 12)	4,639
46	4787 P	Droga powiatowa nr 4782P – Karchowo	5,440
47	4784 P	Bojanice - granica powiatu gostyńskiego (Siemowo)	1,975
48	4785 P	Karchowo - Belęcín – Siemowo	2,720
49	4786 P	Belęcín - Hersztupowo (droga krajowa nr 12)	2,135

50	4794 P	Garzyn (droga krajowa nr 12) - Drobnin - Krzemieniewo - droga powiatowa nr 4793P	6,250
51	4797 P	Pawłowice - Lubonia - Oporówko - Oporowo - granica powiatu gostyńskiego (Łęka Wielka)	7,926
52	4796 P	Drobnin - Kociugi – Pawłowice	5,856
53	4795 P	Drobnin - Mierzejewo – Lubonia	5,025
54	4793 P	Droga krajowa nr 12 - Brylewo - granica powiatu gostyńskiego (Łęka Wielka)	2,358
55	4801 P	Droga wojewódzka nr 309 - Dąbcze - Tworzanice - Przybin – Robczysko	11,332
56	4802 P	Tworzanice - Tworzanki - Moraczewo - Lasotki - Kaczkowo (droga wojewódzka nr 309)	9,034
57	4776 P	(Czernina) granica powiatu leszczyńskiego - Kaczkowo (droga wojewódzka nr 309)	3,505
58	4798 P	Oporowo - granica powiatu gostyńskiego (Czarkowo)	0,808
59	4799 P	Kłoda - Tarnowa Łąka - granica województwa wielkopolskiego	5,314
60	3904 P	(Bronikowo) granica powiatu leszczyńskiego - Bukówiec Górny	1,682
61	4780 P	Osieczna (ul. Śmigielska)	0,225
62	4805 P	Rydzyzna ul. Kościuszki	1,467
63	4804 P	Rydzyzna ul. Poniatowskiego	0,560
64	4781 P	Osieczna(droga wojewódzka nr 432),ul.Leszczyńska,Kościuszki,Rynek,Steinmetza,Frankiewicza(droga wojewódzka nr 432)	1,640
		Razem	387,202

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ZDP w Lesznie - stan na 31.12.2019r.

Usługi transportowe na terenie powiatu świadczą zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne. Do pierwszych z nich należą: Polskie Koleje Państwowe Regio, Państwowa Komunikacja Samochodowa Leszno oraz Miejski Zakład Komunikacji w Lesznie.

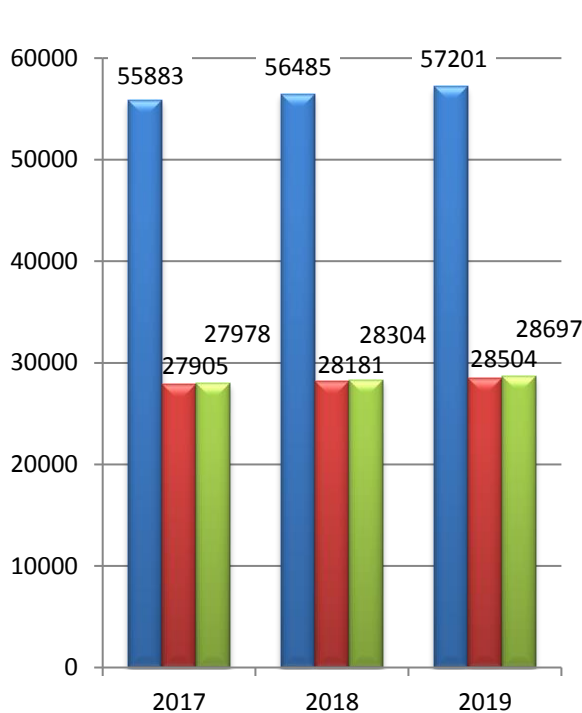
3. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

W latach 2017-2019 liczba ludności Powiatu Leszczyńskiego zwiększała się z roku na rok (z 55.883 w 2017 r. do 57.201 w 2019 r.). Większość wśród ogółu mieszkańców stanowiły kobiety (po 50,1% w każdym roku).

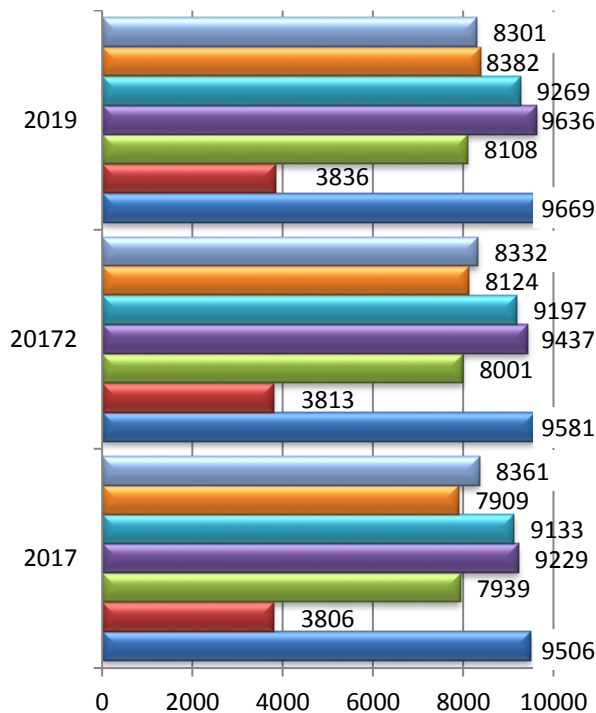
Na koniec 2019 roku najwięcej mieszkańców liczyły gminy Włoszakowice (9.669), Rydzyna (9.636), Osieczna (9.269) i Lipno (8.382). Wówczas gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 70 osób na km², oscylując w poszczególnych gminach pomiędzy 61,9 (w gminie Wijewo) a 75,5 i 73,5 (odpowiednio w gminach Włoszakowice i Krzemieniewo).

Dane szczegółowe na temat liczby ludności powiatu oraz poszczególnych gmin wchodzących w jego skład przedstawia poniższy wykres.

Wykresy 1-2. Ludność powiatu oraz gmin wchodzących w jego skład w latach 2017-2019

- liczba mieszkańców powiatu ogółem
- liczba mężczyzn
- liczba kobiet

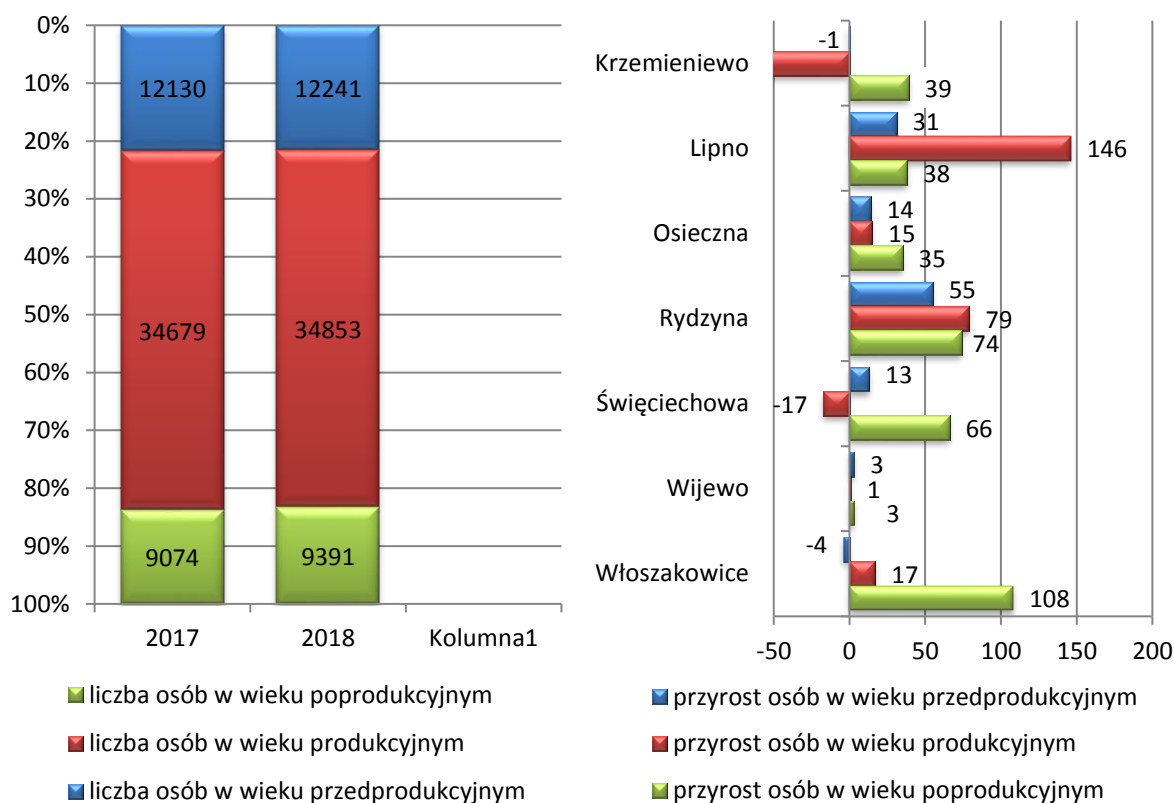
- liczba mieszkańców gminy Krzemieniewo
- liczba mieszkańców gminy Lipno
- liczba mieszkańców gminy Osieczna
- liczba mieszkańców gminy Rydzyna
- liczba mieszkańców gminy Świąciechowa
- liczba mieszkańców gminy Wijewo
- liczba mieszkańców gminy Włoszakowice

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

W latach 2017 i 2018 liczba dzieci i młodzieży w grupie wiekowej od 3 do 18 lat w powiecie była na zbliżonym poziomie (10.823 w 2017 r., 10.880 w 2018 r.), natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2017 i 2018 wynosiła odpowiednio (34.679 i 9074 w 2017 r. - 34.853 i 9391 w 2018r.).

W analizowanym okresie tylko w dwóch gminach powiatu (Krzemieniewo, Włoszakowice) odnotowano spadek liczby dzieci i młodzieży (o odpowiednio - 1 i - 4). Największy przyrost mieszkańców w wieku produkcyjnym miał z kolei miejsce w gminie Lipno (+146), a osób starszych w gminach Rydzyna (+74) i Włoszakowice (+108). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 3-4. Struktura wiekowa ludności powiatu oraz gmin wchodzących w jego skład w latach 2017-2018

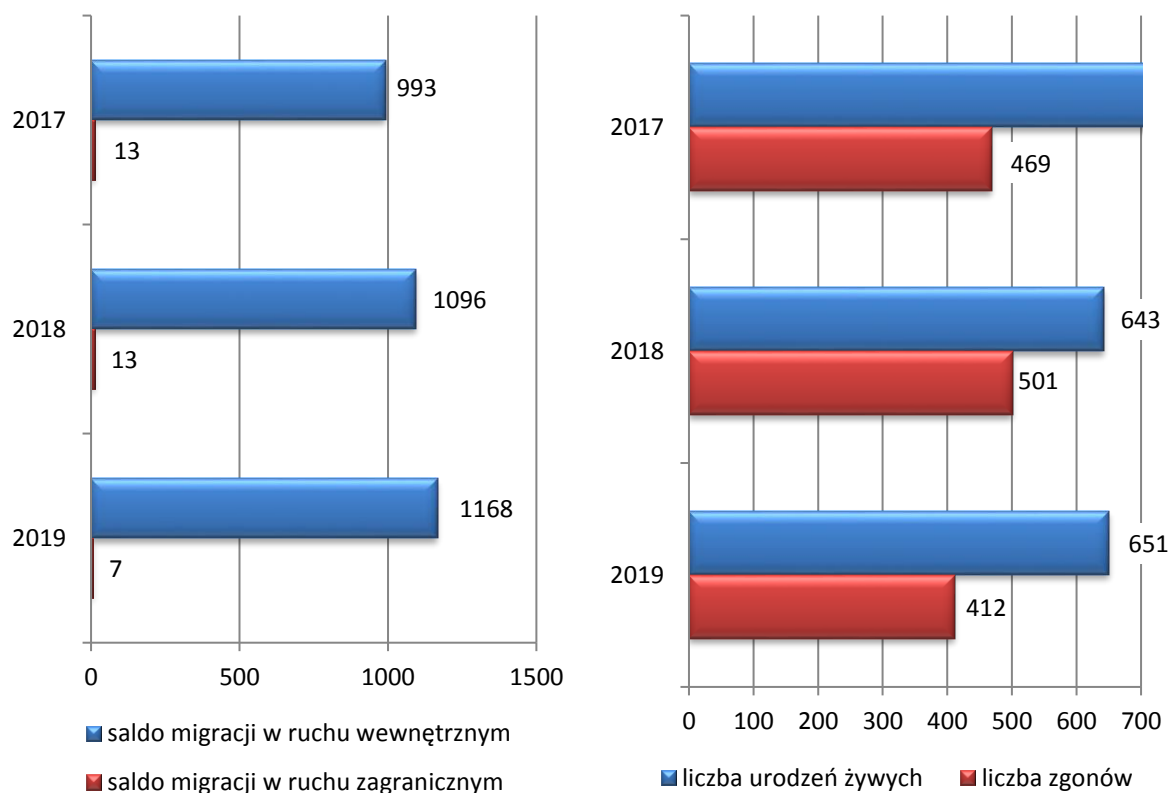

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Na koniec 2018 roku największy odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności odnotowano w gminach Lipno (23,82%), Wijewo (22,93%) i Włoszakowice (22,43%), a najmniejszy w gminach Osieczna (19,7,2%) i Krzemieniewo (20,26%). Z kolei największy udział osób w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców zarejestrowano w gminach Święciechowa (62,47%), Lipno (62,46%) i Wijewo (62,42%), a najmniejszy w gminie Rydzyna (60,97%). Jeśli natomiast chodzi o osoby w wieku poprodukcyjnym, największy ich odsetek w ogóle ludności odnotowano w gminach Krzemieniewo (18,44%) i Osieczna (18,38%), a najmniejszy w gminach Lipno (13,73%) i Wijewo (14,66%).

Wzrost liczby mieszkańców powiatu w latach 2017-2019 był zarówno efektem dodatniego przyrostu naturalnego (+260 w 2017 r., +142 w 2018 r., +239 w 2019 r.), jaki i korzystnego salda migracji (+980 w 2017 r., +1083 w 2018 r., +1161 w 2019 r.), odbywającej się głównie w ruchu wewnętrznym. Co warte podkreślenia w analizowanym okresie zmniejszała się liczba urodzeń żywych (z 729 w 2017 r. do 651 w 2019 r.), a saldo migracji w ruchu zagranicznym było korzystne (z 13 w 2017 r. do 7 w 2019 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykresy 5-6. Ruch naturalny i migracyjny ludności powiatu w latach 2017-2019

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Dokonując analizy zachodzących w powiecie zmian demograficznych, należy podkreślić, iż mimo zwiększającej się liczby mieszkańców są one coraz mniej korzystne. Widoczny jest bowiem systematyczny wzrost udziału osób starszych w populacji powiatu. Zmiany te powodują postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej, co w perspektywie najbliższych lat będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

Powyższe przewidywania potwierdza przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny prognoza ludności kraju, według której do 2050 roku liczba ludności Powiatu Leszczyńskiego w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym będzie wynosiła odpowiednio 10.799 i 36.697 a liczba osób starszych przewyższy znacznie liczbę dzieci i młodzieży i osiągnie poziom 15.379. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców powiatu (62.875) wyniesie 17,18%, a odsetek osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym odpowiednio 58,4 i 24,5%.

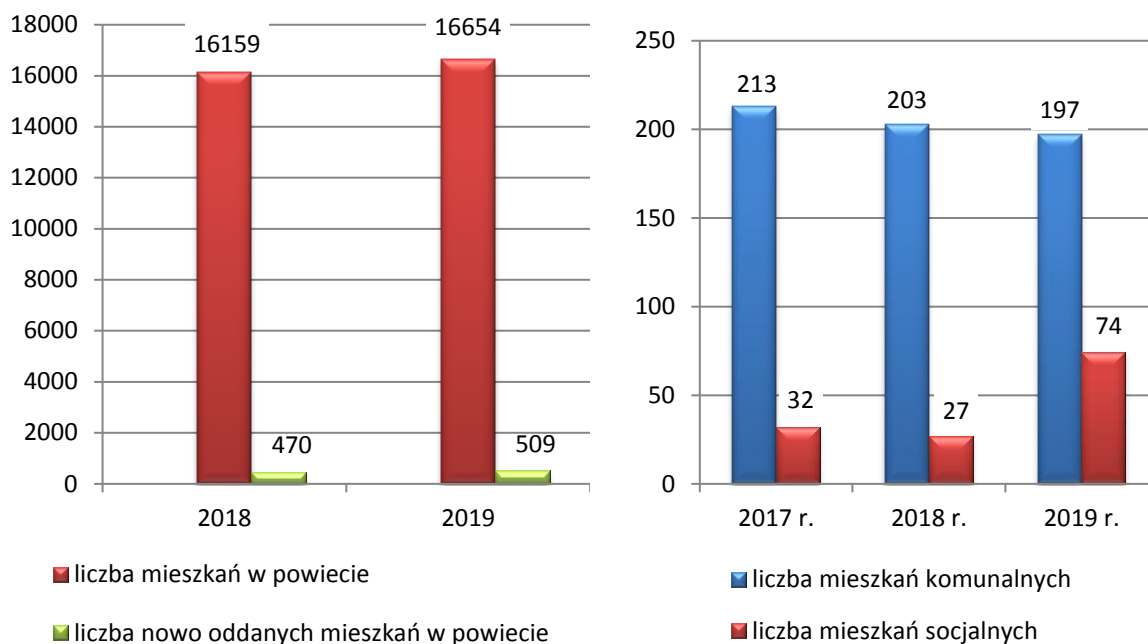
Sytuacja demograficzna w powiecie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2017-2019 liczba mieszkań w powiecie zwiększała się z roku na rok (z 15.707 w 2017 r. do 16.159 w 2018 r. do 16.654 w 2019 r.). Tendencji tej towarzyszyła utrzymująca się na podobnym poziomie przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (po 109,9 m² w 2017 r. do 110,2 m² w 2018 r.) oraz przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania przypadająca na 1 osobę (po 30,9 m² w 2017 r., do 31,5 m² w 2018 r.).

W 2019 roku oddano w powiecie do użytku 509 mieszkań o łącznej powierzchni 60.157 m². Liczba nowo powstałych w nich izb wyniosła 2.423 w roku 2019.

Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w powiecie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 7. Zasoby mieszkaniowe w powiecie w latach 2018-2019

Wykres 8. Mieszkania pozostające w zasobach gmin wchodzących w skład powiatu w latach 2017-2019

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Urzędy Gmin z Powiatu Leszczyńskiego.

Na koniec 2019 roku zdecydowana większość mieszkań w powiecie była wyposażona w instalacje techniczno-sanitarne. W miastach (Osieczna i Rydzyna) do sieci wodociągowej podłączonych było 97,65%, 99,42% nieruchomości, ustęp spłukiwany i łazienkę posiadało odpowiednio 95,54%, 91,21% i 97,56%, 96,40% nieruchomości, a do centralnego ogrzewania i sieci gazowej dostęp miało odpowiednio 77,97%, 9,90% i 83,02%, 63,84% nieruchomości. Sytuacja na terenie powiatu wyglądała podobnie za wyjątkiem gorszej dostępności instalacji gazowej. Do sieci wodociągowej podłączonych było 98,76% nieruchomości, ustęp spłukiwany i łazienkę posiadało odpowiednio 96,60% i 94,57% mieszkań, a do centralnego ogrzewania i sieci gazowej dostęp miało odpowiednio 82,25% i 20,60% nieruchomości.

Mieszkańcy powiatu, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gmin i realizowane zazwyczaj przez ośrodki pomocy społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminach powiatu w latach 2017-2019

2017 r.	2018 r.	2019 r.
---------	---------	---------

liczba świadczeń	379	307	280
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	149.230	124.288	113.697

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące w gminach Powiatu Leszczyńskiego.

W latach 2011-2013 liczba świadczeń na podstawie których przyznano pomoc w formie dodatków mieszkaniowych ulegała zmniejszeniu (379 w 2017 r., 307 w 2018 r., 280 w 2019 r.). Tym samym zmieniała się wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten cel (149.230 w 2017 r., 124.288 w 2018 r., 113.697 w 2019 r.).

Analizując sytuację demograficzną wyraźnie można zauważyć, że społeczeństwo się starzeje i dlatego w ciągu najbliższych lat zmierzmy się z problemem opieki nad starszymi osobami oraz osobami, które nie mogą funkcjonować samodzielnie. Należy w tej sytuacji uważnie obserwować zachodzące zmiany i w odpowiednim momencie podjąć decyzję o planach związanych z działaniami powiatu w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej. Mam na myśli otwarcie DPS, ale także np. Centrum Usług Senioralnych, Mieszkania Wspomagane czy też rozwój opieki dziennej poprzez otwarcie placówek wsparcia dziennego.

4. STRUKTURA GOSPODARCZA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Powiat leszczyński jest obszarem typowo rolniczym. Użytki rolne zajmują ponad 60% całej powierzchni. Gleby gruntów ornych powiatu leszczyńskiego są glebami średniej i niskiej jakości. Gleby o niższej jakości (kl. od V do VI z) stanowią około 37%, przy czym najwięcej gleb słabych występuje w gminie Wijewo. Gleby średniej jakości (kl. IV) zajmują około 37% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Występuje duża różnica w punktowej ocenie bonitacji gleb. Bonitacja gruntów ornych w skali 100-punktowej waha się od 34,4 (gm. Wijewo) do 60,6 (gm. Krzemieniewo). Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla powiatu wynosi 65,4; średnie wskaźniki waloryzacji dla gmin wahają się od 53,9 (gm. Wijewo) do 81,8 (gm. Krzemieniewo) Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 w powiecie funkcjonowało 3 787 gospodarstw rolnych, z czego około 99,4% stanowiły gospodarstwa indywidualne. W stosunku do poprzedniego okresu (Powszechny Spis Rolny z roku 2002) nastąpił spadek liczby gospodarstw o 25% szczególnie w grupie obszarowej

poniżej 1 ha. Zmieniła się również struktura ich wielkości na korzyść większych gospodarstw. Około 52% stanowią gospodarstwa małe do 5 ha (w tym prawie połowę gospodarstwa do 1 ha), ponad 17% gospodarstw od 5 do 10 ha, 12% od 10 do 15 ha i ponad 18% gospodarstw powyżej 15 ha (poprzedni spis, odpowiednio: 61, 14, 11 i 14%). Średnia powierzchnia użytków rolnych wynosiła 13,22 ha, a użytków rolnych w dobrej kulturze 13,16 ha na gospodarstwo rolne.

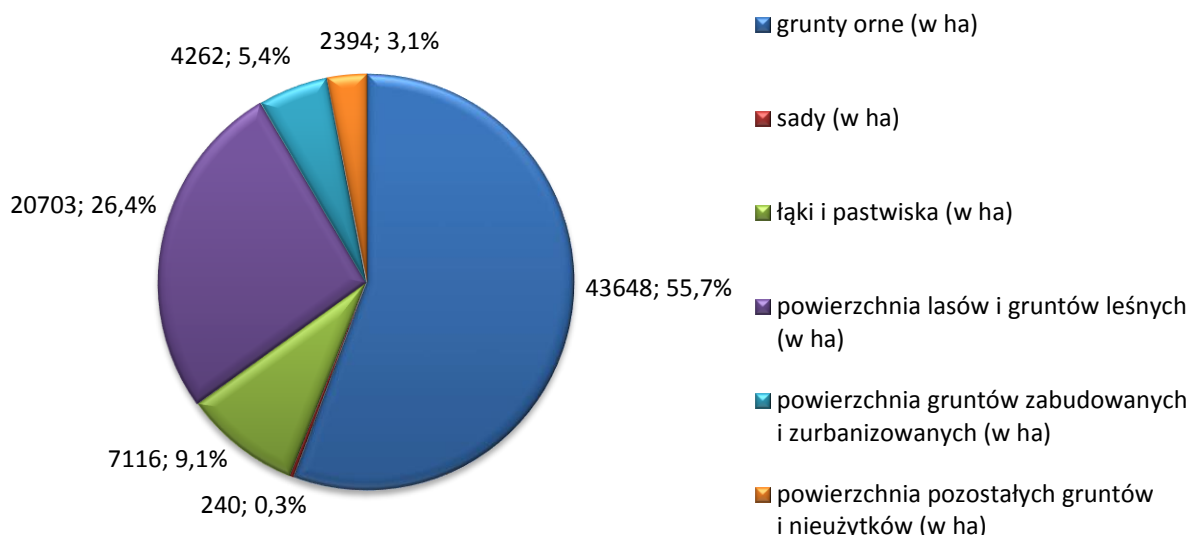
Wśród podmiotów gospodarczych zajmujących się przetwórstwem rolno-spożywczym najliczniejszą grupę stanowią firmy zajmujące się przetwórstwem mięsa oraz firmy piekarnicze i cukiernicze. Kilkanaście zakładów prowadzących przetwórstwo owoców i warzyw stanowią głównie małe firmy często o charakterze rodzinnym, dla których bazę surowcową stanowią lokalni plantatorzy.

W powiecie leszczyńskim w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 6 026 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 4 843 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najprężniej rozwijającymi się sektorami gospodarki w powiecie leszczyńskim wg danych GUS są: handel i usługi oraz budownictwo i przemysł.

Jak wynika z poniższego zestawienia, najwięcej podmiotów gospodarczych w 2017 roku było zarejestrowanych w gminie Włoszakowice - 1241, gm. Rydzyna - 1009, gm. Lipno - 966 oraz gm. Osiecznej - 917. W stosunku do roku 2013 największy wzrost wskaźnika określającego liczbę przedsiębiorstw zanotowano w gm. Lipno (wzrost o 15,4), gm. Rydzyna (wzrost o 15,1%), gm. Osieczna (wzrost o 10,9%) i gm. Świąciechowa (wzrost o 9,8%).

Dane szczegółowe na temat struktury gruntów w powiecie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki (w ha)

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 w powiecie funkcjonowało 3 787 gospodarstw rolnych, z czego około 99,4% stanowiły gospodarstwa indywidualne. W stosunku do poprzedniego okresu (Powszechny Spis Rolny z roku 2002) nastąpił spadek liczby gospodarstw o 25% szczególnie w grupie obszarowej poniżej 1 ha. Zmieniła się również struktura ich wielkości na korzyść większych gospodarstw. Około 52% stanowią gospodarstwa małe do 5 ha (w tym prawie połowę gospodarstwa do 1 ha), ponad 17% gospodarstw od 5 do 10 ha, 12% od 10 do 15 ha i ponad 18% gospodarstw powyżej 15 ha (poprzedni spis, odpowiednio: 61, 14, 11 i 14%). Średnia powierzchnia użytków rolnych wynosiła 13,22 ha, a użytków rolnych w dobrej kulturze 13,16 ha na gospodarstwo rolne.

W powiecie leszczyńskim w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowane były 6 562 podmioty gospodarki narodowej, z czego 5 312 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 608 nowych podmiotów, a 277 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (608) podmiotów zarejestrowano w roku 2019, a najmniej (410) w roku 2011. W tym samym okresie najwięcej (702) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (277) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie leszczyńskim najwięcej

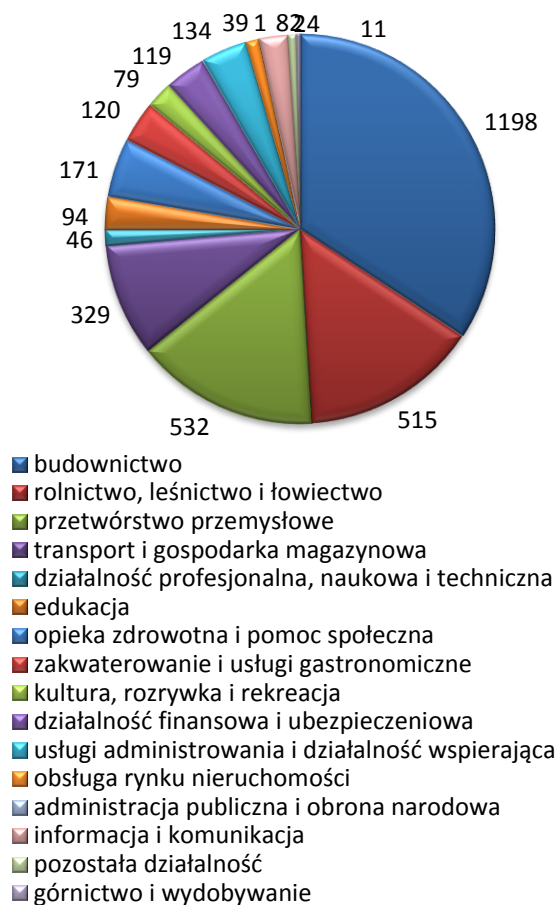
(306) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (6 280) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 8,6% (563) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 30,6% (2 008) podmiotów, a 60,8% (3 991) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie leszczyńskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (23.0%) oraz Budownictwo (22.6%).

W powiecie leszczyńskim na 1000 mieszkańców pracuje 225 osób. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. 42,2% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 57,8% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w powiecie leszczyńskim wynosiło w 2019 roku 2,5% (3,3% wśród kobiet i 1,8% wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie leszczyńskim wynosiło 4 304,66 PLN, co odpowiada 89.00% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (w roku 2017 przeciętne wynagrodzenie brutto wynosiło 4.213,65 PLN). Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu leszczyńskiego 8 666 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 7 074 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -1 592. 33,7% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu leszczyńskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 40,3% w przemyśle i budownictwie, a 14,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Źródło danych: Polska w Liczbach

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych działających w powiecie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 10. Podmioty gospodarcze w powiecie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2019 roku.

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Do największych przedsiębiorstw działających na terenie powiatu leszczyńskiego według rankingu gazety ABC za rok 2015 zalicza się: firma Werner Kenkel Grupa Kapitałowa w Krzycku Wielkim, ViaCon Polska z siedzibą w Rydzynie, Winkhaus Polska Beteiligungs Sp. z o.o. Sp. k. w Rydzynie, PUP Agromix Sp. z o.o. w Rojęczynie, Agregaty Fogo Sp. z o.o. w Wilkowicach, Polska Dystrybucja Budowlana Sp. z o.o. Poznań-Krzemieniewo, Hermes Sp. z o.o. we Włoszakowice, Smakmak Sp. z o.o. Sp. k. Strzyżewice, PPHU Palimex Sp. z o.o. we Włoszakowic, Ośrodek Hodowli Zarodkowej „Garzyn” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Rolne Długie Stare Sp. z o.o., Citroën-Kia Rakowski w Dąbczu, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Osiecznej, Nadleśnictwo Karczma Borowa Kąkolewo, Kan-Bud Sp. z o. o. Kąkolewo, Agrobil Roman i Gabriela Bilscy Sp. J. w Garzynie, Impol Sp. z o.o. Lipno, Janser Sp. z o.o. Lipno, Budowlana Spółdzielnia Pracy Budo-Mont w Osiecznej.

Warto również wymienić firmy, które nie zostały wymienione w rankingu: Charter Agro-Masz sp. z o.o. w Garzynie, Instytut Zootechniki PIB Zakład Doświadczalny w Pawłowicach, Zakład Mięсно-Wędliniarski Kaminiarz Sp. j. w Świąciechowie, Fermy Drobiu w Lasocicach, Astromal Sp. z o.o. w Wilkowicach, PPHU „John” Grotniki, Jamalex” Sp. z o.o. w Rydzynie, Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego Cieślak w Świerczynie, Euro-Pegaz Transport Sp. z o.o. w Osiecznej, Profiloplast Sp. j. w Wilkowicach.

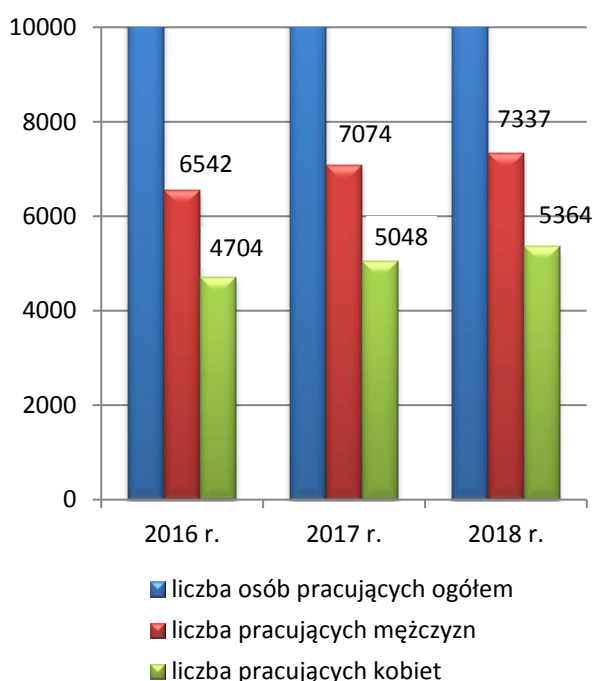
Bardzo ważną i perspektywiczną gałęzią gospodarki powiatu jest turystyka, w tym agroturystyka. Bogaty w jeziora i lasy teren powiatu leszczyńskiego może być bardzo mocną alternatywą dla przepełnionych nadbałtyckich kurortów, odległych jezior mazurskich czy też pięknych krajobrazów polskich gór. W ich skład wchodzi znajdujące się w granicach powiatu: Przemęcki Park Krajobrazowy (21 450 ha), chroniący walory przyrodniczo-krajobrazowe najładniejszej części Pojezierza Leszczyńskiego, Rezerwat florystyczny „Dolinka” (1,77 ha), znajdujący się w gminie Lipno w okolicach miejscowości Goniembice, Rezerwat faunistyczny „Ostoja żółwia błotnego” (4,42 ha) w okolicach miejscowości Witostaw w gminie Osieczna, Obszar I Chronionego Krajobrazu – Przemęcko-Wschowski z kompleksem leśnym Włoszakowice (412,25 km²), Obszar II Chronionego Krajobrazu – kompleks leśny Śmigiel-Świąciechowa (90,25 km²), Obszar III Chronionego Krajobrazu – Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami Dezyderego Chłapowskiego i Kompleksem leśnym Osieczna-Góra (714,25 km²), kilkaset obiektów – tworów przyrody żywej i nieożywionej – objętych ochroną pomnikową (dęby szypułkowe, platany, buki, jesiony, cisy, aleje, parki wiejskie, głązy narzutowe) oraz obszar Natura 2000 obejmujący: obszary specjalnej ochrony ptaków – Zbiornik „Wonieść” (2.802,1 ha, z czego 1.060,9 ha znajduje się w gminie Osieczna) i „Pojezierze Sławskie” (39.144,8 ha, z czego 13.291,9 ha znajduje się w gminach Wijewo, Włoszakowice i Świąciechowa) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk – Zachodnie Pojezierze Krzywińskie (4.776 ha, z czego 97,8% znajduje się w gminach Krzemieniewo i Osieczna), Jezioro Brenno (83,7 ha; obejmuje jezioro Brenno wraz z otaczającymi go terenami, na których występują największe w Polsce populacje selera błotnego) oraz Ostoja Przemęcka (1.200,4 ha, z czego 72% znajduje się w gminach Wijewo i Włoszakowice; Ostoja chroni 12 jezior zróżnicowanych pod względem troficznym, a w jej granicach ważnym siedliskiem są kwaśne dąbrowy, lasy łęgowe, grądy i ekstensywnie użytkowane łąki). Ziemia leszczyńska obfituje w wiele ciekawych zakątków i atrakcji turystycznych ukrytych w wiekowych zabytkach. W roku 2016 wg danych GUS na terenie powiatu leszczyńskiego

odnotowano 44 turystyczne obiekty z 3118 miejscami noclegowymi. Systematycznie rośnie liczba przedsiębiorstw działających w branży związanej z agroturystyką, oferująca zakwaterowanie oraz noclegi na terenie powiatu.

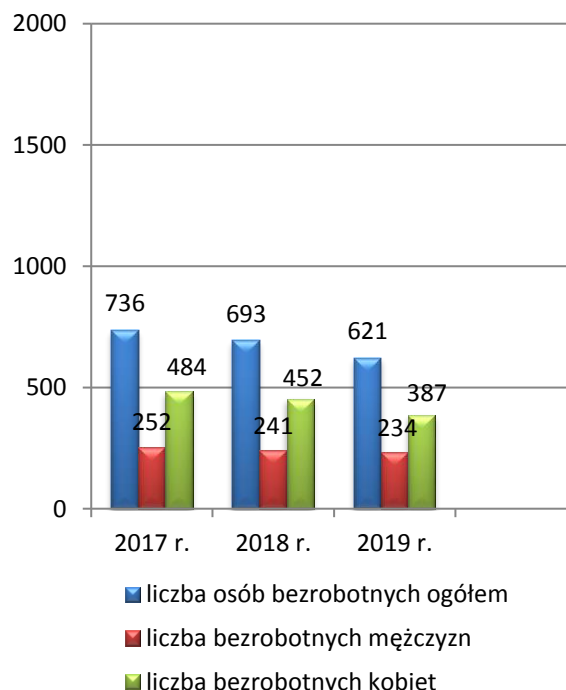
Warto dodać, że Powiat Leszczyński należy do Organizacji Turystycznej „Leszno-Region”, której celem jest promocja i aktywizacja turystyczna regionu Leszna, pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju i promocji turystyki w regionie, integrowanie działalności samorządów i branży turystycznej oraz organizacja doształcania i doskonalenia zawodowego.

Sytuacja gospodarcza w powiecie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy. Według danych Polska w Liczbach i Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie, w latach 2016-2019 liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców Powiatu Leszczyńskiego zwiększała się z roku na rok (z 11.246 w 2016 r. do 12.701 w 2018 r.), a liczba osób bezrobotnych w 2019 roku była niższa niż w latach poprzednich (621 w stosunku do 693 w 2018 r. i 736 w 2017 r.). Wśród tych ostatnich większość stanowiły kobiety (65,8% w 2017 r., 65,2% w 2018 r., 62,3% w 2019 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 11. Mieszkańcy powiatu posiadający zatrudnienie w latach 2016-2018

Wykres 12. Bezrobotni w powiecie według płci w latach 2017-2019

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny i Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

Udział osób pozostających bez pracy w ogóle mieszkańców powiatu będących w wieku produkcyjnym w latach 2017-2018 był na zbliżonym poziomie: w 2017 roku wyniósł

2,1%, rok później 2,0%. Niewielkie odstępstwa widoczne były również w poszczególnych gminach powiatu. Na koniec 2019 roku największy udział osób pozostających bez pracy w ogóle ludności będącej w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Krzemieniewo i Lipno (1,3%), a najmniejszy w gminie Włoszakowice (0,85%). Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

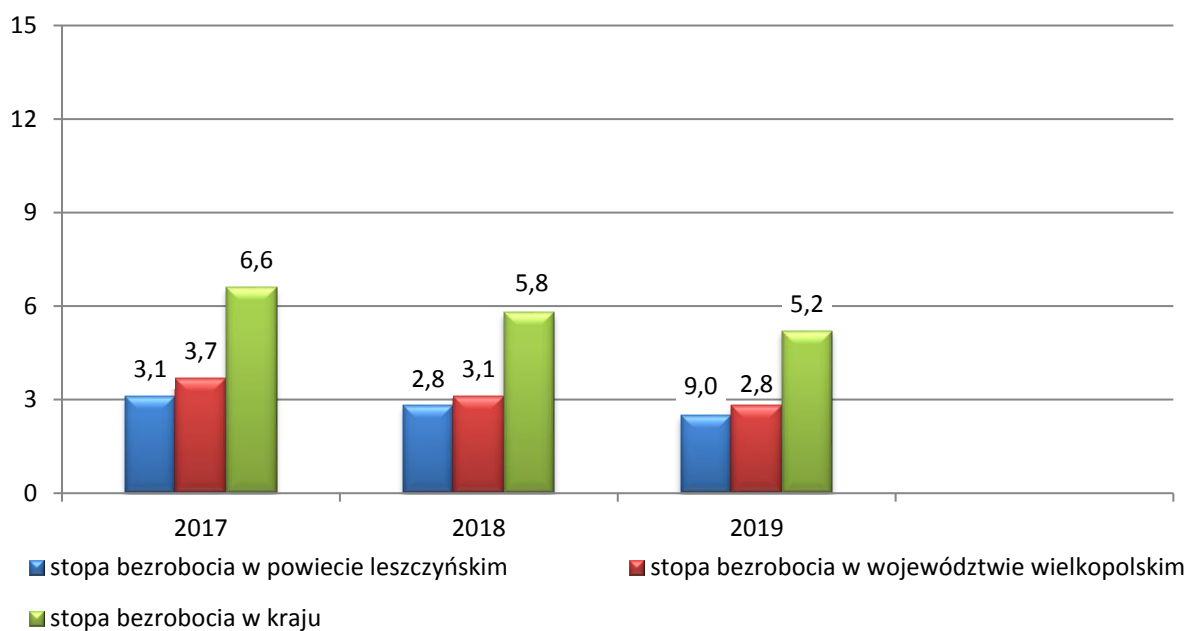
Tabela 5. Bezrobotni w gminach wchodzących w skład powiatu w latach 2017-2019 stan na dzień 31 grudnia

nazwa gminy	liczba bezrobotnych			udział bezrobotnych w ogóle ludności w wieku produkcyjnym (w %)		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Krzemieniewo	115	115	107	1,4	1,4	1,3
Lipno	114	107	106	1,5	1,3	1,3
Osieczna	113	104	97	1,2	1,1	1,0
Rydzyzna	115	109	102	1,3	1,2	1,1
Święciechowa	129	103	94	1,6	1,3	1,2
Wijewo	48	44	38	1,3	1,2	1,0
Włoszakowice	102	111	77	1,1	1,2	0,8

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

W latach 2017-2019 stopa bezrobocia w powiecie leszczyńskim była niższa niż w kraju i wynosiła 3,1 % w 2017 r. , 2,8 % w 2018 r. i 2,5 % w 2019 r. , była też niższa od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie leszczyńskim, w województwie wielkopolskim i w kraju w latach 2017-2019 (w %)

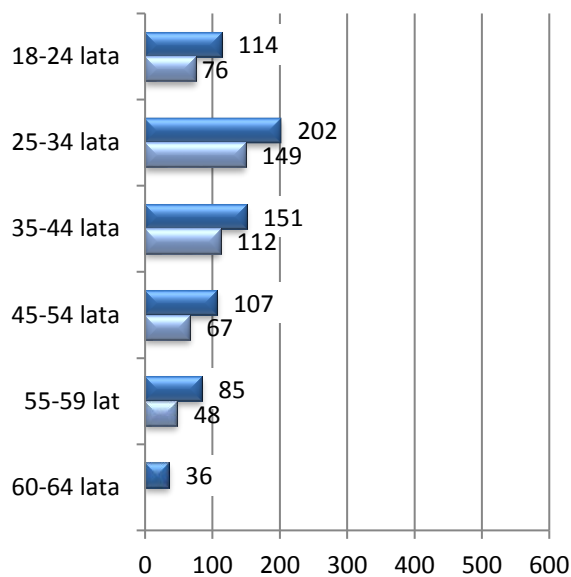

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

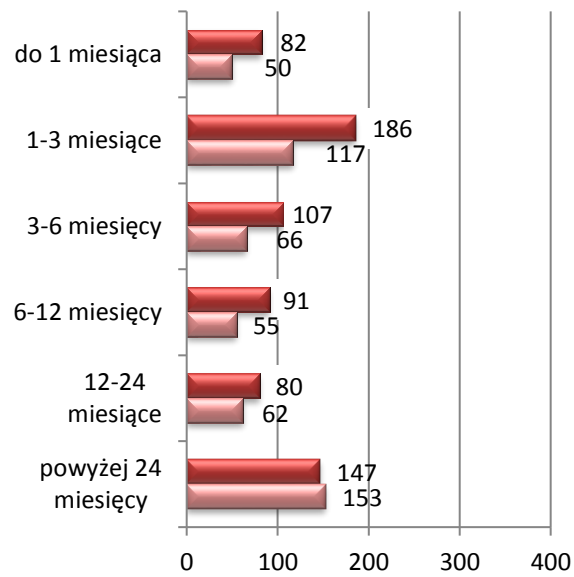
Na koniec 2018 roku wśród bezrobotnych w powiecie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (202 osoby) i 35-44 lata (151 osób), osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (186 osób), powyżej 24 miesięcy (147 osób) oraz od 3 do 6 miesięcy (107 osób), ze stażem pracy do 5 lat (186 osób) oraz osoby z wykształceniem zasadniczym (232 osoby).

Dane szczegółowe uwzględniające podział bezrobotnych w powiecie według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia przedstawiają poniższe wykresy.

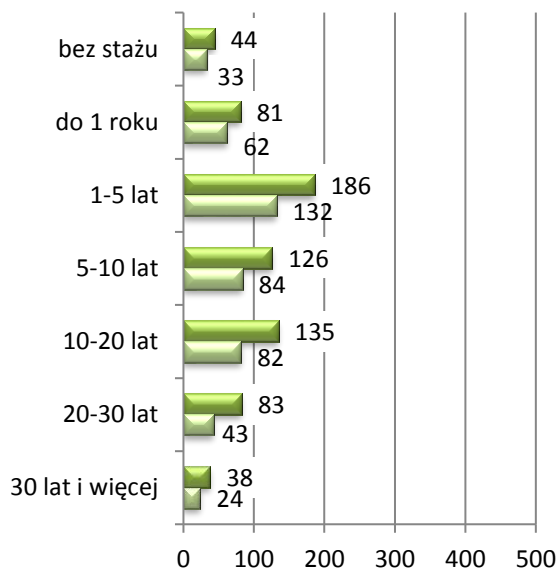
Wykresy 14-17. Bezrobotni w powiecie na koniec 2018 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i poziomu wykształcenia.

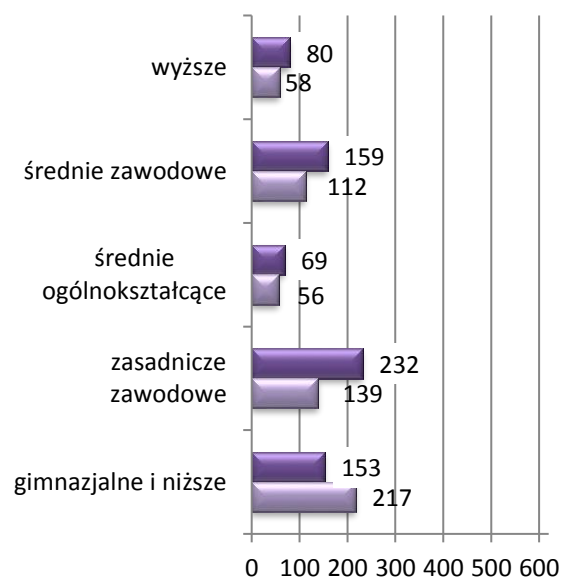
■ liczba bezrobotnych ogółem według wieku
■ liczba kobiet bezrobotnych według wieku

■ liczba bezrobotnych ogółem według czasu pozostawania bez pracy
■ liczba bezrobotnych kobiet według czasu pozostawania bez pracy

■ liczba bezrobotnych ogółem według stażu pracy
■ liczba bezrobotnych kobiet według stażu pracy

■ liczba bezrobotnych ogółem według poziomu wykształcenia
■ liczba bezrobotnych kobiet według poziomu wykształcenia

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

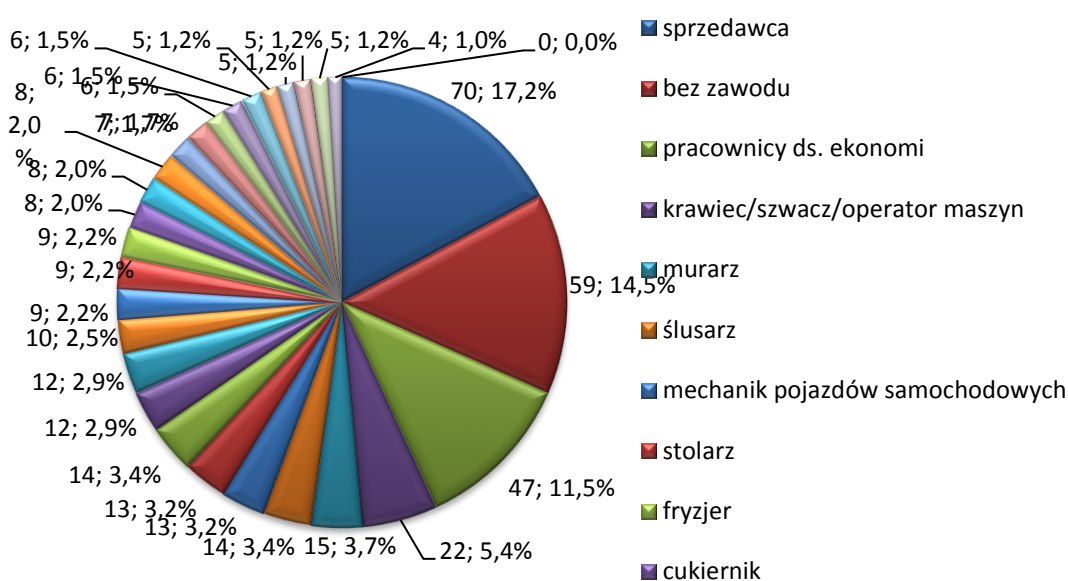
W końcu grudnia 2018 roku bezrobotni **najczęściej reprezentowali zawód** sprzedawca, pracownicy ds. ekonomicznych i administracyjnych, kucharz, krawiec/szwaczka/operator maszyn w przemyśle włókienniczym, ślusarz, cukiernik, murarz, fryzjer, mechanik pojazdów

samochodowych, stolarz, specjalista ds. organizacji i usług gastronom., hotelowych i turystycznych, pomocniczy robotnik budowlany, pedagog, malarz, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, sprzątaczką, kelner, technik handlowiec, ekonomista, technik mechaniczny. Jednak najliczniejsza grupa osób nie posiadała zawodu.

W końcu grudnia 2018 roku jako ostatnie miejsce pracy (według rodzaju działalności) bezrobotni najczęściej wskazywali przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych.

Na koniec 2019 roku wśród bezrobotnych w powiecie największe grupy stanowiły osoby, dla których ostatnimi miejscami pracy były podmioty gospodarcze zajmujące się handlem i usługami, osoby bez wykształcenia, pracownicy ds. ekonomii i administracji. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18. Bezrobotni w powiecie na koniec 2019 roku według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

W 2019 r. według danych z PUP w Lesznie wśród osób zarejestrowanych najliczniej występowały grupy zawodowe takie jak: sprzedawca, osoby bez zawodu, pracownicy ds. ekonomii i administracji, kucharze, krawcy, szwacze, operatorzy maszyn w przemyśle

włókienniczym, murarze, ślusarze, fryzjerzy, mechanicy samochodowi, stolarze, cukiernicy, robotnicy w przemyśle przetwórczym, elektrycy, malarze, tapeciarze, robotnicy przy pracach prostych, monterzy, pedagodzy, sprzątaczkę, technicy technologii żywności, ogrodnik, rzeźnik, monter instalacji sanitarnych, technik handlowiec, fotograf, specjalista ds. usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, siatek, kabli, technik żywienia i usług gastronomicznych, specjalista ds. marketingu, technik żywienia i gospodarstwa domowego.

W 2019 roku liczba ofert pracy zgłoszonych w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wg najliczniejszych grup zawodowych w powiecie leszczyńskim wyglądała następująco: robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie (471 ofert), pozostali pracownicy przy pracach prostych (91), sprzedawca (40), kierowca (33), monter instalacji i urządzeń sanitarnych (30), pozostali monterzy (20), technik prac biurowych (20), stolarz (15), kucharz (12), brukarz (11), kelner (10), magazynier (10), sprzedawca w stacji paliw (9), dekarz (8), malarz (7), nauczyciel przedszkola (7), lakiernik samochodowy (6), monter instalacji klimatyzacyjnych (6), murarz (6), operator obrabiarek numerycznych(6).

Podkreślając dobrą sytuację na lokalnym rynku pracy, o czym świadczy niski udział osób bezrobotnych w ogóle ludności powiatu w wieku produkcyjnym (na koniec 2019 roku wyniósł on 2,5%), należy jednocześnie zwrócić uwagę na położenie mieszkańców powiatu pozostających bez zatrudnienia i uwzględnić w przyszłych działaniach na rzecz ich aktywizacji trzy zasadnicze kwestie. Pierwsza z nich dotyczy potrzeby dalszego wspomagania lokalnej przedsiębiorczości, m.in. poprzez prowadzenie doradztwa indywidualnego oraz instytucjonalnego, ułatwianie dostępu do funduszy unijnych, a także zachęcania nowych inwestorów do podejmowania działalności gospodarczej w powiecie, m.in. przy wykorzystaniu sprzyjających rozwojowi turystyki jego walorów krajobrazowo-przyrodniczych.

Druga kwestia odnosi się do konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na osoby bezrobotne z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym należy dać możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Trzeba mieć także na uwadze osoby mające za sobą kilkunastoletni okres zatrudnienia, którym powinno się zapewnić dostęp do kursów i szkoleń umożliwiających podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Wreszcie trzecia kwestia wiąże się z potrzebą dostosowania ofert tak aby były one adekwatne do potrzeb rynku.

5. EDUKACJA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2018/2019 w powiecie leszczyńskim funkcjonowało: 8 placówek przedszkolnych oraz 3 oddziałów (klas, grup) przedszkolnych w 3 szkołach podstawowych, 23 szkoły podstawowe, w tym 5 specjalnych, 2 licea ogólnokształcące, w tym 1 specjalne, 3 szkoły zawodowe, w tym 1 specjalna branżowa, 1 branżowa i 1 przysposabiająca do pracy. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Placówki oświatowe w powiecie w roku 2019

lp.	nazwa placówki	adres placówki
Gmina Krzemieniewo		
1.	Przedszkole Publiczne Nr 2 w Pawłowicach	ul. Zielona 16, 64-122 Pawłowice
2.	Publiczne Przedszkole w Krzemieniewie	ul. Spółdzielcza 48, 64-120 Krzemieniewo
3.	Szkoła Podstawowa w Drobninie	Drobnin 25, 64-120 Krzemieniewo
4.	Zespół Szkół Gminy Krzemieniewo w Garzynie	ul. Leszczyńska 50, Garzyn, 64-120 Krzemieniewo
5.	Szkoła Podstawowa im Józefa Ponikiewskiego	Nowy Belęcín 30, 64-120 Krzemieniewo
6.	Szkoła Podstawowa im Powstańców Wielkopolskich	ul. Leszczyńska 6, 64-120 Krzemieniewo
7.	Żłobek w Gminie Krzemieniewo	Oporówko 7a, 64-120 Krzemieniewo
8.	Zespół Szkół Specjalnych w Górznie	Górzno 63, 64-120 Krzemieniewo
Gmina Lipno		
9.	Zespół Szkół w Lipnie	ul. Powstańców Wielkopolskich 68, 64-111 Lipno
10.	Szkoła Podstawowa w Goniembicach	Goniembice 30, 64-111 Lipno
11.	Szkoła Podstawowa w Wilkowicach	Wilkowice, ul. Szkolna 28, 64-115 Święciechowa
	Przedszkole w Lipnie z oddziałami w Lipnie, Radomicku, Wilkowicach, Goniembicach i Górcie Duchownej	ul. Powstańców Wlkp46, 64-111 Lipno.
Gmina Osieczna		
12.	Przedszkole Samorządowe w Drzeczkwie	Drzeczkowo 21a, 64-113 Osieczna
13.	Przedszkole Samorządowe Akademia Pana Kleksa w Osiecznej z Oddziałem w Kątach	ul. Kopernika 1, 64-113 Osieczna
14.	Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Morena” w Osiecznej	ul. Kopernika, 64-113 Osieczna
15.	Zespół Szkół w Świerczynie	Świerczyna 43a, 64-113 Osieczna
16.	Szkoła Podstawowa w Osiecznej	ul. Kopernika 1, 64-113 Osieczna
17.	Zespół Szkół w Kąkolewie	Kąkolewo, ul. Krzywińska 14, 64-113 Osieczna

Gmina Rydzyna		
18.	Szkoła Podstawowa im 17 Pułku Ułanów Wlkp w Rydzynie	ul. Zamkowa 3, 64-130 Rydzyna
19.	Szkoła Podstawowa w Dąbczu	Dąbcze 82, 64-130 Rydzyna
20.	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Kaczkowie z siedzibą w Rojęczynie	Rojęczyn 17, 64-130 Rydzyna
21.	Szkoła Podstawowa Specjalna w SOSW w Rydzynie	Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna
22.	Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci Słabosłyszących i niesłyszących w SOSW - Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia; - Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Młodzieży Słabosłyszącej i niesłyszącej; - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w SOSW;	Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna
23.	Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Słabosłyszących i niesłyszących w SOSW w Rydzynie	Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna
Gmina Świąciechowa		
24.	Klub Dziecięcy	ul. Kościelna 4, 64-115 Świąciechowa,
25.	Szkoła Podstawowa w Świąciechowie	ul. Szkolna 15, 64-115 Świąciechowa
26.	Szkoła Podstawowa w Lasocicach	Lasocice, ul. Szkolna 13, 64-100 Leszno
27.	Szkoła Podstawowa w Długich Starych	Długie Stare, ul. Leszczyńska 1, 64-100 Leszno
28.	Przedszkole Samorządowe w Świąciechowie	ul. Strzelecka 12, 64-115 Świąciechowa
Gmina Wijewo		
29.	Samorządowe Przedszkole w Wijewie	ul. Powstańców Wielkopolskich 19, 64-150 Wijewo
30.	Szkoła Podstawowa w Wijewie	ul. Powstańców Wlkp. 12, 64-150 Wijewo
31.	Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Brennie:	Brenno, ul. Kościelna 1, 64-150 Wijewo
Gmina Włoszakowice		
36.	Na terenie gminy funkcjonują trzy placówki niepubliczne: 1. Przedszkole Niepubliczne „Kolorowe Kredki” we Włoszakowicach. 2. Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” we Włoszakowicach. 3. Żłobek „Słoneczko: we Włoszakowicach	
37.	Szkoła Podstawowa im. ks. Teodora Kurpisa w Bukówcu Górnym	ul. Powstańców Wlkp. 114, 64-140 Bukowiec Górny
38.	Szkoła Podstawowa	Dłużyna 42, 64-140 Włoszakowice
39.	Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki,	Jezierzyce Kościelne 90a, 64-117 Krzycko Małe
40.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej,	Krzycko Wielkie, ul. Szkolna 6, 64-117 Krzycko Małe
41.	Zespół Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach	ul. K. Kurpińskiego 30, 64-140 Włoszakowice

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w roku szkolnym 2017/2018 do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, uczęszczało w sumie 1.991 dzieci, do szkół podstawowych, chodziło w sumie 4.968 dzieci w liceach w tym 1 socjalne uczęszczało 16 uczniów, do szkół branżowych I stopnia naukę pobierało w sumie 112 uczniów.

Powiat Leszczyński jest organem prowadzącym dla:

- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie,
- Zespołu Szkół Specjalnych w Górznie,
- Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lesznie.

W skład **Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie** wchodzi:

- 1) Szkoła Podstawowa Specjalna z oddziałami przedszkolnymi,
- 2) Branżowa Szkoła I stopnia dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 3) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- 4) Szkoła Podstawowa Specjalna dla dzieci słabosłyszących i niesłyszących,
- 5) Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla młodzieży słabosłyszącej i niesłyszącej,
- 6) Szkoła Policealna Specjalna dla młodzieży słabosłyszącej i niesłyszącej,
- 7) Branżowa Szkoła I stopnia dla Młodzieży Słabosłyszącej i Niesłyszącej.

W Ośrodku tworzy się oddziały rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.

Integralną częścią Ośrodka jest Internat.

W Ośrodku działa Powiatowy Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, funkcjonujący na podstawie odrębnych przepisów.

Ośrodek prowadzi Sezonowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe, działające na podstawie Regulaminu Schroniska.

Ośrodek posiada bogatą bazę, na którą składają się: nowo wyposażona kuchnia i stołówka, która została unowocześniona z programu ministerialnego „ Posiłek w szkole

i w domu”, sala audiowizualna z tablicą interaktywną, pracownia komputerowa z Internetem, pracownia EEG Biofeedback, pracownie logopedyczne, pracownia Montesorii, sale lekcyjne wyposażone w systemy FM, sale lekcyjne wyposażone w monitory dotykowe, sala doświadczania świata, radosna szkoła, sala terapii integracji sensorycznej, pracownia gospodarstwa domowego oraz sala gimnastyczna z siłownią. Placówka zapewnia dostęp do terapii logopedycznej, hipoterapii, pedagoga, psychologa, pielęgniarki i stomatologa oraz umożliwia swoim wychowankom rozwijanie predyspozycji, umiejętności, zdolności oraz aktywne uczestnictwo w życiu szkoły. W Ośrodku działają: Samorząd uczniowski, Koło PCK, Koło Turystyczno-Krajoznawcze, Klub Miłośników Przyrody, Szkolny Klub Europejski, Olimpiada Specjalnych sekcja „Sami Swoi” oraz Szkolny Teatr „WZLOT”. Ponadto uczniowie biorą udział w licznych wycieczkach krajowych i zagranicznych, białych i zielonych szkołach, turnusach rehabilitacyjnych, obozach narciarskich oraz zajęciach rekreacyjnych na pływalni i kręgielni. Warto dodać, że od 1997 roku Ośrodek współpracuje z placówką z Guben.

Placówka realizuje programy, dzięki którym udaje się doposażyć pracownie w nowy sprzęt. Od roku 2017 realizowany jest program „ Mój zawód- mój wybór”.

Działające w ramach SOSW Branżowe Szkoły I Stopnia prowadzą kształcenie zawodowe w kierunkach: kucharz, ogrodnik, krawiec, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, mechanik pojazdów samochodowych, ślusarz, malarz, stolarz, murarz - tynkarz, piekarz i cukiernik oraz fryzjer.

Nauka w szkole trwa trzy lata i kończy się potwierdzającym kwalifikacje zawodowe egzaminem zewnętrznym, przeprowadzonym przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną lub Cech Rzemiosł Różnych.

Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim prowadzone są w Ośrodku lub w domu dziecka. Proces edukacyjny nastawiony jest na przygotowanie uczniów do funkcjonowania w społeczeństwie. Ważną zasadą pracy z uczniem jest indywidualizacja, polegająca na dostosowaniu materiału nauczania i wymagań programowych do możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży. Wymaga to od kadry pedagogicznej pełnej znajomości intelektualnych, psychofizycznych i rodzinnych uwarunkowań ucznia.

W nauczaniu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym szczególną uwagę zwraca się na rozwój sprawności samoobsługi

i zaradności życiowej wychowanków. Szczęólnego charakteru nabiera praca w grupie rewalidacyjnej, w której uczniowie są stymulowani pod kątem wielozmysłowego kontaktu z otoczeniem i środowiskiem. Szkoła, dopasowując programy nauczania do możliwości rozwojowych uczniów, organizuje również zajęcia poszerzające ich udział w życiu społeczno-kulturalnym (plastyczne, muzyczne, komunikacyjne, europejskie, zdrowotne, ekologiczne i sportowe), które pozwalają im zdobyć dodatkową wiedzę oraz osiągnąć w różnych dziedzinach znaczące sukcesy. Szkoła wyposażona jest w pracownię przedmiotową, salę komputerową ze stałym dostępem do Internetu, salę gimnastyczną, siłownię, bibliotekę z czytelnią oraz pracownię gospodarstwa domowego.

Na terenie SOSW-u działa Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu. Pracujący w niej specjaliści (logopedzi, surdopedagodzy, psycholog) prowadzą zajęcia, które mają na celu niwelowanie trudności, jakie towarzyszą ubytkowi słuchu. Terapią objęci są wychowankowie Ośrodka.

Działający w ramach SOSW-u Internat posiada 93 miejsc i zapewnia całodobową opiekę uczniom uczęszczającym do szkół wchodzących w jego skład (są oni dzieleni na grupy wychowawcze ze względu na rodzaj niepełnosprawności, płeć i wiek). Z kolei Sezonowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe oferuje noclegi weekendy i dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Do dyspozycji gości dostępna jest dobrze wyposażona kuchnia i sala jadalna.

Działalność opiekuńczo-wychowawczą, dydaktyczną i rewalidacyjną w Ośrodku prowadzą nauczyciele – wychowawcy, posiadających pełne kwalifikacje do pracy z dziećmi upośledzonymi umysłowo oraz niesłyszącymi i słabosłyszącymi. Dzieci, przy wsparciu pedagogów, uczą się pożądaných społecznie zachowań, rozwijają zainteresowania na zajęciach plastycznych, sportowych, muzyczno-tanecznych, kulinarnych, uczestniczą w wycieczkach, organizują przedstawienia teatralne. Działalność pedagogiczna pozwala na ujawnienie talentów i rozwój twórczej aktywności, czego namacalnym dowodem są liczne nagrody i wyróżnienia w konkursach plastycznych i przeglądach teatralnych. Swoje umiejętności wychowankowie prezentują również na imprezach środowiskowych, przy okazji integrując się z lokalną społecznością.

Działający w ramach SOSW-u Powiatowy Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka został powołany do pracy z dziećmi od momentu wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Jego celem jest wszechstronne stymulowanie rozwoju dzieci

z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, a także udzielanie ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wskazówek i porad dotyczących pracy i postępowania z dzieckiem. PZWWRD prowadzi: terapię logopedyczną (ogólną i surdologopedyczną), terapię pedagogiczną (indywidualną dla dzieci z zaburzeniami rozwoju, surdopedagogiczną i tyflopedagogiczną), EEG Biofeedback, integrację sensoryczną oraz terapię psychologiczną. Organizowane zajęcia są bezpłatne, indywidualnie, w wymiarze od 4 do 8 godzin miesięcznie i odbywają się w bardzo dobrze wyposażonych salach i gabinetach.

Zespół Szkół w Górznie funkcjonuje w budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Centrum Rehabilitacji w Górznie. W jego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Specjalna wraz z oddziałem przedszkolnym i zespołem zajęć rewalidacyjno - wychowawczych, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, Szkoła Podstawowa Specjalna przy SP ZOZ MSWiA Centrum Rehabilitacji w Górznie wraz z oddziałem przedszkolnym, Liceum Ogólnokształcące przy SP ZOZ MSWiA Centrum Rehabilitacji w Górznie oraz Zespół zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży przebywających na turnusach rehabilitacyjnych.

Szkoła Podstawowa Specjalna i Szkoła Przystosowująca do Pracy zapewniają edukację uczniom z niepełnosprawnością umysłową w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężeniami i niepełnosprawnością ruchową. W szkole prowadzone są też zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla dzieci z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Z kolei Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Centrum Rehabilitacji w Górznie zapewnia im bezpłatne, kompleksowe i nowoczesne zabiegi rehabilitacyjne oraz opiekę lekarza rehabilitacji ruchowej w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Zespół Szkół Specjalnych w Górznie realizuje następujące funkcje: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dla dzieci przewlekle chorych oraz niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo. W placówce przebywają dzieci i młodzież w wieku od 3 do 25 lat.

Uczniowie przebywający na leczeniu w Centrum kontynuują naukę ze szkół macierzystych, uzupełniają zaległości powstałe w wyniku długotrwałej choroby oraz rozwijają własne zainteresowania i talenty. Kończąc pobyt uczniowie otrzymują zaświadczenia potwierdzające uczęszczanie do szkoły oraz wykaz ocen, które w trakcie nauki otrzymali z poszczególnych przedmiotów.

Kadra pedagogiczna Zespołu Szkół posiada pełne kwalifikacje, zarówno z zakresu pedagogiki leczniczej, oligofrenopedagogiki, tyflopedagogiki, integracji sensorycznej jak i ukończone studia podyplomowe uprawniające do nauczania drugiego przedmiotu. Nauczyciele i wychowawcy stale doskonalą swoje umiejętności, uczestnicząc w różnych formach kształcenia tak, aby uczniowie mieli jak najlepszą opiekę wychowawczą i dydaktyczną.

Pedagodzy wykorzystują w pracy różnorodne metody i formy pracy artystycznej, intelektualnej i praktyczno-technicznej, dzięki czemu umacniają w podopiecznych wiarę w posiadanie możliwości, przywracają im poczucie pełnowartościowości i samoakceptacji.

Na zajęciach pozalekcyjnych wychowawcy mobilizują dzieci długotrwale chore do aktywności, m.in. poprzez spacer, gry i zabawy na wolnym powietrzu oraz odrabianie lekcji, oddziałują terapeutycznie na ich psychikę stosując terapię przez sztukę, muzykoterapię, biblioterapię i relaksację, uczą tolerancji, wrażliwości i zasad współżycia w grupie, prowadzą zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego stylu życia.

Do dyspozycji uczniów są komputery (PC i lmac) wyposażone w specjalistyczny sprzęt przeznaczony dla osób niepełnosprawnych, gabinet do diagnostyki i terapii metodą EEG Biofeedback, sale edukacyjne wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne, a także pracownię artystyczną, w której uczniowie rozwijają swoje zdolności plastyczno-techniczne, boisko do piłki nożnej, plac zabaw oraz kryty basen. W szkole prowadzone są zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów: plastyczne, muzyczne i sportowe. Podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych uczniowie korzystają z: tablic interaktywnych, interaktywnego monitora dotykowego, programów multimedialnych, różnorodnych pomocy dydaktycznych ułatwiających proces uczenia się, naturalnych i nietypowych materiałów oraz innych urządzeń i przedmiotów pozwalających na rozwijanie uzdolnień i zainteresowań oraz umożliwiających odpoczynek i wyciszenie.

Uczniowie Zespołu Szkół biorą udział w konkursach o różnorodnej tematyce na wielu szczeblach (powiatowym, wojewódzkim, krajowym), na których co roku otrzymują wyróżnienia oraz wygrywają wartościowe nagrody. Szkoła organizuje również imprezy i uroczystości rocznicowe, patriotyczne oraz świąteczne, kultywując w ten sposób regionalne i narodowe zwyczaje i tradycje. Bogata oferta zajęć wspiera wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny, społeczny, artystyczny i fizyczny na miarę indywidualnych potrzeb i możliwości każdego ucznia.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rydzynie jest placówką wspomagającą wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży w wieku do 25 lat, udzielającą uczniom, ich rodzicom, opiekunom i nauczycielom wsparcia w przezwyciężaniu trudności szkolnych oraz problemów osobistych. Poradnia zapewnia bezpłatną pomoc psychologa, pedagoga, logopedy i doradcy zawodowego w zakresie: diagnozy rozwoju małego dziecka, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, zaburzeń rozwoju mowy, odroczenia obowiązku szkolnego, oceny dojrzałości szkolnej, trudności w nauce oraz czytaniu i pisaniu, trudności wychowawczych, zaburzeń emocjonalnych, zaburzeń zachowania, planowania kariery zawodowej, wspierania uzdolnień oraz udzielania pomocy nauczycielom i rodzicom w rozwiązywaniu problemów, dydaktycznych i wychowawczych.

Kadra Poradni wykorzystuje nowoczesne metody w zakresie: diagnozy, terapii, profilaktyki i doradztwa. Placówka organizuje, prowadzi i świadczy: zajęcia grupowe dla dzieci i młodzieży, instruktaże, mediacje i negocjacje, interwencje kryzysowe, indywidualne porady dla rodziców, uczniów i nauczycieli, porady i konsultacje, działalność informacyjno-szkoleniową oraz wykłady i prelekcje. Poradnia współpracuje ze szkołami, placówkami, przedszkolami, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami udzielającymi wsparcia w rozwiązywaniu problemów dziecka, ucznia, rodziców i nauczycieli.

W roku szkolnym 2018/2019 poradnia objęła pomocą 942 dzieci. W ramach prowadzonej działalności diagnostycznej, diagnozą psychologiczną objęto 448 klientów, diagnozą pedagogiczną 521 klientów, diagnozą logopedyczną 60 dzieci.

Pomoc udzielana nauczycielom, rodzicom i wychowawcom przybierała m.in. formę warsztatów (dla 101 osób), prelekcji i wykładów (odbyły się 2 tego typu spotkania) oraz rozmów wspierających na tematy związane z poradami zawodoznawczymi, objęciem pomocą w szkole czy przedszkolu, problemami wychowawczymi, gotowością szkolną czy trudnościami edukacyjnymi (106 osób). Pomoc bezpośrednia świadczona dzieciom i młodzieży miała z kolei najczęściej postać terapii logopedycznej (objęto nią 9 klientów) i terapii psychologicznej, w tym psychoterapii (objęto nią 1 osobę), zajęć z uczniami zdolnymi (321 uczestników) i innych zajęć, w których uczestniczyło 66 klientów. Wydane przez Poradnię orzeczenia dotyczyły głównie potrzeby kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w stopniu lekkim – 61 orzeczeń, w stopniu umiarkowanym i znacznym – 18 orzeczeń oraz indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkół –

16 orzeczeń, o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego – 1, zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 5 i innych orzeczeń w ilości 21.

Poradnia wydała 392 opinii, w tym 25 w sprawie wczesnego wspomaganie dziecka, odroczenia rozpoczęcia obowiązku szkolnego (4), objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole oraz w przedszkolu (205), o specyficznych trudnościach w uczeniu się (35), zwolnienia z nauki z drugiego języka obcego (4), dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (66), udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki (8), przyjęcia ucznia szkoły podstawowej do oddziału przysposabiającego do pracy (6), zezwolenie na zatrudnienie młodocianego (15), w sprawie spełnienia przez dziecko obowiązku poza przedszkolem czy szkołą (17) oraz inne opinie o przebadanych (7).

Poza wymienionymi formami poradnia udzieliła 87 porad rodzicom i opiekunom dzieci związanymi z problemami wychowawczymi i funkcjonowania w środowisku nauczania.

6. ŻYCIE KULTURALNE I INFRASTRUKTURA SPORTOWO-REKREACYJNA

Głównymi instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną i sportowo-rekreacyjną w Powiecie Leszczyńskim są funkcjonujące w każdej gminie ośrodki kultury oraz gminne biblioteki publiczne. Podstawowym ich celem jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych i czytelniczych mieszkańców, tworzenie warunków dla rozwoju wszelkich form aktywności kulturalnej i fizycznej oraz upowszechnianie i promowanie kultury, sportu i rekreacji. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez: organizowanie różnorodnych imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych: spektakli, koncertów, prelekcji, wystaw, spotkań, festynów, biesiad, festiwali przeglądów czy zawodów sportowych, wpieranie, popularyzację i promocję twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki, tworzenie warunków do rozwoju folkloru, rękodzieła ludowego oraz artystycznego, gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury, promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną, a także gromadzenie, opracowywanie, konserwacja, archiwizowanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych, w tym materiałów dotyczących wiedzy o regionie

oraz dokumentujących jego dorobek, popularyzowanie książek i czytelnictwa oraz współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami realizującymi zadania w powyższym zakresie.

Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych funkcjonujących w powiecie.

Tabela 7. Placówki kulturalne w powiecie w 2019 roku

lp.	nazwa placówki	adres placówki
Gmina Krzemieniewo		
1.	Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Krzemieniewie	ul. Zielona 6, 64-120 Krzemieniewo
	▪ Filia biblioteczna w Garzynie	ul. Jesionowa 2, Garzyn, 64-120 Krzemieniewo
	▪ Filia biblioteczna w Nowym Belęcinie	Nowy Belęcin 29a, 64-120 Krzemieniewo
	▪ Filia biblioteczna w Pawłowicach	ul. Wielkopolska 1/3, 64-122 Pawłowice
2.	Izba Regionalna w Pawłowicach	ul. Wielkopolska 1/3, 64-122 Pawłowice
Gmina Lipno		
3.	Gminny Ośrodek Kultury w Lipnie	ul. Powstańców Wielkopolskich 7, 64-111 Lipno
4.	Gminna Biblioteka Publiczna w Lipnie	ul. Powstańców Wielkopolskich 7, 64-111 Lipno
	▪ Filia biblioteczna w Wilkowicach	ul. Tylna 1 64-115 Wilkowice
Gmina Osieczna		
5.	Centrum Kultury	ul. Krzywińska 4, 64-113 Osieczna
6.	Biblioteka	ul. Krzywińska 4, 64-113 Osieczna
	▪ Filia biblioteczna w Kąkolewie	ul. Krzywińska 2, 64-113 Osieczna
	▪ Filia biblioteczna w Świerczynie	Świerczyna 43, 64-113 Osieczna
Gmina Rydzyna		
7.	Rydzyński Ośrodek Kultury – Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Rydzyna	ul. Rynek 7, 64-130 Rydzyna
Gmina Święciechowa		
8.	Samorządowy Ośrodek Kultury	ul. Śmigielska 1a, 64-115 Święciechowa
	Biblioteka w Święciechowie	ul. Ułańska 34, 64-115 Święciechowa
9.	Izba Regionalna	ul. Śmigielska 1 a, 64-115 Święciechowa
Gmina Wijewo		
10.	Wiejski Dom Kultury w: Wijewie, Brennie, Potrzebowie i Zaborówcu	ul. Powstańców Wlkp. 19, 64-150 Wijewo
11.	Gminna Biblioteka Publiczna w Wijewie	ul. Parkowa 1, 64-150 Wijewo
	▪ Filia biblioteczna w Brennie	ul. Jeziorna 3, 64-150 Wijewo
Gmina Włoszakowice		
12.	Gminny Ośrodek Kultury we Włoszakowicach	ul. Kurpińskiego 29, 64-140 Włoszakowice

13.	Gminna Biblioteka Publiczna we Włoszakowicach	Pl. 21 Października 3, 64-140 Włoszakowice
	▪ Filia biblioteczna w Bukówcu Górnym	ul. Powstańców Wielkopolskich 112, 64-140 Włoszakowice
	▪ Filia biblioteczna w Krzycku Wielkim	ul. Szkolna 6, 64-117 Krzycko Małe

Źródło danych: Urzędy Gmin z Powiatu Leszczyńskiego.

Według danych z 2019 w powiecie leszczyńskim działało 16 bibliotek i filii publicznych posiadających księgozbiór liczący 207 064 wolumeny. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 22 pracowników. Wśród obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych 6 miało wejście do budynku przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, 4 miały udogodnienia wewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, a 0 było przystosowanych dla użytkowników niewidzących i słabowidzących

Wśród corocznie organizowanych w gminach powiatu imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych należy wymienić: koncerty świąteczne, noworoczne, karnawałowe, patriotyczne, Jasełka, festyny i pikniki przedszkolne, szkolne i rodzinne, różnego rodzaju konkursy, konkursy wiedzy, olimpiady przedszkolne, konkursy i warsztaty plastyczne oraz rękodzieła, imprezy sportowe, w tym rajdy rowerowe, turnieje piłki nożnej, ręcznej i siatkowej, turnieje tenisa stołowego, turnieje szachowe i warcabowe, turnieje taekwondo, kickboxingu, judo, biegi, zawody konne w powożeniu zaprzęgami, Dni Gminy, Dożynki, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, imprezy okolicznościowe (Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Mężczyzn, Dzień Ziemi, Dzień Strażaka, Majówka, Dzień Dziecka, Dzień Matki i Ojca, Dzień Seniora, Dzień Wiatraka, Mikołajki, spotkania opłatkowe, bale sylwestrowe) oraz obchody świąt państwowych (np. Święta Konstytucji 3 Maja i Święta Niepodległości).

Organizatorami odbywających się w powiecie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych są również organizacje pozarządowe. Poniższa tabela przedstawia informację na temat organizowanych przez sektor pozarządowy imprez, które w 2019 roku zostały dofinansowane z budżetu Powiatu Leszczyńskiego.

Tabela 8. Imprezy dofinansowane z budżetu powiatu w 2019 roku

lp.	organizator imprezy	nazwa imprezy
1.	Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	Opracowanie, redakcja i druk „Rocznika Leszczyńskiego” – tom XXIX
2.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury	Cykl imprez kulturalnych pt. „Wiosna z Pegazem”
3.	Stowarzyszenie „MOŻEMY”	Powiatowy Konkurs Piosenki Dziecięco – Młodzieżowej „Siła Głosu”
4.	Towarzystwo Śpiewu „Rapsodia”	Wielkanoc w tradycji 2019
5.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Lesznie	Poczytaj Leszczyński!
6.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie z Muzyką do Ludzi	VIII Festiwal muzyki kameralnej i chóralnej MUSICA CHARITATIVA – MACIEJEWSKI
7.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjne „Amazonka”	XV Wielkopolska Spartakiada Pływacka Amazonek „Dopóki walczysz jesteś zwycięzcą”
8.	Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej Dynamo	Raj szlakiem Powstania Wielkopolskiego
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Roszada” Lipno	Organizacja Indywidualnych i Drużynowych Mistrzostw Polski juniorów i Seniorów w warcabach 64-polowych
10.	Uczniowski Klub Sportowy "JUNIOR" w Lipnie	XIV Ogólnopolski turniej JUDO dzieci i młodzików
11.	Stowarzyszenie Razem dla Pawłowic	Biegaj z nami śladami Mielżyńskich III
12.	Stowarzyszenie Sportowe CRC	Zawody w akrobatyce sportowej AKRO-TALENT 2019
13.	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział w Kościanie	Organizacja cyklu imprez krajoznawczo - turystycznych dla mieszkańców powiatu leszczyńskiego
14.	Leszczyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Romana Maciejewskiego	XXI Leszczyński festiwal Muzyczny im. Romana Maciejewskiego
15.	Stowarzyszenie „Lasocice z Pasją”	Odkrywamy nasze pasje
16.	Stowarzyszenie Bukówczan MANU	Wakacje na ludowo
17.	Fundacja Dudziarz.eu Wielkopolskie Kapele Dudziarskie	Wiwatowisko 2019
18.	Stowarzyszenie ZMW	COOLturalne i aktywne – Babki na maksa!
19.	Fundacja Sztuka	Fotograficzny wir talentów
20.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży w Górznie	Twórcze inspiracje – Tworzymy biżuterię
21.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjne „Amazonka”	Różowy nordic – walking czyli sportowa profilaktyka
22.	Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej Dynamo	Raj szlakiem Drewnianych Kościołów
23.	Gminny Klub Sportowy Krzemieniewo	Turniej z okazji 70-lecia klubu
24.	Stowarzyszenie „Krzemianki”	Zakończenie wakacji
25.	ZMW Przybyszewo	Odkryj skarb – co kryją wsie?

26.	Stowarzyszenie „MTS Aktywne Włoszakowice”	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej i uczestnictwo drużyn SPR Włoszakowice w rozgrywkach ligowych w ramach Wielkopolskiego Związku Piłki Ręcznej
27.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach	Szkolenie sportowe w dyscyplinie szachy w kat. młodzików, juniorów młodszych i starszych
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Roszada” Lipno	Szkolenie sportowe w sekcji warcabowej w kat. juniorów do 8, 10, 13, 16, 19 i 23 lat
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Cheerleaders – dance” Leszno	Szkolenie sportowe i przygotowanie do udziału w zawodach rangi ogólnopolskiej
30.	Klub Sportowy „Unia” Leszno	Szkolenie sportowe sekcji żużlowej młodzieży
31.	Rydziński Klub Sportowy „Rydzynek” Rydzyna	Szkolenie sportowe w sekcji piłka nożna w kat. senior, dwa zespoły/klasa okręgowa, klasa „A”, kat. młodzik, orlik, żak
32.	Klub Sportowy Dąbcze	Szkolenie sportowe w sekcji tenisa stołowego
33.	Klub Sportowy Sfinks Rydzyna	Szkolenie stacjonarne w Taekwondo Olimpijskim
34.	Stowarzyszenie Sportowe R-Team Rydzyna	Przygotowanie sportowe do startu w sezonie 2019 r. wg kalendarza Leszczyńskiej Ligi Rowerowej
35.	UKS „Skoczki” Świąciechowa	Zakup sprzętu sportowego
36.	Klub sportowy KUK-SON Pawłowice	Szkolenie sportowe w sekcji Taekwondo Olimpijskiego
37.	Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR” w Lipnie	Szkolenie sportowe w sekcji judo w kat. młodzików, juniorów młodszych, juniorów, młodzieżowców i seniorów
38.	Klub koszykarski rycerze Rydzyna	Realizacja programu szkolenia sportowego i upowszechniania koszykówki na terenie miasta i gminy Rydzyna
39.	Klub Sportowy Kormoran Świąciechowa	Szkolenie zawodników w sekcji sportowej piłka nożna oraz lekkoatletyka, uczestnictwo w rozgrywkach OZPN Leszno oraz wydarzeniach sportowych
40.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł Lipno”	Wyjazd szkoleniowy zawodników piłki nożnej sekcji trampkarz, młodzik, orlik
41.	Uczniowski klub Sportowy „Dragon” Długie Stare	Przygotowanie startowe zawodników kat. młodzik, kadet, junior, młodzieżowiec
42.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z/s w w Lesznie	XVIII Międzyrejonowy Przegląd .Zespołów Śpiewających PZERiI „Śpiewamy Kolędy i Pastorałki Leszno, 19”.
43.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjne „Amazonka” w Lesznie	Stworzenie szerszego dostępu do specjalistycznych form rehabilitacji. „Aktywność kluczem do zdrowia”.
44.	Polski Związek Niewidomych.	Stworzenie szerszego dostępu do specjalistycznych form rehabilitacji. Niewidomi chcą być samodzielni.

45.	Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Ziemi Leszczyńskiej „PRO-ACTIV” w Rydzynie	Centrum Rehabilitacji i Rozwoju Ekonomii Społecznej w Kąkolewie.
46.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Dzieciom Niepełnosprawnym” w Lesznie	Powiatowa prezentacja prac osób niepełnosprawnych. Konkurs plastyczny – Moje miejsce na ziemi.

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

Według danych Polska w Liczbach, liczba imprez organizowanych przez jednostki funkcjonujące w powiecie oraz liczba ich uczestników kształtowała się następująco: w 2019 roku zostało zorganizowanych 227 imprez kulturalnych, w których uczestniczyło 74.143 osób.

Z danych Polska w Liczbach wynika również, że w latach 2017-2019 zwiększał się księgozbiór działających w powiecie bibliotek (w 2017 roku obejmował 212.355 woluminów, rok później 205.604, a w 2019 roku 235.499), liczba czytelników spadała (5.136 w 2017 r., 4.885 w 2018 r., 4.723 w 2019 r.).

Upowszechnianiem i rozwojem kultury fizycznej i sportu w powiecie zajmuje się Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego oraz kluby i organizacje sportowe działające na terenie Powiatu Leszczyńskiego.

Tabela 9. Kluby sportowe funkcjonujące w powiecie w 2019 roku

lp.	nazwa klubu	adres klubu
Gmina Krzemieniewo		
1.	Klub Sportowy „Kuk – Son” Pawłowice	ul. Wielkopolska 44, 64-122 Pawłowice
2.	Gminny Klub Sportowy Krzemieniewo	ul. Sportowa 1, 64-122 Pawłowice
3.	Szkolny Klub Sportowy ORLIK Pawłowice	ul. Leszczyńska 6, 64-122 Pawłowice
4.	Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe MTS Pawłowice	ul. Sportowa 1, 64-122 Pawłowice
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Piaś” Nowy Belęcın	Nowy Belęcın 30, 64-120 Krzemieniewo
6.	Belęcıński Uczniowski Klub Orientacji Sportowej	Stary Belęcın 30, 64-120 Krzemieniewo
Gmina Lipno		
7.	Klub Jeździecki Ranczo Smyczyna	Smyczyna 18b, 64-111 Lipno
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Lipnie	ul. Powstańców Wlkp. 68, 64-111 Lipno
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Roszada” Lipno	Gminny Ośrodek Kultury, ul. Powstańców Wlkp. 7, 64-111 Lipno
10.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” Lipno	ul. Powstańców Wlkp. 68, 64-111 Lipno

11.	Klub Sportowy „KORONA” Wilkowice	Wilkowice, ul. Szkolna 28, 64-115 Świąciechowa
12.	Stowarzyszenie KS Lampart	ul. Magnoliowa 3, 64-130 Dąbcze
Gmina Osieczna		
13.	Klub Jeździecki Jezioroki – Osieczna	Jezioroki 1, 64-113 Osieczna
14.	Uczniowski Koszykarski Klub Sportowy „Iskra” w Osiecznej	Zespół Szkół ul. Kopernika 1, 64-113 Osieczna
15.	Ludowy Klub Sportowy „Burza” Drzeczkowo	Łoniewo 28a, 64-113 Osieczna
16.	Klub Sportowy „Błękitni” Kąkolewo	Kąkolewo, ul. Zielona 5, 64-113 Osieczna
17.	Gminny Klub Sportowy „Tęcza – Osa”	ul. Gostyńska 25, 64-113 Osieczna
18.	Klub Sportowy „Tęcza” Zimnice	64-113 Osieczna, Zimnice
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Spartakus” przy Zespole Szkół w Kąkolewie	Kąkolewo, ul. Krzywińska 14, 64-113 Osieczna
20.	Uczniowski Koszykarski Klub Sportowy „Iskra” Osieczna	Zespół Szkół, ul. Kopernika 1, 64-113 Osieczna
21.	Klub Sportowy OSA Osieczna	64-113 Osieczna ul. Polna 9 n
Gmina Rydzyna		
22.	Rydzyński Klub Sportowy „Rydzyński” Rydzyna	ul. Rynek 7, 64-130 Rydzyna
23.	Klub Koszykarski Rycerze Rydzyna	Ul. Orzeszkowej 7, 64-130 Rydzyna
24.	Leszczyńskie Centrum Karate	ul. Wolności 13e, 64-130 Rydzyna
25.	Klub Sportowy Dąbcze	Dąbcze 94, 64-130 Rydzyna
26.	Klub Sportowy SFINKS Rydzyna	ul. Jana Pawła II, Środowiskowa Sala Sportowa, 64-130 Rydzyna
27.	Rydzyńska Akademia Piłkarska „RAP 2010”	ul. Rynek 7, 64-130 Rydzyna
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprinter” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Rydzynie	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy, Plac Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna
29.	Uczniowski Klub Sportowy w Rydzynie	64-130 Rydzyna ul. Zamkowa 3
30.	Klub Sportowy „Black Belt Tang Soo Do-Combat Kalaki”	64-130 Rydzyna ul. Pompeo Ferrariego 21
31.	Stowarzyszenie Pasjonatów Piłki Nożnej Dąb Dąbcze	64-130 Rydzyna, Dąbcze 48
32.	Klub Sportowy RUN TEAM RYDZYNA	64-130 Rydzyna ul. Poniatowskiego 20 e
Gmina Świąciechowa		
33.	Klub Jeździecki WSH EQUIFIRST Przybyszewo	64-100 Leszno, gm Świąciechowa
34.	Klub Sportowy „Kormoran” Świąciechowa	ul. Ludowego Wojska Polskiego 6, 64-115 Świąciechowa
35.	„Klub Sportowy „Iskra” Długie Stare”	Długie Stare, ul. Rolna 10, 64-100 Leszno
36.	„Klub Sportowy „Jantar” Strzyżewice	Strzyżewice, ul. Pilotów 26, 64-100 Leszno
37.	Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Niechłód	Niechłód 22b, 64-115 Świąciechowa
38.	Uczniowski Klub Sportowy „Dragon” Długie Stare	Długie Stare, ul. Leszczyńska 1, 64-100 Leszno
39.	Uczniowski Klub Sportowy „Skoczki” Świąciechowa	64-115 Świąciechowa, ul. Śmigielska 1 a
Gmina Wijewo		
40.	Gminny Klub Sportowy „Brenewia” Wijewo	ul. Powstańców Wlkp. 19, 64-150 Wijewo
41.	Uczniowski Klub Sportowy „Wilga” Brenno	Brenno, ul. Kościelna 1, 64-150 Wijewo

42.	Klub Tenisa Stołowego Wijewo	64-150 Wijewo ul. Powstańców Wlkp. 37
Gmina Włoszakowice		
43.	Gminny Klub Sportowy Włoszakowice	ul. Dworcowa 9, 64-140 Włoszakowice
44.	Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Bukówcu Górnym	Bukowiec Górny, ul. Powstańców Wlkp. 112, 64-140 Włoszakowice
45.	Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” Włoszakowice	ul. Karola Kurpińskiego 29, 64-140 Włoszakowice
46.	Klub Jeździecki „Kalumet”	Boszkowo, ul. Żeglarska 1a, 64-140 Włoszakowice
47.	Stowarzyszenie Sportowe Grotniki Team	Grotniki ul. Boszkowska 10, 64-140 Włoszakowice
46.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach	ul. Kurpińskiego 30, 64-140 Włoszakowice
47.	Klub Sportowy „Wild West Women”	Ul. Wolsztyńska 10 c, 64-140 Włoszakowice
48.	Klub Sportowy „Kołownik”	Ul. Wolsztyńska 7, 64-140 Włoszakowice
49.	Klub Sportowy „DĄB” Boguszyn	Boguszyn 45, 64-117 Krzycko Małe

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

Uprawianiu sportu i rekreacji w powiecie służą znajdujące się na jego terenie obiekty sportowo-rekreacyjne, a także wytyczone szlaki piesze (niebieskie i żółte o łącznej długości odpowiednio 138 i 69 km) i rowerowe (Szlak Parków Dworskich - liczy 23 km., Szlak ziemskich siedzib - liczy 18,2 km., Szlak Wiatraków - liczy 42 km., Szlak od pałacu do zamku - liczy 32 km., Szlak królewski - liczy 19 km., Szlak przez jaworowy jar - liczy 10,5 km., Szlak do Sanktuarium Maryjnego - liczy 17,5 km., Szlak dla krótkodystansowców - liczy 7,2 km., Szlak wzdłuż lasów i jezior - liczy 7,2 km., Szlak - Osiecka pętla crossowa - liczy 43 km., Szlak wśród leśnej przyrody - liczy 17,2 km., Szlak - Rydzyńska "Eska" - liczy 24 km., Szlak zamkowy - liczy 15,6 km., Szlak przez lasy, łąki i pola - liczy 13,5 km., Szlak wśród pól do Lipna - liczy 25 km., Szlak w stronę Bukowego Jaru - liczy 23 km.) Długość szlaków rowerowych wynosi 337,9 km.

Dane szczegółowe na temat najważniejszych obiektów sportowo-rekreacyjnych w powiecie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Obiekty sportowo-rekreacyjne w powiecie w 2019 roku

lp.	nazwa obiektu	gmina, w której znajduje się
-----	---------------	------------------------------

		obiekt
1.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Garzynie	Krzemieniewo
2.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Pawłowicach	
3.	Kompleks boisk sportowych „ Orlik 2012” w Krzemieniewie	
4.	Boisko wielofunkcyjne w Drobninie	
5.	Boisko wielofunkcyjne z bieżnią prostą i skocznią w dal w Pawłowicach	
6.	Boisko wielofunkcyjne w Oporówku	
7.	Sala sportowa w Pawłowicach	
8.	Sala sportowa w Drobninie	
9.	Sala sportowa w Nowym Belęcinie	
10.	Boisko piłkarskie w Pawłowicach	
11.	Skatepark w Krzemieniewie	
12.	Boisko piłkarskie w Garzynie	
13.	Boisko do gry w koszykówkę uliczną w Pawłowicach	
14.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Lipnie	
15.	Boisko piłkarskie w Lipnie	
16.	Sala sportowa w Lipnie	
17.	Boisko piłkarskie w Wilkowicach	
18.	Boisko do gry w koszykówkę uliczną w Lipnie	Osieczna
19.	Kompleks boisk sportowych „ Orlik 2012” w Osiecznej	
20.	Sala sportowa w Osiecznej	
21.	Sala sportowa w Kąkolewie	
22.	Sala sportowa w Świerczynie	
23.	Boisko wielofunkcyjne z bieżnią prostą w Osiecznej	
24.	Boisko wielofunkcyjne z bieżnią okólną i skocznią w dal w Kąkolewie	
25.	Boisko wielofunkcyjne w Świerczynie	
26.	Boisko piłkarskie w Kąkolewie	
27.	Boisko piłkarskie w Osiecznej	
28.	Boisko do gry w koszykówkę uliczną w Osiecznej	Rydzyna
29.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Rydzynie	
30.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Rojęczynie	
31.	Hala sportowa w Rydzynie	
32.	Sala sportowa w Rydzynie	
33.	Sala sportowa w Dąbczu	
34.	Boisko piłkarskie z bieżnią prostą i skocznią w dal w Rydzynie	
35.	Mini boisko w Kłodzie	
36.	Boisko do gry w koszykówkę uliczną w Dąbczu	
37.	Strzelnica sportowa w Rydzynie	Święciechowa
38.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Święciechowie	
39.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Lasocicach	

40.	Sala sportowa (przy SP) w Świąciechowie	
41.	Boisko piłkarskie w Świąciechowie	
42.	Boisko piłkarskie w Długim Starem	
43.	Boisko piłkarskie w Strzyżewicach	
44.	Boisko do gry w koszykówkę uliczną w Niechłodzie	
45.	Strzelnica sportowa w Świąciechowie	Włoszakowice
46.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Krzycku Wielkim	
47.	Hala sportowa we Włoszakowicach	
48.	Sala sportowa w Krzycku Wielkim	
49.	Boisko piłkarskie we Włoszakowicach	
50.	Boisko piłkarskie w Grotnikach	
51.	Boisko piłkarskie w Boguszynie	
52.	Stadion lekkoatletyczny we Włoszakowicach	Wijewo
53.	Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Wijewie	
54.	Sala sportowa w Brennie	
55.	Sala sportowa w Wijewie	
56.	Boisko piłkarskie w Wijewie	
57.	Siłownia plenerowa w Potrzebowie	
58.	Siłownia plenerowa w Brennie	
59.	Otwarta Strefa Aktywności w Wijewie	
60.	Otwarta Strefa Aktywności w Brennie	

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie, Urzędy Gmin.

7. OPIEKA ZDROWOTNA

W 2019 roku w Powiecie Leszczyńskim, w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, funkcjonowało 20 podmiotów świadczących usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakresie leczenia stomatologicznego w powiecie leszczyńskim realizowanych jest 9 kontraktów. Dane szczegółowe na temat funkcjonujących w powiecie zakładów podstawowej opieki zdrowotnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Zakłady podstawowej opieki zdrowotnej w powiecie w 2019 roku

lp.	nazwa placówki	lekarz POZ	pielę- gniarka POZ	położna POZ	pielę- gniarka szkolna POZ
Gmina Krzemieniewo					
1.	NZOZ Przychodnie Lekarskie „Salubres” w Krzemieniewie, ul. Zielona 10, Krzemieniewo				

2.	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Pawłowicach, Pawłowice, ul. Szkolna 1, Krzemieniewo				
Gmina Lipno					
3.	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Lipnie S.C. W. J. Czech, ul. Park 1, Lipno				
4.	Ośrodek Zdrowia w Kąkolewie ul. Krzywińska 7				
5.	Ośrodek Zdrowia w Lipnie ul Szkolna 28				
Gmina Osieczna					
6.	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Kąkolewie, Kąkolewo, ul. Krzywińska 7, Osieczna				
7.	NZOZ Medicus w Osiecznej, ul. Norwida 2, Osieczna				
8.	NZOZ Kamed Szczepaniak Katarzyna w Osiecznej, ul. Kopernika 8a, Osieczna				
9.	NZOZ Medicus w Osiecznej ul. Norwida 2, Osieczna				
10.	Praktyka Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej Z. Kozak w Kąkolewie, Kąkolewo, ul. Krzywińska 7, Osieczna				
11.	Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo-Rodzinnej i Szkolnej „Salus” w Osiecznej, ul. Kopernika 8a, Osieczna				
Gmina Rydzyna					
12.	NZOZ Przychodnia Lekarska w Rydzynie, ul. Matejki 1, Rydzyna				
13.	Higiena Szkolna S.C. E. Jabłońska, E. Ratajczak, Pl. Zamkowy 3, Rydzyna				
Gmina Święciechowa					
14.	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Święciechowie, ul. Strzelecka 6, Święciechowa				
15.	Usługi Pielęgniarskie J. Rzepiela, ul. Lipowa 2, Święciechowa				
16.	Indywidualna Praktyka Położnicza H. Kołodziejak, Święciechowa ul. Strzelecka 6				
Gmina Wijewo					
17.	NZOZ Przychodnia Lekarska „Sanatio” w Wijewie, ul. Lipowa 21, Wijewo				
18.	Zespół Pielęgniarek „Opieka” w Wijewie, ul. Powstańców Wlkp. 19, Wijewo				
19.	Indywidualna Praktyka Położnicza Justyna Smerdka, Wijewo ul. Powst. Wlkp. 19				
Gmina Włoszakowice					
20.	NZOZ Ośrodek Zdrowia w Krzycku Wielkim, Krzycko Wielkie, ul. Szkolna 10, Włoszakowice				
21.	Poradnia Lekarzy Rodzinnych S. Jawna A. Patelka, B. Zięta we Włoszakowicach, ul. Zalesie 9b, Włoszakowice				

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu realizowane są programy profilaktyki chorób układu krążenia i profilaktyki gruźlicy, a także program profilaktyki chorób odtytoniowych, w tym w zakresie diagnostyki przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, program profilaktyki raka piersi, raka szyjki macicy, program badań prenatalnych.

W powiecie dostępna jest również ambulatoryjna opieka specjalistyczna. Świadczą ją takie podmioty, jak: NZOZ Specjalistyczne Gabinety Lekarskie „Femina” w Świąciechowej (ul. Strzelecka 6) we Włoszakowicach (Zalesie 9b), NZOZ Specjalistyczne Poradnie Lekarskie „Arka” w Krzemieniewie (ul. Dworcowa 29), w ramach których funkcjonują Poradnie Ginekologiczno-Położnicze. Inne specjalistyczne Poradnie dostępne są dla mieszkańców powiatu na terenie miasta Leszna.

W powiecie istnieje także możliwość skorzystania ze świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych. Są one udzielane w ramach długoterminowej pielęgnarskiej opieki domowej przez Zespół Pielęgniarek „Opieka” S.C. w Wijewie (ul. Powstańców Wlkp. 19), Senior Centrum Opieki Długoterminowej Wojciech Kałmuczak Mórkowo 1c, NZOZ „Hospicjum Domowe” Mórkowo 1c oraz w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym. „Niezapominajka” w Dąbczu (Dąbcze 25). Dostępna jest również rehabilitacja lecznicza świadczona w formie fizjoterapii ambulatoryjnej przez: NZOZ Gabinet Rehabilitacji i Fizykoterapii Iwona Kędzierska w Rydzynie (ul. Mickiewicza 2) oraz w postaci rehabilitacji ogólnoustrojowej, neurologicznej i pulmonologicznej, rehabilitacji dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego, a także rehabilitacji słuchu i mowy prowadzonych w ramach Centrum Rehabilitacji im. Profesora Mieczysława Walczaka w Osiecznej (ul. Zamkowa 2), SP ZOZ MSW Centrum Rehabilitacji w Górznie (Górzno 63) oraz Specjalistycznej Poradni Rehabilitacji Słuchu i Mowy w Rydzynie (Pl. Zamkowy 2).

W Centrum Rehabilitacji im. Profesora Mieczysława Walczaka w Osiecznej leczone są schorzenia w zakresie: chorób reumatycznych, genetycznych, skóry, alergicznych, cukrzycy, otyłości, wad postawy, chorób układu oddechowego, pokarmowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowego oraz rehabilitacji po przeszczepach, operacjach i urazach, natomiast SP ZOZ MSW Centrum Rehabilitacji w Górznie zajmuje się leczeniem wad postawy,

zaburzeń przemiany materii, schorzeń narządów ruchu, stanów pourazowych, porażeń mózgowych, oraz schorzeń układu oddechowego.

Mieszkańcy powiatu wymagający leczenia szpitalnego mają również możliwość skorzystania z usług świadczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Lesznie (ul. Kiepury 45). W jego skład wchodzi następujące oddziały: chirurgiczny, chirurgii naczyniowej, chirurgii onkologicznej, kardiologiczny, nefrologiczny, neurologiczny, okulistyczny, onkologiczny, otolaryngologiczny, pediatryczny, ortopedyczny, anestezjologii i intensywnej terapii, neurochirurgiczny, chirurgii urazowo-ortopedycznej, ginekologiczno-położniczy, neonatologiczny, szpitalny oddział ratunkowy, urologiczny i wewnętrzny.

8. PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Najczęstsze jej przyczyny stanowią schorzenia układu krążenia, narządów ruchu oraz schorzenia neurologiczne, relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Jedynym, pełnym źródłem informacji, które pozwala ustalić liczbę osób dotkniętych niepełnosprawnością oraz dokonać ich charakterystyki, są narodowe spisy powszechne. W poniżej zamieszczonej diagnozie sytuacji tej grupy ludności Powiatu Leszczyńskiego wykorzystano głównie dane z ostatniego spisu przeprowadzonego w 2011 roku, które, z uwagi na brak w tym źródle informacji odnoszących się do szczebla gminnego oraz dotyczących takich zagadnień, jak poziom wykształcenia czy aktywność ekonomiczna, uzupełniono o dane z poprzedniego spisu przeprowadzonego w 2002 roku.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, w 2011 roku w Powiecie Leszczyńskim mieszkały 5.862 osoby niepełnosprawne. Wśród nich większość stanowiły kobiety (3.072 osoby, tj. 52,4%) oraz osoby niepełnosprawne prawnie (4.487 osób, tj. 76,5%), czyli takie, które w czasie badania posiadały odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. W gronie tych ostatnich były 1.373 osoby o stopniu niepełnosprawności lekkim, 1.551 osób o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym, 1.235

osób o stopniu niepełnosprawności znacznym oraz 117 osób o stopniu niepełnosprawności nieustalonym. Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, czyli takie, które nie posiadały odpowiedniego orzeczenia, ale odczuwały ograniczenie zwykłych (podstawowych) czynności życiowych odpowiednich dla ich wieku, stanowiły grupę 1.375 osób (23,5%). Wśród nich było 1.041 osób odczuwających ograniczenie sprawności umiarkowane, 257 osób odczuwających ograniczenie sprawności poważne oraz 76 osób odczuwających ograniczenie sprawności całkowite.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz PUP w Lesznie ogółem ludność powiatu liczyła 55707. Bezrobocie na stan 31 grudnia 2017 r. wynosił 736 mieszkańców z czego mężczyzn 252, kobiet 484 zarejestrowanych w PUP w Lesznie.

W 2017 r. Powiatowy Zespół Orzekania ds. Osób Niepełnosprawnych rozpatrzył 929 wniosków osób powyżej 16 roku życia. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności otrzymało 829 osób w tym 428 kobiet oraz 401 mężczyzn. Ponadto do Zespołu wpłynęło 205 wniosków o ustalenie niepełnosprawności u osób poniżej 16 roku życia. Z liczby tej pozytywnie rozpatrzono 163 wnioski przy czym orzeczenie otrzymało 62 dziewczynki oraz 101 chłopców.

W 2018 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności rozpatrzył 1388 wniosków osób powyżej 16 roku życia. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności otrzymało 1205 osób w tym 636 kobiet oraz 560 mężczyzn. Ponadto do Zespołu wpłynęło 170 wniosków o ustalenie niepełnosprawności u osób poniżej 16 roku życia. Z liczby tej pozytywnie rozpatrzono 122 wnioski, przy czym orzeczenie otrzymało 51 dziewczynek oraz 71 chłopców.

W 2019 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności rozpatrzył 1186 wniosków osób powyżej 16 roku życia. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności otrzymało 1176 osób w tym 643 kobiet oraz 533 mężczyzn. Ponadto do Zespołu wpłynęło 150 wniosków o ustalenie niepełnosprawności u osób poniżej 16 roku życia. Z liczby tej pozytywnie rozpatrzono 135 wniosków, przy czym orzeczenie otrzymało 49 dziewczynek oraz 86 chłopców.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców Powiatu Leszczyńskiego zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie. Według jego danych, w latach 2017-2019 liczba wydanych mieszkańcom powiatu orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci do 16 roku życia) ulegała wahaniom (163 w 2017 r., 122 w 2018 r. i 135 w 2019 r.), natomiast liczba wydanych orzeczeń o stopniu

niepełnosprawności wynosiła (dla osób powyżej 16 roku życia; 829 w 2017 r., 1.205 w 2018 r., 1.176 w 2019 r.).

W Powiecie Leszczyńskim funkcjonują wspomniane już wcześniej dwie specjalne placówki oświatowe, które zajmują się kształceniem osób dotkniętych niepełnosprawnością. Są to: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie i Zespół Szkół Specjalnych w Górznie.

W kontekście problemów, trudności i barier, z jakimi zmagają się i na jakie napotykają osoby niepełnosprawne w codziennym życiu, szczególnego znaczenia nabiera rehabilitacja społeczna i zawodowa. Pierwsza z nich realizowana jest przez powiatowe centra pomocy rodzinie i ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym przede wszystkim poprzez: wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych; likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji, a także kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. Z kolei celem realizowanej przez powiatowe urzędy pracy rehabilitacji zawodowej jest ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego poprzez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych są współfinansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W latach 2017-2019 wysokość środków finansowych otrzymanych na ten cel z Funduszu ulegała wahaniom – w 2017 roku wyniosła 880.438 zł, rok później 955.120 zł, a w 2019 roku 1.051.765 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat realizowanych w powiecie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Tabela 12. Zadania realizowane w powiecie z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w latach 2017-2019

formy pomocy	liczba osób			wartość pomocy (w zł)		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
pomoc na tworzenie i działalność WTZ	30	33	33	479.880	547.668	597.168

pomoc na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	8	12	8	14.000	35.000	24.000
turnusy rehabilitacyjne	114	111	140	99.860	98.290	135.110
zaopatrzenie w przedmioty rehabilitacyjne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	346	334	341	211.698	199.162	236.737
dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	10	10	10	15.000	15.000	15.000
pomoc przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	0	0	1	0	0	3.981
pomoc w dostosowaniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	1	2	1	60.000	60.000	40.000

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie.

W latach 2017-2019 liczba uczestników działających w Rydzynie Warsztatów Terapii Zajęciowej uległa zwiększeniu z 30 w 2017 do 33 w 2019 r. Wysokość środków przeznaczonych na prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej pochodziła w 90% ze środków PFRON, a w 10% ze środków własnych powiatu i powiatów z terenu których rekrutowali się uczestnicy wynosiła (w 2017 r. 479.880 zł środki PFRON, 53.320 środki własne powiatu i powiatów z terenu których rekrutowali się uczestnicy, w 2018 r. 547.668 zł środki PFRON, 60.852 zł środki własne powiatu i powiatów z terenu których rekrutowali się uczestnicy, w 2019 r. 597.168 zł środki PFRON, 65.252 zł środki pochodzące z budżetu powiatu i gmin, z terenów których rekrutowali się uczestnicy warsztatów).

Uczestnicy Warsztatów są osobami niepełnosprawnymi posiadającymi wskazania do terapii oraz orzeczony stopień niepełnosprawności. Terapia prowadzona jest w 6 pracowniach (kulinarnej, plastycznej, krawiecko-dziewiarskiej, tkackiej, komputerowej i stolarskiej), w zespołach 5 osobowych (każdy z nich oprócz programu określonego dla danej pracowni, posiada indywidualny program terapii dla każdego uczestnika opracowany i zatwierdzony przez Radę Programową). Uczestnicy Warsztatów korzystają także z pomocy rehabilitantki, pielęgniarki, psychologa i doradcy zawodowego.

Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu, na podstawie porozumienia zawartego z powiatem wschowskim obowiązującego do końca marca 2018 r. mieli możliwość uczestnictwa w rehabilitacji prowadzonej w Warsztatach Terapii Zajęciowej we Wschowie. Z tej formy pomocy korzystały 2 osoby z powiatu.

W analizowanym okresie wahanom ulegała liczba osób, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się (8 w 2017 r.,

12 w 2018 r., 8 w 2019 r.) oraz turnusy rehabilitacyjne (114 w 2017 r., 111 w 2018 r., 140 w 2019 r.), natomiast liczba osób, którym dofinansowano zaopatrzenie w przedmioty rehabilitacyjne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, m.in. aparaty słuchowe, protezy kończyn górnych i dolnych, kule, materace przeciwoślężynowe, obuwie ortopedyczne, wózki inwalidzkie czy balkoniki wygładała następująco (346 w 2017 r., 334 w 2018 r. oraz 341 w 2019 r.).

W latach 2017 - 2019 liczba dofinansowanych imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki wynosiła każdorazowo 10 imprez. W 2019 roku dotacje w tym zakresie udzielano takim organizacjom pozarządowym, jak: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków „Koło” nr 1 w Lesznie, Leszczyńskie Stowarzyszenie Dzieciom Niepełnosprawnym w Lesznie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Lesznie, Leszczyńskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjne „Amazonka” w Lesznie, Polski Związek Niewidomych w Lesznie, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski we Włoszakowicach, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Świąciechowie, Stowarzyszenie „Razem z Nami: w Garzynie, Stowarzyszenie „Izba Życia – Nadzieja” we Włoszakowicach oraz Stowarzyszenie Chorych na Choroby Reumatyczne.

Pomoc osobom niepełnosprawnym w powiecie świadczona jest również w ramach dwóch funkcjonujących na jego terenie Środowiskowych Domów Samopomocy w Kąkolewie i we Włoszakowicach. Placówki te mają na celu podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi, podniesienie poziomu ich zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej i przystosowania społecznego w środowisku, a także w miarę możliwości przystosowanie do podjęcia pracy i udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia.

Osoby przebywające w placówkach biorą udział w zajęciach i terapii organizowanych w 6 pracowniach (krawiecko-dziwiarskiej, plastyczno-technicznej, gospodarstwa domowego, zachowań społecznych, muzyczno-teatralnej i informatycznej), dostosowanych do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności oraz możliwości i zainteresowań. Domy są placówką otwartymi, koedukacyjnymi i przeznaczonymi dla osób pełnoletnich.

W 2019 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kąkolewie oraz Środowiskowym Domu we Włoszakowicach z zajęć korzystało po 30 uczestników.

Ponadto mieszkańcy powiatu korzystają z usług tego rodzaju ośrodków wsparcia działających w najbliższym otoczeniu powiatu, tj. w Lesznie raz Krzywiniu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie podejmując działania na rzecz osób niepełnosprawnych. W dziedzinie wspierania osób dotkniętych niepełnosprawnością PCPR podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi, którym powierzane i dofinansowywane są m.in. zadania z zakresu prowadzenia grup wsparcia dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych, zapewnienia szerszego dostępu do specjalistycznych form edukacji i rehabilitacji, wyrównywania szans na wszystkich poziomach edukacji oraz organizowania podstawowych badań profilaktycznych.

9. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 13. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło danych szacunkowych: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dane zamieszczone w powyższym zestawieniu pozwalają określić szacunkową liczbę mieszkańców Powiatu Leszczyńskiego dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (liczba mieszkańców powiatu z 2018r.). Z wyliczeń wynika, że na jego terenie żyje ok. 1.129 osób uzależnionych od alkoholu (2% dorosłej populacji), ok. 2.259 osób współuzależnionych (4% dorosłej populacji), 2.824-3.953 osób pijących szkodliwie alkohol (5-7% dorosłej populacji), ok. 489 dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (4% populacji nieletniej) oraz ok. 1.832 ofiar (ok. 1.506 dorosłych i 326 dzieci) przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. Analizując powyższe dane należy mieć świadomość, iż nie odzwierciedlają one w pełni rzeczywistej skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w powiecie.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy głównie do zadań własnych gminy, natomiast zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane zarówno przez gminę, jak i powiat. Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych mogą również realizować jednostki samorządu powiatowego; odbywa się to w drodze porozumień, na podstawie zlecenia zarządu

województwa i w oparciu o przekazane środki finansowe. Ponadto Starosta może organizować na terenie powiatu podmioty lecznicze udzielające świadczeń w zakresie leczenia odwykowego, ale inne niż zarząd województwa (ten ostatni jest odpowiedzialny za organizację na obszarze województwa stacjonarnego i całodobowego leczenia odwykowego oraz wojewódzkiego ośrodka terapii uzależnienia i współuzależnienia). Organy powiatu mogą także organizować i prowadzić izby wytrzeźwień.

Na szczeblu gminnym i powiatowym działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz gminny i powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i przemocy w rodzinie przez poszczególne gminy wchodzące w skład Powiatu Leszczyńskiego oraz sam powiat.

Tabela 14. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminach powiatu i w powiecie w latach 2017-2019

nazwa gminy	przeciwdziałanie alkoholizmowi (w zł)			przeciwdziałanie narkomanii (w zł)			przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (w zł)		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Krzemieniewo	58.152	56.880	48.786	3.000	2.472	890	897	497	1.216
Lipno	103.507	109.865	107.961	4.102	4.902	5.000	15.912	14.554	10.117
Osieczna	187.740	119.678	226.737	0	0	0	0	0	0
Rydzyzna	78.510	102.867	123.317	2.000	2.000	2.000	0	0	0
Święciechowa	99.000	100.000	103.000	6.000	7.500	6.000	5.594	5.610	2.400
Wijewo	58.774	46.040	43.510	901	1.017	2.250	227	962	966
Włoszakowice	246.905	188.439	269.818	2.700	1.920	3.000	0	0	126
Powiat leszczyński	X	X	X	X	X	X	4.800	5.730	10.920
ogółem gminy	832.588	723.769	923.129	18.703	14.909	19.140	22.630	7.069	4.708
ogółem gminy i powiat	832.588	723.769	923.129	18.703	14.909	19.140	27.430	12.799	15.628

Źródło danych: Ośrodki Pomocy Społecznej

W 2019 roku, w porównaniu z rokiem 2017 wzrosła wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminach powiatu na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii (851.291 zł w 2017 r. 942.269 zł w 2019 r.). Wpływ na to miał przede wszystkim istotny wzrost kwot wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych. Z roku na rok zwiększały się też środki finansowe przeznaczone przez powiat w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie (z 4.800 zł w 2017 r. do 10.920 w 2019 r.).

Poniższa tabela przedstawia wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w powiecie oraz podejmowanych na jego terenie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Tabela 15. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w powiecie oraz działań podejmowanych na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w 2019 roku

	Krzemieniewo	Lipno	Osieczna	Rydzyzna	Święciechowa	Wijewo	Włoszakowice	P. leszczyński	ogółem
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	38	23	38	25	25	22	37	X	208
liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	85	40	10	135	63	50	95	X	478
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	6	0	0	8	0	3	0	X	17
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	3	21	2	7	10	2	11	X	56
czynności GKPRPA zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (liczba osób)	2	9	7	7	10	1	17	X	53
wystąpienie do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (liczba osób)	1	4	6	5	10	1	5	X	32
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowała się GKRPA	6	4	4	16	7	2	0	X	39
liczba osób objętych przez PCPR programem korekcyjno-edukacyjnym	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło danych: Urzędy Gmin z Powiatu Leszczyńskiego oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

W 2019 roku w Powiecie Leszczyńskim dostępnych było 208 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a liczba obowiązujących zezwoleń na ich sprzedaż wynosiła 478. W analizowanym roku członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzili łącznie 17 rozmów z członkami rodzin osób z problemem alkoholowym oraz 56 rozmów interwencyjno-motywujących w związku z nadużywaniem alkoholu.

W 2013 Komisje zabiegały także o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. W tym celu podejmowały kroki zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (w stosunku do 53 osób) oraz występowały do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (wobec 32 osób).

W analizowanym roku członkowie Komisji kontaktowali się również z 39 osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie, natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie w 2019 r. w związku z brakiem kandydatów nie uruchomiło programu korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.

W Powiecie Leszczyńskim funkcjonuje kilkanaście podmiotów odgrywających istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na szczeblu gminnym obok komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, są to m.in. ośrodki pomocy społecznej, punkty konsultacyjne i zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a na szczeblu powiatowym jest to wspomniane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie. Wykaz tych podmiotów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Podmioty działające w powiecie na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w 2019 roku

nazwa podmiotu	liczba osób objętych wsparciem w 2019 roku
Gmina Krzemieniewo	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	9
Zespół Interdyscyplinarny	34
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	278
Zajęcia profilaktyczno - terapeutyczne	74
Grupa AA	0
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	0

Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Gmina Lipno	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie	21
Zespół Interdyscyplinarny	51
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	254
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	6

Gmina Osieczna	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osiecznej	7
Zespół Interdyscyplinarny w Osiecznej	48
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej	233
Grupa AA „Przebudzenie” (plebania)	0
Świetlica socjoterapeutyczna	79
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	0
Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Gmina Rydzyna	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	31
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	19
Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Zespół Interdyscyplinarny	82
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	116
Świetlica socjoterapeutyczna	0
Grupa AA	0
Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Gmina Święciechowa	
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	20
Zespół Interdyscyplinarny w Święciechowie	24
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie	27
Świetlica socjoterapeutyczna	0
Grupa AA	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10
Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Gmina Wijewo	
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	18
Zespół Interdyscyplinarny	13
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wijewie	13
Grupa wsparcia AA	10
Świetlica socjoterapeutyczna	0

Ruch Anonimowych Alkoholików	0
Gmina Włoszakowice	
Zespół Interdyscyplinarny	54
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	349
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	24
Świetlica socjoterapeutyczna	0
Grupa AA	-
Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	52
Ruch Anonimowych Alkoholików	-

Urzędy Gmin z Powiatu Leszczyńskiego.

Mieszkańcy powiatu zmagający się z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie mogą również korzystać z oferty podmiotów działających w mieście Leszno. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w mieście Leszno, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy powiatu

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Korczaka 3, 64-100 Leszno
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Niepodległości 27c, 64-100 Leszno
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Specjalistyczna Poradnia Neuropsychiatryczna i uzależnień „EGO”	ul. Okrężna 20
4.	Zakład Terapii Nerwic „Empatia” – Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień	ul. Królowej Jadwigi 4, 64-100 Leszno
5.	Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień	ul. Mickiewicza 2, 64-100 Leszno
6.	Stowarzyszenie „Nasza Alternatywa	Al. Jana Pawła II 6, 64-100 Leszno
7.	Stowarzyszenie „Monar” – Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień	ul. Przemysłowa 27, 64-100 Leszno
8.	Rodzina Poradnia Krokus	ul. Mickiewicz 2, 64-100 Leszno
9.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Klub Abstynentów”	ul. Przemysłowa 27, 64-100 Leszno
10.	Stowarzyszenie „Ruch Trzeźwościowy”	ul. Prochownia 25b (wejście od ul. Niepodległości), 64-100 Leszno
11.	Grupa AA „Lipie”	ul. Prochownia 25b (wejście od ul. Niepodległości), 64-100 Leszno
12.	Grupa AA „Przystań”	Pl. Dr Metziga 21 (Dom Katolicki „Betania”, 64-100 Leszno
13.	Grupa AA „Hania”	ul. Przemysłowa 27 (Stowarzyszenie „Monar”), 64-100 Leszno
14.	Grupa AI-Anon Betania	Pl. Dr Metziga 21, 64-100 Leszno
15.	Grupa AA „Grunwald”	ul. Przemysłowa 27 („Klub Abstynentów”), 64-100 Leszno
16.	Jadłodajnia przy Parafii Św. Krzyża	Pl. Dr Metziga 21, 64-100 Leszno

17.	Schronisko dla Os ob. Bezdomnych	ul. Towarowa 10, 64-100 Leszno
-----	----------------------------------	--------------------------------

10. PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Lesznie, realizującej zadania w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Leszna i Powiatu Leszczyńskiego, w 2019 roku wszczęto 1.864 postępowań przygotowawczych przy 1.678 w roku 2018 tj. o 186 więcej (dynamika 111,08%) Stwierdzono 3.982 przestępstwa przy 2.226 w roku 2018 tj. o 1716 więcej (dynamika 175,73%). Na wzrost przestępstw miały wpływ przestępstwa gospodarcze oraz przestępczość narkotykowa.

W 2019 r. osiągnięto wskaźnik wykrywalności ogólnej na poziomie 89,5% tj. wzrost o 4,3% w stosunku do roku ubiegłego.

W zakresie zwalczania przestępstw o charakterze kryminalnym wszczęto 1.182 postępowania przygotowawcze przy 1.051 w 2018 r. tj. o 131 więcej (dynamika 112,46%). Stwierdzono 1.483 czynów o charakterze kryminalnym przy 1.120 w 2018 r. tj. o 363 czyny więcej (dynamika 132,41%).

W zakresie ujawniania i zwalczania przestępczości gospodarczej w 2019 r. wszczęto 431, a w 2018 r. 347 postępowań przygotowawczych tj. o 84 więcej, co dało dynamikę na poziomie 124,21%. Stwierdzono w zakończonych postępowaniach 2212 przestępstw tj. o 1345 więcej w stosunku do 2018 r. kiedy odnotowano tych przestępstw 867, co dało dynamikę 255,13%. Wykrywalność tych przestępstw wyniosła 98,1% i była wyższa o 1,1% w stosunku do roku 2018.

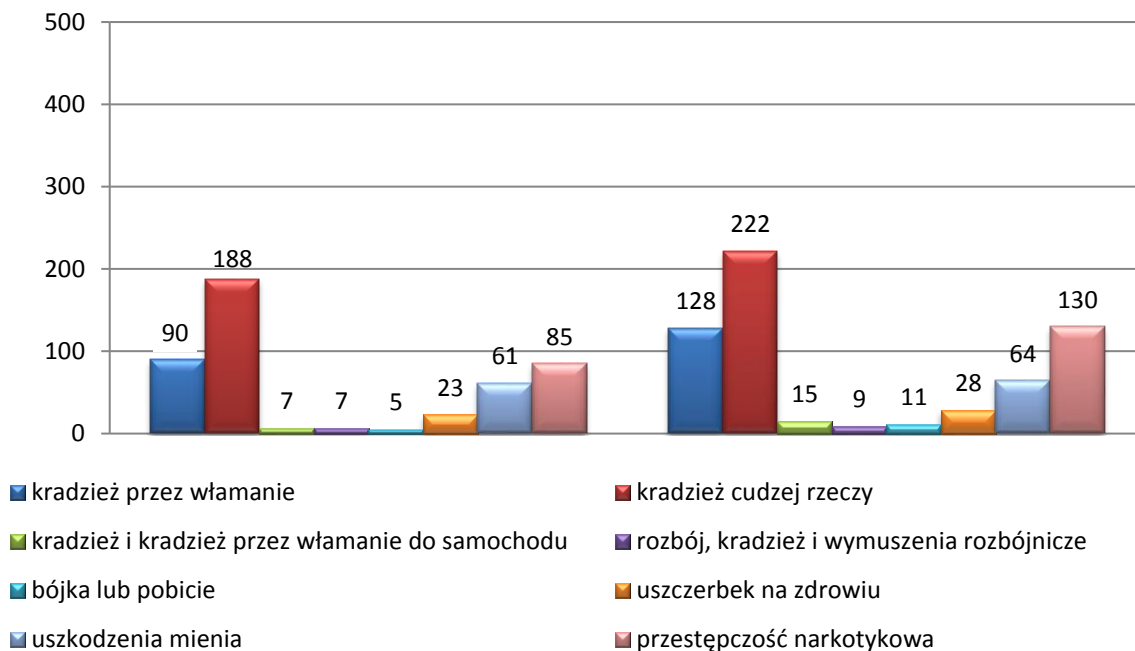
W roku 2019 stan bezpieczeństwa na drogach kształtował się w następujący sposób: odnotowano 222 wypadki na drogach tj. o 4 mniej niż w roku 2018. W ubiegłym roku w 6 wypadkach zginęło 6 osób, a rok wcześniej w 7 wypadkach 6 osób.

W 2019 roku ujawniono 39 nieletnich sprawców czynów karalnych (44 w 2018), którzy popełnili 70 czynów karalnych kwalifikowanych w Kodeksie karnym (45 w 2018 r.). W omawianym okresie nieletni popełnili 17 wykroczeń (19 w 2018 r.) odnotowany 67 przypadków demoralizacji (61 w 2018 r.)

Policjanci ww., Zespołu przeprowadzili 10 akcji ukierunkowanym między innymi na zwalczanie zjawisk podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim oraz jego spożywania przez nieletnich. Wielokrotnie w ciągu 2019 r. prowadzili akcje „Nielat” mające na celu realizację kwestii dotyczących poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto realizowali czynności związane z akcją „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne wakacje 2019”.

Dane szczegółowe na temat przestępstw kryminalnych stwierdzonych w powiecie w latach 2018-2019 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19. Przestępstwa kryminalne stwierdzone w powiecie w latach 2018-2019

Źródło danych: Komenda Miejska Policji w Lesznie.

W 2019 roku Komenda Miejska Policji przeprowadziła szereg akcji i przedsięwzięć profilaktycznych m.in.: „Jestem kibicem przez duże K”, „Miejski Dzień Dziecka”; „Patrz w

lusterka – motocykle są wszędzie”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczny rowerzysta”, „bezpieczeństwo rowerzystów”, „Świeć przykładem”, „Stop uzależnieniom”, Leszczyńska Akademia Bezpieczeństwa, „Bezpiecznie i ekologicznie przez powiat leszczyński”, „ W sieci cyberprzemocy”. Komenda Miejska Policji utrzymywała stały kontakt oraz współpracowała przy realizacji akcji ze Starostwem Powiatowym w Lesznie, Urzędem Miasta Leszno, placówkami oświaty, Klubem Żużlowym Fogo Unia Leszno, Młodzieżowym Centrum Profilaktyki Alternatywa, Klubem Motocyklowym „Bikers Legion Leszno”, Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Lesznie, Stowarzyszeniem Monar.

W analizowanym roku 2019 skierowano 198 wystąpień do sądów w sprawach karnych, opiekuńczych i o demoralizację (przy 197 w 2018r.)Policjanci Zespołu Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii przeprowadzili 58 spotkań w szkołach oraz 104 spotkań z pedagogami.

11. POMOC SPOŁECZNA, WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to z kolei zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców (art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Głównymi instytucjami wykonującymi w Powiecie Leszczyńskim oraz w gminach wchodzących w jego skład zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej są: na szczeblu powiatowym – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, a na szczeblu gminnym – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

w Krzemieniewie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wijewie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach.

Kadra pomocy społecznej w gminach i w powiecie

W 2019 roku kadre ośrodków pomocy społecznej stanowiło łącznie 73 osoby, w tym 11 osób na stanowiskach kierowniczych oraz 23 pracowników socjalnych, natomiast w skład kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie wchodziło 10 osób, w tym 2 osoby na stanowiskach kierowniczych (Kierownik Centrum i Kierownik Zespołu ds. Pieczy Zastępczej).

Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz kwalifikacji pracujących w nim osób przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Kadra pomocy społecznej w powiecie oraz jej kwalifikacje w 2019 roku

	Krzemieniewo	Lipno	Osieczna	Rydzyna	Święciechowa	Wijewo	Włoszakowice	PCPR Leszno
ogółem	11	8	5	12	11	7	9	10
kadra kierownicza	1	2	1	2	1	1	1	2
wykształcenie wyższe	1	2	1	2	1	1	1	2
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	1	2	1	2	1	0	1	2
pracownicy socjalni	3	6	2	4	3	2	2	1
wykształcenie wyższe	3	6	1	2	2	1	1	0
wykształcenie średnie	0	0	1	2	1	1	1	1
specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie prac. socjalnego	0	0	1	0	0	0	0	0
specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie prac. socjalnego	0	0	0	2	0	0	0	0
specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	0	0	1	0	0	0	2	1
pozostali pracownicy	7	0	2	6	7	4	6	7
wykształcenie wyższe	5	0	1	4	6	4	6	7
wykształcenie średnie	1	0	1	2	1	0	0	0
inne wykształcenie	1	0	0	0	0	0	0	0
wolontariusze	0	0	0	0	0	0	0	0
zatrudnieni w ramach zatrudnienia subsydiowanego	0	0	0	0	0	0	0	0
staże	0	0	0	1	0	1	0	0

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w gminach i w powiecie

W latach 2017-2019 wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminnym zwiększały się z roku na rok (z 65.383.782 zł w 2017r. do 79.367.726 zł w 2019 r.). Wpływ na to miał wzrost środków finansowych przeznaczonych na opłacenie pobytu mieszkańców gmin w domach pomocy społecznej, realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej (zatrudnienie asystenta rodziny, partycypacja w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej), na zasiłki i pomoc w naturze oraz zasiłki stałe, składki na ubezpieczenie zdrowotne, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz pomoc w formie posiłku udzielaną w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminach powiatu w latach 2017-2019

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2017 r.	w 2018 r.	w 2019 r.
Gmina Krzemieniewo			
ogółem	10.105.620	10.013.059	11.586.401
w tym w budżecie OPS-u	10.105.620	10.013.059	11.586.401
w tym: na pomoc społeczną	3.833.167	1.030.027	984.867
Gmina Lipno			
ogółem	10.989.652	11.261.749	13.934.884
w tym w budżecie OPS-u	10.989.652	11.261.749	13.934.884
w tym: na pomoc społeczną	1.203.246	1.354.718	1.522.435
Gmina Osieczna			
ogółem			
w tym w budżecie OPS-u	4.360.967	4.375.267	4.328.261
w tym: na pomoc społeczną	1.077.874	1.085.838	1.039.830
Gmina Rydzyna			
ogółem	11.359.077	11.314.407	14.402.609
w tym w budżecie OPS-u	11.343.117	11.289.597	14.350.734
w tym: na pomoc społeczną	974.316	1.047.110	1.229.991
Gmina Świąciechowa			
ogółem	9.272.554	9.762.330	12.150.144

w tym w budżecie OPS-u	9.141.209	9.627.626	12.011.135
w tym: na pomoc społeczną	731.867	800.478	904.006
Gmina Wijewo			
ogółem	6.332.309	6.332.007	7.130.360
w tym w budżecie OPS-u	6.270.023	6.276.386	7.070.968
w tym: na pomoc społeczną	139.819	181.817	200.008

Gmina Włoszakowice			
ogółem	12.963.603	12.346.774	15.835.067
w tym w budżecie OPS-u	12.013.510	12.342.918	14.627.718
w tym: na pomoc społeczną	1.675.364	1.674.876	1.853.997
razem			
ogółem	65.383.782	65.405.593	79.367.726
w tym w budżecie OPS-u	60.941.005	61.900.173	74.621.670
w tym: na pomoc społeczną	9.635.653	7.174.864	7.735.134

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie.

W analizowanym okresie wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej sukcesywnie rosły (4.468.519 w 2017 r., 4.633.838 zł w 2018 r., 4.861.006 zł w 2019 r.). Wpływ na to miała m.in. zmieniająca się wysokość środków finansowych otrzymanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w powiecie w latach 2017-2019

rozdziały	wysokość wydatków (w zł)		
	w 2017 r.	w 2018 r.	w 2019 r.
placówki opiekuńczo-wychowawcze	23.003	53.415	40.317
domy pomocy społecznej	0	0	0
ośrodki wsparcia	647.016	699.909	840.985
rodziny zastępcze	1.735.134	1.806.389	1.923.278
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	629.028	600.046	641.700
specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione	4.800	5.730	27.452
rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	60.000	60.000	43.981
Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności	268.670	300.835	335.509
środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	820.438	895.120	1.007.784
środki z WRPO na realizację projektu systemowe	256.793	209.494	0
pozostała działalność	23.637	2.900	0
ogółem	4.468.519	4.633.838	4.861.006

Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminach

W latach 2017-2019 łączna liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminach wchodzących w skład powiatu ulegała zmniejszeniu (2.535 w 2017 r., 2.096 w 2018 r., 2.017 w 2019 r.). Ich udział w ogóle ludności powiatu także się zmieniał, wynosząc: w 2017 roku 2,25%, rok później 1,97%, a w 2019 roku 1,91%.

Największy odsetek beneficjentów pomocy społecznej odnotowywano w gminie Krzemieniewo (2,2% w 2017 r., spadek do 1,8% w 2018 r., wzrost 2,3% w 2019 r.), a najmniejszy w gminach Rydzyna (1,9% w 2017 r., 1,5% w 2018 r., 1,2% w 2019 r.).

Tabela 21. Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminach w latach 2017-2019

	w 2017 r.	w 2018 r.	w 2019 r.
Gmina Krzemieniewo			
liczba osób	189	150	147
liczba rodzin	168	113	109
liczba osób w rodzinach	455	289	278
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	2,2%	1,8%	2,3%
Gmina Lipno			
liczba osób	178	156	146
liczba rodzin	151	138	137
liczba osób w rodzinach	467	381	365
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	2,3%	1,9%	1,8%
Gmina Osieczna			
liczba osób	139	110	117
liczba rodzin	104	79	88
liczba osób w rodzinach	238	200	233
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	1,5%	1,2%	1,3%
Gmina Rydzyna			
liczba osób	167	137	116
liczba rodzin	115	102	91
liczba osób w rodzinach	302	226	187
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	1,9%	1,5%	1,2%
Gmina Świąciechowa			
liczba osób	173	182	187
liczba rodzin	133	137	137
liczba osób w rodzinach	304	293	304
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	2,2%	2,3%	2,3%

Gmina Wijewo			
liczba osób	135	111	106
liczba rodzin	74	61	57
liczba osób w rodzinach	291	235	217
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	3,5%	3,0%	2,8%
Gmina Włoszakowice			
liczba osób	267	265	271
liczba rodzin	248	245	237
liczba osób w rodzinach	478	472	433
udział osób w rodzinach w ogóle ludności gminy	2,8%	2,8%	2,8%
razem			
liczba osób	1.248	1.111	1.090
liczba rodzin	993	875	856
liczba osób w rodzinach	2535	2.096	2.017
udział osób w rodzinach w ogóle ludności powiatu	2,25%	1,97%	1,91%

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Powody przyznawania pomocy społecznej w gminach

Wśród mieszkańców gmin wchodzących w skład powiatu, którzy w latach 2017-2019 korzystali ze wsparcia udzielanego przez ośrodki pomocy społecznej, najliczniejsze grupy stanowiły rodziny zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą, niepełnosprawnością oraz ubóstwem.

Problem długotrwałej i ciężkiej choroby był najczęstszą przyczyną przyznawania wsparcia w gminach Krzemieniewo, Osieczna, Świąciechowa i Rydzyna, w gminach Wijewo i Lipno najwięcej osób było objętych pomocą z powodu ubóstwa, a w gminie Włoszakowice najważniejszym problemem była niepełnosprawność. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w gminach w latach 2017-2019

	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Gmina Krzemieniewo						
ubóstwo	60	53	48	148	129	116
bezrobocie	43	33	28	115	85	66
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	48	52	50	148	167	154
długotrwała lub ciężka choroba	63	61	54	150	144	117
niepełnosprawność	51	48	41	128	108	89

Gmina Lipno						
ubóstwo	59	18	42	193	144	125
bezrobocie	27	24	22	92	63	47
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	22	13	9	87	59	42
niepełnosprawność	48	38	35	133	89	70
długotrwała lub ciężka choroba	39	41	46	112	80	91
Gmina Osieczna						
ubóstwo	71	52	59	158	119	149
długotrwała lub ciężka choroba	75	66	68	168	152	167
bezrobocie	25	13	26	67	32	35
niepełnosprawność	62	56	55	138	125	139
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	14	18	22	48	65	80
Gmina Rydzyna						
długotrwała lub ciężka choroba	86	84	78	186	171	146
ubóstwo	46	34	28	136	67	57
bezrobocie	25	20	16	75	48	49
niepełnosprawność	64	61	58	155	122	112
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	29	14	14	125	67	55
Gmina Świąciechowa						
ubóstwo	78	65	68	186	145	162
bezrobocie	43	30	20	90	77	53
niepełnosprawność	79	81	75	159	157	136
długotrwała lub ciężka choroba	92	103	99	177	193	179
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	23	23	21	81	72	70
Gmina Wijewo						
ubóstwo	41	37	32	170	143	116
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	34	31	28	173	155	147
bezrobocie	11	8	7	42	34	29
długotrwała lub ciężka choroba	34	29	27	111	106	89
niepełnosprawność	28	21	28	87	69	85
Gmina Włoszakowice						
niepełnosprawność	169	181	180	252	271	263
długotrwała lub ciężka choroba	171	186	181	251	282	268
ubóstwo	43	41	26	99	110	87
bezrobocie	28	23	18	79	75	57
bezdumność	6	3	4	6	3	4
alkoholizm	12	12	9	16	16	17
potrzeba ochrony macierzyństwa	10	13	19	49	69	99
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	10	15	13	37	66	60
razem						
ubóstwo	398	300	303	1.090	857	812
bezrobocie	202	151	137	560	414	336
długotrwała lub ciężka choroba	468	570	553	1.155	1.128	1.057
niepełnosprawność	501	486	472	1.052	941	894
bezradność w sprawach opiekuńczo-wych.	180	166	157	699	651	608
bezdumność	6	3	4	6	3	4

alkoholizm	12	12	9	16	16	17
potrzeba ochrony macierzyństwa	10	13	19	49	69	99

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie.

Świadczenia udzielane w gminach

Udzielane przez ośrodki pomocy społecznej świadczenia pomocy społecznej miały głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminach przez OPS-y w latach 2017-2019

formy świadczeń		liczba osób			liczba świadczeń		
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
pieniężne	zasiłek stały	98	97	82	979	632	581
	zasiłek okresowy	94	66	51	417	219	175
	zasiłek celowy	670	369	620	962	2984	779
	zasiłek celowy-zdarzenie losowe	1	3	0	1	4	0
	zasiłek celowy-klęska żywiołowa	10	0	0	11	0	0
niepieniężne	posiłek	385	1042	371	47759	42734	39087
	schronienie	12	11	14	459	831	693
	ubranie	0	0	0	0	0	0
	sprawienie pogrzebu	1	2	2	1	2	2
	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	53	56	66	495	576	606
usługi	usługi opiekuńcze	46	51	53	9978	12622	14665
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	2	3	0	247	132
	specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	2	2	0	247	107
	poradnictwo specjalistyczne	34	51	44	75	55	55
	praca socjalna	1109	1035	1030	1792	1509	1393
	interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
	kontrakt socjalny	1	0	0	1	0	0
programy pomocy	indywidualny program wychodzenia z bezdomności	0	0	0	0	0	0
	indywidualny program zatrudnienia socjalnego (CIS)	13	7	6	41	36	36
	plan pracy z rodziną	13	11	13	0	0	0

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie.

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w latach 2017-2019 był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Łączna liczba osób nim objętych w gminach powiatu ulegała nieznacznym wahaniom (670 w 2017 r., 366 w 2018 r., 620 w 2019 r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił natomiast posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem tego Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała z kolei praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Była ona prowadzona m.in. w oparciu o kontrakt socjalny. Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną w latach 2017-2019 wynosiła (1.109 w 2017 r., 1.035 w 2018 r., 1.030 w 2019 r.).

W ramach realizowanych zadań funkcjonujące w powiecie ośrodki pomocy społecznej przyznawały również świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W 2019 roku znacznie zmalała liczba rodzin i osób, którym przyznano zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych (z 2119 w 2017 r. do 1977 w 2019 r.), zasiłki pielęgnacyjne liczba osób wzrosła (z 1529 w 2017 r. do 1561 w 2019 r.), wrosła też liczba rodzin, którym udzielono świadczeń pielęgnacyjnych (z 207 w 2017 r. do 224 w 2019 r.).

W analizowanym okresie z roku na rok zmniejszała się liczba przyznanych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka (z 591 w 2017 r. do 482 w 2019 r.), natomiast liczba rodzin, które otrzymywały świadczenia z funduszu alimentacyjnego w

badanym okresie była praktycznie na stałym poziomie (149 w 2017 r. do 144 w 2019 r.).

Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminach w latach 2017-2019 (Włoszakowice i Święciechowa, Wijewo, Rydzyna, Osieczna, Lipno)

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
liczba rodzin	2119	2213	1977
świadczenia pielęgnacyjne			
liczba rodzin	207	212	224
zasiłek pielęgnacyjny			
liczba osób	1529	1492	1561
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
liczba świadczeń	591	527	482
świadczenia z funduszu alimentacyjnego			
liczba rodzin	149	147	144

Źródło danych: ośrodki pomocy społecznej w powiecie.

Pieczna zastępcza i pomoc dla osób usamodzielnianych

Pieczna zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa lub zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna, oraz rodzinny dom dziecka, natomiast instytucjonalna pieczna zastępcza sprawowana jest w ramach placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcijnego, rodzinnej i instytucjonalnej.

W latach 2017-2019 liczba funkcjonujących w powiecie leszczyńskim rodzin zastępczych wyniosła: 36 w 2017 roku (przebywało w nich 84 dzieci), 39 w 2018 roku (85 dzieci) i 42 w 2019 roku (85 dzieci). Wśród nich najwięcej było rodzin niezawodowych, przy czym ich liczba w roku 2018 i 2019 była stała i wynosiła 17 rodzin. Przez okres trzech lat stała była też liczba rodzin zawodowych i wynosiła 10 rodzin. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Rodzina piecza zastępcza w powiecie w latach 2017-2019

typ rodziny		liczba rodzin			liczba dzieci umieszczonych w rodzinach		
		2017 r.	2018 r.	2019 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
rodziny spokrewnione z dzieckiem		13	12	15	17	16	20
rodziny zastępcze niezawodowe		13	17	17	18	26	27
rodziny zastępcze zawodowe		10	10	10	49	43	38
w tym:	rodziny zastępcze specjalistyczne	2	1	1	8	4	5
	rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0
rodzinny dom dziecka		0	0	0	0	0	0

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

W analizowanym okresie we wszystkich typach rodzin zastępczych umieszczono: 13 dzieci w 2017 roku, 12 dzieci w 2018 roku, oraz 8 dzieci w 2019 roku. W 2017 roku zostały, na podstawie postanowień sądowych, utworzone 5 nowych rodzin zastępczych (4 niezawodowe i 1 spokrewniona), rok później 1 nową rodzinę spokrewnioną, a w 2019 roku utworzono 4 nowe rodziny zastępcze (1 niezawodową i 3 spokrewnione).

Wśród dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w latach 2017-2019 część dzieci pochodziło z innych powiatów i tak w 2017 roku 18 dzieci pochodziło z innych powiatów, w 2018 roku 17 dzieci a w 2019 roku 23 dzieci pochodziły z innych powiatów. Na utrzymanie tych dzieci Powiat Leszczyński otrzymywał od innych powiatów środki finansowe przekazane na podstawie porozumień. Jednocześnie w 2017 roku 1 dziecko, a w latach 2018-2019 2 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Leszczyńskiego przebywało w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

W przypadku rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, którzy nie mają sądowo ustalonych alimentów, PCPR przeprowadzał postępowanie mające na celu rozeznanie sytuacji dochodowej oraz socjalno-bytowej pod kątem ustalenia opłaty

za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. W stosunku do rodziców biologicznych wydano decyzje odstępujące od ustalenia powyższej opłaty ze względu na niespełnianie kryterium dochodowego. Kierownik PCPR uczestniczył w sprawach sądowych dotyczących ustalenia świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych w 2017 roku w 8 sprawach, w 2018 roku w 2 sprawach, a w 2019 roku w 4.

W ramach podtrzymywania więzi dziecka z rodziną naturalną PCPR organizował spotkania dzieci z rodzin zastępczych z ich rodzicami biologicznymi. W przypadku wydania przez Sąd Rodzinny i Nieletnich zezwoleń na urlopowanie, część dzieci przebywała w okresie dni wolnych od nauki w domu rodzinnym.

W Powiecie Leszczyńskim nie funkcjonuje instytucjonalna piecza zastępcza. W 2017 roku w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało 2 dzieci z powiatu leszczyńskiego (w Domu Dziecka w Łaszczynie oraz Dom Dziecka w Lesznie), w 2018- 1 dziecko w (w Domach Dziecka w Łaszczynie). Od 2019 r. żadne dziecko z terenu powiatu leszczyńskiego nie przebywa w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze przyznaje się pomoc mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

W latach 2017-2019 PCPR udzielał wsparcia usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych opracowując dla nich indywidualne programy usamodzielnienia, wypłacając im świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie, a także udzielając pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym.

W analizowanym okresie Centrum objęło pomocą odpowiednio 18, 17 i 10 osób pełnoletnich opuszczających rodziny zastępcze. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Osoby usamodzielniane oraz formy świadczonej im pomocy w latach 2017-2019

		liczba osób		
		2017 r.	2018 r.	2019 r.
pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze		18	17	10
w tym:	pomoc pieniężna na usamodzielnienie	2	7	5
	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	18	17	10
	pomoc pieniężna na zagospodarowanie	2	7	5
pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze		1	1	2
w tym:	pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	0
	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	1	1	1
	pomoc pieniężna na zagospodarowanie	0	0	1
pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust 1 ustawy o pomocy społecznej		1	1	1
w tym:	pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	0
	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	1	1	1
	pomoc pieniężna na zagospodarowanie	0	0	0
indywidualny program usamodzielnienia		20	19	13

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

W Powiecie Leszczyńskim funkcjonuje 1 mieszkanie chronione znajdujące się w Rydzynie. W roku 2019 nie przebywał w nim żaden wychowanek pieczy zastępczej. Za pobyt w mieszkaniu chronionym wychowanek pieczy zastępczej wnosi opłaty naliczone stosownie do swojej sytuacji finansowej.

Wspomniany powyżej Powiatowy Zespół Wsparcia Rodziny prowadzi poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne dla osób i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, alkoholowymi i przemocy w rodzinie. Jest ono świadczone przez 2 specjalistów: psychologa klinicznego – terapeutę rodzinnego i specjalistę ds. uzależnień. Ponadto porady udzielane są przez pedagogów w miejscu zamieszkania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także w prowadzonym przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Lesznie, w ramach którego możliwy jest również pobyt w hostelu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie podejmując działania na rzecz rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz udzielając wsparcia dla osób usamodzielnianych, uczestniczyło w projekcie pt. „Działamy razem z wiarą w lepsze jutro” w ramach

Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego działanie 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie 7.2.1 Usługi społeczne

Centrum w latach 2017 – 2019 każdorazowo występowało o dofinansowanie Programu Edukacyjno – Korekcyjnego dla sprawców przemocy domowe, na które otrzymało dofinansowanie z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, jednak z powodu braku zgłoszeń pomimo wzmożonego procesu rekrutacji Program nie mógł zostać zrealizowany.

Infrastruktura socjalna w powiecie

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W Powiecie Leszczyńskim, obok Ośrodków Pomocy Społecznej w Krzemieniewie, Lipnie, Osiecznej, Rydzynie, Świąciechowie, Wijewie i Włoszakowicach oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, funkcjonują: dwa Środowiskowe Domy Samopomocy w Kąkolewie i we Włoszakowicach, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rydzynie, Centrum Integracji Społecznej i Spółdzielnia Socjalna w Kłodzie, Mieszkanie Chronione w Rydzynie, Powiatowy Zespół Wsparcia Rodziny przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, 42 rodziny zastępcze, Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej, SP ZOZ MSW Centrum Rehabilitacji w Górnicy, Powiatowy Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka przy SOSW im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie, NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Niezapominajka” w Dąbczu, Dom Opieki Społecznej „Alpinia” w Osiecznej, Dom Opieki „Senior” w Mórkwie

Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Instytucje wsparcia w powiecie w 2019 roku

nazwa i adres instytucji oraz podmiot prowadzący	zakres oferowanych usług oraz potrzeby w zakresie rozwoju instytucji
---	---

<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie, Kąkolewo, ul. Krzywińska 10a, 64-113 Osieczna Podmiot prowadzący: Powiat leszczyński.</p>	<p>Placówka ma na celu podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi, podniesienie poziomu ich zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej i przystosowania społecznego w środowisku, a także w miarę możliwości przystosowanie do podjęcia pracy i udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia.</p> <p>Osoby przebywające w placówce biorą udział w zajęciach i terapii organizowanych w 6 pracowniach (krawiecko-dziewiarskiej, plastyczno-technicznej, gospodarstwa domowego, zachowań społecznych, muzyczno-teatralnej i informatycznej), dostosowanych do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności oraz możliwości i zainteresowań. Dom jest placówką otwartą, koedukacyjną i przeznaczoną dla osób pełnoletnich.</p>
<p>Środowiskowy Dom Samopomocy im. Wernera Kenkel we Włoszakowicach, Pl. 21 Października 4, 64-140 Włoszakowice. Podmiot prowadzący: Gmina Włoszakowice.</p>	<p>Dom jest placówką pobytu dziennego, której celem działania jest kompensowanie niepełnosprawności poprzez zajęcia rehabilitacyjno-terapeutyczne obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ treningi w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, ▪ rozszerzanie umiejętności społecznych i interpersonalnych, ▪ stwarzanie warunków do aktywnego funkcjonowania, samorealizacji, rozwijania zainteresowań, ▪ uczenie poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, ▪ wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych, ▪ integracja osób niepełnosprawnych z osobami sprawnymi.
<p>Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rydzynie, Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna. Podmiot prowadzący: Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Ziemi Leszczyńskiej „PRO-ACTIV”.</p>	<p>Warsztaty zajmują się aktywizacją zawodową i uspołecznieniem osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym oferując m.in. terapię zajęciową, posiłek i transport uczestników.</p> <p>Potrzeby w zakresie rozwoju instytucji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ środki finansowe na aktywizację społeczną i zawodową, ▪ zwiększenie środków finansowych na wyposażenie placówki, ▪ poprawa warunków lokalowych (remont),
<p>Centrum Integracji Społecznej w Kłodzie, Kłoda 97, 64-130 Rydzyna. Podmiot prowadzący: Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Ziemi Leszczyńskiej „PRO-ACTIV”.</p>	<p>Centrum prowadzi reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Potrzeby w zakresie rozwoju instytucji:</p>

<p>Spółdzielnia Socjalna „Zielona Kłoda” w Kłodzie, Kłoda 97, 64-130 Rydzyna.</p>	<p>Spółdzielnia jest przedsiębiorstwem społecznym, skierowanym głównie do osób bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych, chorych psychicznie i niepełnosprawnych.</p> <p>Potrzeby w zakresie rozwoju instytucji: rozszerzenie współpracy z samorządem powiatu w zakresie powierzania zadań do realizacji.</p> <p>Celem działalności spółdzielni będzie przywrócenie na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa oraz umożliwienie osobom bezrobotnym i niepełnosprawnym aktywizację zawodową , a także prowadzenie działalności reintegracji społecznej.</p>
<p>Mieszkanie Chronione Treningowe w Rydzynie, Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna. Podmiot prowadzący: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.</p>	<p>Mieszkanie chronione jest przeznaczone dla uczących się pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapeutycznych ośrodków wychowawczych.</p> <p>Za pobyt w mieszkaniu wychowankowie wnoszą opłaty naliczone stosownie do swojej sytuacji finansowej. Wychowankom oprócz pomocy pieniężnej umożliwia się korzystanie z pomocy pedagogicznej i psychologicznej w ramach wsparcia świadczonego przez PCPR, a także z pomocy udzielanej przez specjalistów zatrudnionych w działającym przy Centrum Powiatowym Zespole Wsparcia Rodziny. Na bieżąco prowadzona jest praca socjalna z wychowankami w zakresie rozwiązywania problemów życia codziennego, konfliktów rodzinnych i problemów szkolnych.</p>
<p>Powiatowy Zespół Wsparcia Rodziny przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, Pl. Kościuszki 4b, 64-100 Leszno. Podmiot prowadzący: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.</p>	<p>Zespół świadczy: poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, alkoholowymi i przemocy w rodzinie.</p> <p>Poradnictwo realizowane jest w środy, przez psychologa klinicznego - terapeutę rodzinnego.</p>
<p>Rodziny zastępcze, w których przebywają dzieci. Podmiot prowadzący: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.</p>	<p>Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę, wyżywienie, schronienie, dba o jego właściwe wychowanie, zapewnia opiekę zdrowotną, edukację, organizuje czas wolny.</p> <p>W powiecie leszczyńskim funkcjonowały 42 rodziny zastępcze (stan na 31.12.2019r.), wśród nich: 15 rodzin zastępczych spokrewnionych (przebywało w nich 20 dzieci), 17 rodzin zastępczych niezawodowych (27 dzieci), 10 rodzin zastępczych zawodowych (38 dzieci), w tym 1 specjalistyczna zawodowa rodzina zastępcza.</p> <p>Potrzeby w zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej: pozyskiwanie kolejnych rodzin zastępczych.</p>
<p>Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej, ul. Zamkowa 2, 64-113 Osieczna.</p>	<p>Centrum świadczy usługi rehabilitacyjne w zakresie: stacjonarnej rehabilitacji ogólnoustrojowej oraz rehabilitacji ogólnoustrojowej w oddziale dziennym.</p>

**SP ZOZ MSW Centrum
Rehabilitacji w Górznie,**
Górzno 63,
64-120 Krzemieniewo.

Zespół Szkół Specjalnych w Górznie specjalizuje się w łączeniu zajęć i terapii pod kontem indywidualnych potrzeb dziecka. Uczniami szkoły są dzieci z niepełnosprawnością ruchową i intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężeniami. W szkole prowadzone są też zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Zespół Szkół Specjalnych w Górznie składa się z Oddziału Przedszkolnego w Szkole Podstawowej Specjalnej, Szkoły Podstawowej Specjalnej klasy I – VIII, Zespołu Rewalidacyjno–Wychowawczego, Szkoły Przystosowanej do Pracy – są to szkoły stacjonarne oraz z Oddziału Przedszkolnego w Szkole Podstawowej przy SP ZOZ MSWiA Centrum Rehabilitacji w Górznie, Szkole Podstawowej Specjalnej przy SP ZOZ MSWiA Centrum Rehabilitacji w Górznie, Liceum Ogólnokształcącego przy SP ZOZ MSWiA Rehabilitacji w Górznie dla dzieci podczas pobytu na turnusie rehabilitacyjnym.

Centrum na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia prowadzi rehabilitację w następujących zakresach: rehabilitacja neurologiczna dla dzieci i dorosłych, rehabilitacja ogólnoustrojowa dla dzieci i dorosłych, rehabilitacja pulmonologiczna dla dzieci, rehabilitacja w oddziale dziennym dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego. W ramach rehabilitacji neurologicznej usprawniamy pacjentów między innymi po: udarach, wypadkach komunikacyjnych, operacjach kręgosłupa, z stwardnieniem rozsianym, z dziecięcym porażeniem mózgowym, z przepuklinami oponowo-rdzeniowymi, z zespołami porażennymi, itp. W rehabilitacji ogólnoustrojowej leczymy pacjentów między innymi po: urazach, operacjach ortopedycznych np. po endoprotezach stawów biodrowych i kolanowych, - z chorobą Parkinsona, z chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa i stawów, ze skoliozami, z zespołami bólowymi kręgosłupa, itp. W zakresie rehabilitacji pulmonologicznej leczymy dzieci: z astmą oskrzelową, z stanami po zapaleniu płuc i oskrzeli, z nawracającymi infekcjami dróg oddechowych, z innymi chorobami układu oddechowego. Rehabilitacja dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego obejmuje dzieci do 18 roku życia. Do tej rehabilitacji kierowane są osoby: z wrodzonymi wadami układu nerwowego (np. małogłowie, przepukliny oponowo-rdzeniowe, wrodzone wodogłowie), z chorobami metabolicznymi układu nerwowego, z zaburzeniami koordynacji ruchowej pochodzenia centralnego, z zespołem mikrozaburzeń czynności mózgu, z zespołami aberracji chromosomów (w tym z zespołem Downa), z trwałymi dysfunkcjami aparatu ruchu (w tym dziecięce porażenie mózgowe, miopatie, zaniki nerwowo-mięśniowe, następstwa chorób urazowych i zapalnych OUN), z zaburzeniami integracji sensorycznej, z nieprawidłowym rozwojem psychomotorycznym o ustalonej lub bez ustalonej etiologii, z wrodzonymi wadami rozwojowymi wielu układów, z grupy wysokiego ryzyka ciążywo-porodowego.

<p>Powiatowy Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka przy SOSW im. Franciszka Ratajczaka w Rydzynie, Pl. Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna.</p>	<p>Działający w ramach SOSW-u Powiatowy Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka został powołany do pracy z dziećmi od momentu wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Jego celem jest wszechstronne stymulowanie rozwoju dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, a także udzielanie ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wskazówek i porad dotyczących pracy i postępowania z dzieckiem. PZWWRD prowadzi: terapię logopedyczną (ogólną i surdologopedyczną), terapię pedagogiczną (indywidualną dla dzieci z zaburzeniami rozwoju, surdopedagogiczną i tyflopedagogiczną), EEG Biofeedback, integrację sensoryczną oraz terapię psychologiczną. Organizowane zajęcia są bezpłatne, indywidualnie, w wymiarze od 4 do 8 godzin miesięcznie i odbywają się w bardzo dobrze wyposażonych salach i gabinetach.</p>
<p>NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy "Niezapominajka" Dąbczu, Dąbcze 25, Rydzyna.</p>	<p>NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Niezapominajka” w Dąbczu z powodzeniem funkcjonuje od września 2011 roku. Aktualnie, stanowi filię Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego w Lesznie. NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Niezapominajka”, Filia Dąbcze zlokalizowany jest około 5 km od Leszna. Świadczy usługi w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. „Niezapominajka” w Dąbczu stworzona została z myślą o osobach samotnych, w podeszłym wieku, umęczonych życiem, chorobą i cierpieniem. Usytuowana jest w zwartej wiejskiej zabudowie. Ze swoim ciepłym otoczeniem, zielenią, drewnianą, ogrodową altanką, skalną kapliczką z figurką Matki Bożej przywołuje sielskie skojarzenia "wsi spokojnej, wsi wesolej". Pobyt tutaj służy przede wszystkim poprawie zdrowia i samopoczucia. Mieszkańcy „Niezapominajki” mają okazję odnaleźć w niej domowe zacisze, życzliwość oraz wsparcie pielęgniarek, opiekunów medycznych, fizjoterapeutów oraz terapeutów. „Niezapominajka” w Dąbczu w swojej ofercie zawiera specjalistyczną opiekę długoterminową oraz krótkoterminową (dotyczy osób po przebyciu leczenia szpitalnym oraz wymagających opieki pod nieobecność rodziny). Usytuowanie Oddziału w środowisku wiejskim zapewnia naszym Podopiecznym wyjątkowy mikroklimat.</p>

<p>Dom Opieki Społecznej „Alpinia” w Osiecznej, ul. Leszczyńska 5d, 64-113 Osieczna.</p>	<p>Dom oferuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opiekę długoterminową i krótkoterminową dla osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych, ▪ całodobową opiekę pielęgniarstwa, ▪ opiekę lekarską, ▪ pokoje jedno i dwuosobowe, ▪ łazienki przy każdym pokoju, ▪ wyżywienie składające się z 4 posiłków, ▪ terapię zajęciową, organizację czasu wolnego, ▪ usługi fryzjerskie, ▪ wizyty duszpasterskie.
<p>Dom Opieki „Senior” w Mórkowie, Mórkowo 1c, 64-111 Lipno.</p>	<p>Dom jest placówką przeznaczoną dla osób starszych i niepełnosprawnych. oferującą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ całodobową profesjonalną opiekę pielęgniarstwa, ▪ kontakt z lekarzem, ▪ wyżywienie, ▪ dostęp do rehabilitacji, ▪ wysoko wykwalifikowany personel, ▪ pokoje jedno, dwu i trzy-osobowe, ▪ spotkania towarzyskie, wyjazdy do ciekawych miejsc lub spacerów.

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Mieszkańcy Powiatu Leszczyńskiego mogą również korzystać z pomocy oferowanej przez instytucje funkcjonujące poza jego terenem. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Instytucje wsparcia spoza powiatu, z oferty których mogą korzystać jego mieszkańcy

nazwa i adres instytucji	zakres oferowanych usług oraz kategoria klienta
<p>Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny, Filia w Lesznie, ul. Jana Pawła II 12, 64-100 Leszno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ procedury adopcyjne dla zainteresowanych przysposobieniem dzieci, ▪ poszukiwanie rodziców adopcyjnych dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. <p>Kategoria klienta: kandydaci na rodziny adopcyjne oraz dzieci z uregulowaną sytuacją prawną (również z rodzin zastępczych).</p>
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lesznie, ul. Niepodległości 27c, 64-100 Leszno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie dla kobiet i dzieci zagrożonych przemocą fizyczną lub psychiczną, ▪ schronienie, ▪ wyżywienie, ▪ pomoc psychologiczno-pedagogiczna i prawna. <p>Kategoria klienta: kobiety i dzieci zagrożone przemocą domową.</p>

<p>Dom Pomocy Społecznej w Lesznie, ul. Janusza Korczaka 1, 64-100 Leszno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki, ▪ zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych i religijnych.
<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Lesznie, ul. Niepodległości 27 c, 64-100 Leszno.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rehabilitacja, ▪ terapia zajęciowa, ▪ opieka, ▪ posiłek, ▪ transport uczestników. <p>Kategoria klienta: osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>Dom Seniora w Lesznie, ul. Korczaka 5, 64-100 Leszno.</p>	<p>Dzienne wsparcie dla osób starszych i samotnych.</p>
<p>Środowiskowy Dom Samopomocy WENA w Lesznie ul. Starozamkowa 14</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rehabilitacja, ▪ terapia zajęciowa, ▪ opieka, ▪ posiłek, ▪ transport uczestników. <p>Kategoria klienta: osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>Schronisko dla Os ob. Bezdomnych, ul. Towarowa 10, 64-100 Leszno.</p>	<p>Schronienie dla osób bezdomnych.</p>
<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzywiniu, ul. Chłapowskiego 28, 64-010 Krzywiń.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ trening funkcjonowania w codziennym życiu, ▪ trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, ▪ trening umiejętności spędzania czasu wolnego, ▪ terapia ruchowa, ▪ terapia zajęciowa, ▪ wsparcie, ▪ rozwijanie zainteresowań w pracowniach funkcjonujących w Ośrodku. <p>Kategoria klienta: osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>Warsztaty Terapii Zajęciowej we Wschowie, ul. Kosynierów 1c, 67-400 Wschowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rehabilitacja, ▪ terapia zajęciowa, ▪ opieka medyczna, ▪ posiłek, ▪ transport uczestników. <p>Kategoria klienta: osoby niepełnosprawne.</p>

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego i pełnią istotną rolę w społeczności lokalnej. Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

Samorząd powiatu współpracuje z lokalnymi organizacjami sektora pozarządowego, co zostało uregulowane uchwałą Rady Powiatu Leszczyńskiego w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca z organizacjami pozarządowym odbywa się w formie:

- zlecenia realizacji zadań własnych,
- dofinansowywania działalności statutowej,
- doradztwa, konsultacji,
- wsparcia rzeczowego.

W 2019 roku w Powiecie Leszczyńskim i na rzecz jego mieszkańców działało 40 organizacji pozarządowych. Samorząd powiatu posiadał akt prawa miejscowego („Program Współpracy Powiatu Leszczyńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego”), w oparciu o który miał możliwość podejmowania z nimi współpracy w formie zlecenia realizacji zadań publicznych, tj. powierzania wykonania zadania lub wsparcia takiego zadania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego działającego powiecie i na rzecz mieszkańców powiat

Tabela 29. Organizacje pozarządowe działające w powiecie i na rzecz jego mieszkańców w 2019 roku

lp.	nazwa i adres organizacji	adres organizacji
1.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Oddział Rejonowy w Lesznie	ul. Dąbrowskiego 45a, 64-100 Leszno

2.	Poradnia Profilaktyki i Terapii „Monar”	ul. Przemysłowa 27, 64-100 Leszno
3.	Związek Stowarzyszeń Bank Żywności Leszno	ul. Wilkońskiego 36, 64-100 Leszno
4.	Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	ul. Mickiewicza 55, 64-100 Leszno
5.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Dzieciom Niepełnosprawnym”	ul. Łaziebna 14, 64-100 Leszno
6.	Polski Związek Niewidomych	ul. B. Chrobrego 37, 64-100 Leszno
7.	Polski Czerwony Krzyż, Oddział Rejonowy	ul. Mickiewicza 2, 64-100 Leszno
8.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjne „Amazonka”	ul. B. Chrobrego 37, 64-100 Leszno
9.	Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących	ul. B. Chrobrego 37, 64-100 Leszno
10.	Stowarzyszenie „Rodzina Wojskowa”	ul. Raclawicka 1, 64-100 Leszno
11.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualna, Koło w Lesznie	ul. Starozamkowa 14a, 64-100 Leszno
12.	Stowarzyszenie Możemy	ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby 67, 64-115 Świąciechowa
13.	Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich „PISOP”	ul. B. Chrobrego 37, 64-100 Leszno
14.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy z siedzibą w Lesznie	ul. Armii Krajowej 14, 64-100 Leszno
15.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy z siedzibą w Świąciechowie	ul. Rynek 4, 64-115 Świąciechowa
16.	Stowarzyszenie Izba Życia „Nadzieja”	ul. 21 Października 4, Włoszakowice
17.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski im. J. Korczaka	ul. Podgórna 3D, 64-100 Włoszakowice
18.	Towarzystwo Śpiewu Rapsodia	ul. Powstańców WLKP. 7, 64-100 Lipno
19.	Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Ziemi Leszczyńskiej „PRO-ACTIV”	Pl. Zamkowy 2, 64-140 Rydzyna
20.	Stowarzyszenie Razem dla Pawłowic	ul. Mielżyńskich 50/6, 64-122 Pawłowice
21.	Stowarzyszenie Lasocice z Pasją	ul. Sportowa 5, Lasocice 64-100 Leszno
22.	Fundacja „Jesteśmy, więc pomagamy”	ul. K. Kurpińskiego 29, 64-140 Włoszakowice
23.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży w Górznie	Górzno 63, 64-120 Krzemieniewo

24.	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lesznie	ul. Łaziebna 14, 64-100 Leszno
25.	Stowarzyszenie Chorych na Choroby Reumatyczne w Lesznie	ul. Gen. Grota-Roweckiego 20, 64-100 Leszno
26.	Fundacja Blisko Ciebie	Kąty 70, 64-113 Osieczna
27.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Zarząd Oddziału w Lesznie	ul. Bolesława Chrobrego 3, 64-100 Leszno
28.	Stowarzyszenie Bukówczan Manu	Bukówiec Górny, ul. Powstańców Wlkp. 114, 64-140 Włoszakowice
29.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Twórców Kultury	ul. Narutowicza 69, 64-100 Leszno
30.	Klub Miłośników Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych „Traktor i Maszyna”	ul. Powstańców Wlkp. 7, 64-111 Lipno
31.	Stowarzyszenie Gminne Koło Gospodyń Wiejskich „Krzemianki”	ul. Wiejska 114, 64-120 Krzemieniewo
32.	Stowarzyszenie im. Andrzeja Krzyckiego	ul. Mieczysława Górnego 2, Krzycko Wielkie, 64-117 Krzycko Małe
33.	Stowarzyszenie Działajmy Razem	ul. Lipowa 28, 64 150 Wijewo
34.	Leszczyńskie Towarzystwo Muzyczne im. Romana Maciejewskiego	ul. Bolesława Chrobrego 3, 64-100 Leszno
35.	Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	ul. Strzelecka 7, 64-100 Leszno
36.	Stowarzyszenie MTS Aktywne Włoszakowice	ul. Myśliwska 1A, 64-140 Włoszakowice
37.	Piotrowice na Nowo	Piotrowice 20, 64-115 Świąciechowa
38.	Stowarzyszenie Miłośników Tańca Ludowego ZTL - Moraczewo	Rynek 7, 64-130 Rydzyna
39.	Nasze Trzebiny	Trzebiny 35, 64-100 Leszno
40.	Klub Seniora Żłota Jesień	ul. Powstańców Wlkp. 112, 64-140 Bukówiec Górny

Źródło danych: Starostwo Powiatowe w Lesznie.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu Powiatu Leszczyńskiego w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 jest **wzmacnianie rodzin, rozwijanie pieczy zastępczej oraz wspieranie jej wychowanków w usamodzielnieniu oraz dążenie do integracji społecznej poprzez stwarzanie mieszkańcom możliwości rozwoju oraz**

przeciwdziałanie, przy współpracy z sektorem pozarządowym, różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego. Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.	Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki oraz odpowiednich warunków do rozwoju
Cele operacyjne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc rodzinom we właściwym wypełnianiu ich funkcji. 2. Promowanie i rozwijanie pieczy zastępczej oraz pomoc wychowankom ją opuszczającym. 3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, w tym dotkniętych niepełnosprawnością. 4. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodzin oraz udzielanie im pomocy w przezwyciężaniu problemów, w tym opiekuńczo-wychowawczych i materialnych, w szczególności poprzez współpracę z gminnymi jednostkami pomocy społecznej. 2. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego; rozwijanie Powiatowego Zespołu Wsparcia Rodziny. 3. Promowanie i wdrażanie programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych służących rozwojowi rodziny. 4. Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. 5. Zacieśnianie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodziny i dziecka w powiecie, w tym pomiędzy placówkami oświatowymi i kulturalnymi, jednostkami pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policją, sądem rejonowym i kuratorami sądowymi, organizacjami pozarządowymi i kościołem.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz rozwijanie zastępczej pieczy rodzinnej poprzez stałe pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rozwój instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez otwarcie/budowę na terenie powiatu Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej. 2. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, m.in. w formie poradnictwa. 3. Podejmowanie współpracy z gminnymi jednostkami pomocy społecznej w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej, współpraca z asystentami rodzin.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Przyznawanie osobom usamodzielnianym pomocy, w tym pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie. 5. Dążenie do zabezpieczenia mieszkań dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, w tym rozwój mieszkań chronionych. 6. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z dziećmi usamodzielnianymi oraz zapewnienie im dostępu do wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 3.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt (w salach do praktycznej nauki zawodu, w tym także sprzęt komputerowy), programy nauczania i posiadanie przez szkoły zawodowe ofert dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 2. Włączenie rodziców do współpracy z placówkami oświatowymi i opiekuńczo-wychowawczymi. 3. Zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, logopedycznego, terapeutycznego) dla dzieci i młodzieży. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez pomoc materialną (stypendia i zasiłki szkolne) oraz organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych. 5. Wspieranie rozwoju sieci placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, kulturalnych, rehabilitacyjnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz zwiększenie dostępności do bazy już istniejącej. 6. Rozwijanie placówek specjalnych zapewniających szerszy dostęp do kształcenia dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej. 7. Zapewnienie rodzinom dzieci niepełnosprawnych szerszego dostępu do poradnictwa.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie w gminach powiatu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. 2. Poprawa dostępności w gminach powiatu wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie. 3. Zintensyfikowanie w gminach powiatu profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży. 4. Wspieranie grup samopomocowych. 5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. 6. Kontynuowanie współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Lesznie. 7. Kontynuowanie realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 8. Zintensyfikowanie działalności gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 9. Kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą.
Czas realizacji	Lata 2021-2027.
Realizatorzy	Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu zgodnie z właściwością zadań.
Partnerzy w realizacji	Ośrodki pomocy społecznej, placówki przedszkolne, oświatowe szczebla podstawowego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, instytucje rządowe, placówki służby zdrowia, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lesznie, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. rządowe, pozarządowe fundusze europejskie, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niższy odsetek rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ▪ podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, ▪ skuteczniejsze wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci, ▪ łatwiejszy dostęp do opieki przedszkolnej, ▪ podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, ▪ wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających, ▪ zwiększenie liczby rodzin zastępczych, ▪ skuteczniejsze wspieranie dzieci usamodzielnianych, ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, ▪ lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współ-uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, ▪ obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie.
-----------------------	--

Cel strategiczny 2.	Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców powiatu
Cele operacyjne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz wspieranie osób zagrożonym lub dotkniętym ubóstwem i bezdomnością. 2. Usprawnianie seniorów oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zjawiska bezrobocia w powiecie. 2. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy jednostek powiatu, Ośrodków a. Pomocy Społecznej w zakresie monitorowania bezrobocia. 3. Udzielanie przez Powiatowy Urząd Pracy pomocy w znalezieniu pracy bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy. 4. Podejmowanie przez Powiatowy Urząd Pracy współpracy z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy. 5. Prowadzenie w gminach powiatu pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i ubogimi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny. 6. Zmniejszanie skutków bezrobocia i ubóstwa poprzez przyznawanie i wypłacanie przez Powiatowy Urząd Pracy zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia oraz udzielanie przez ośrodki pomocy społecznej pomocy finansowej, rzeczowej (w tym w postaci dożywiania) osobom zagrożonym utratą bezpieczeństwa socjalnego. 7. Podejmowanie w gminach powiatu działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością – prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego, w razie potrzeby opracowanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz zapewnienie schronienia,

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz propagowanie jej idei wśród osób bezrobotnych poprzez udzielenie wsparcia finansowego osobom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą oraz pomoc szkoleniową i doradczo-konsultacyjną w zakresie prowadzenia własnej firmy oraz możliwości ubiegania się o środki na jej utworzenie. 9. Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w powiecie, np. Centrum Integracji Społecznej i Spółdzielni Socjalnej w Kłodzie. 10. Dostosowywanie kierunków kształcenia w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz promowanie, szczególnie wśród młodzieży, idei planowania rozwoju zawodowego. 11. Podejmowanie działań w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy, m.in. promowanie powiatu przy wykorzystaniu jego walorów, przygotowywanie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie ulg podatkowych dla inwestorów. 12. Opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. 13. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych oraz z Kościołem.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 2.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie w gminach powiatu wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. 2. Wspieranie i rozwijanie środowiskowych form wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych, w tym poprawianie dostępności i jakości usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, zaspokajanie potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych m.in. poprzez organizowanie spotkań integracyjnych, tworzenie klubów seniora i dziennych domów pobytu, propagowanie Uniwersytetu III Wieku oraz innych form kształcenia i samokształcenia. 3. Zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych do turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i środków pomocniczych. 4. Zwiększanie udziału osób niepełnosprawnych w sporcie, kulturze i turystyce. 5. Likwidowanie barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, w tym w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych oraz w obiektach użyteczności publicznej. 6. Rozwijanie oferty funkcjonujących w powiecie środowiskowych domów samopomocy. 7. Otwarcie DPS, Centrum Usług Senioralnych, Mieszkania Wspomagane czy też rozwój opieki dziennej poprzez otwarcie placówek wsparcia dziennego. 8. Wspieranie pracodawców w tworzeniu i wyposażaniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych; wskazywanie im korzyści

	<p>wynikających z zatrudnienia tych osób.</p> <p>9. Rozwijanie oferty funkcjonujących w powiecie warsztatów terapii zajęciowej.</p> <p>10. Opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>11. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz z kościołem.</p>
Czas realizacji	Lata 2021-2027.
Realizatorzy	Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu zgodnie z właściwością zadań.
Partnerzy w realizacji	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ośrodki pomocy społecznej, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, pracodawcy, noclegownie i schroniska spoza powiatu, instytucje rządowe, placówki ochrony zdrowia, podmioty ekonomii społecznej, w tym Centrum Integracji Społecznej, Spółdzielnia Socjalna w Kłodzie, Spółdzielnia Socjalna Kotwica, ośrodki wsparcia, w tym Środowiskowe Domy Samopomocy w Kąkolewie i we Włoszakowicach, placówki świadczące usługi rehabilitacyjne, w tym Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rydzynie, domy pomocy społecznej i domy opieki, organizacje pozarządowe, w tym Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku w Lesznie, kościół, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne: rządowe, pozarządowe europejskie, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej, ▪ wzrost aktywności gospodarczej w powiecie ▪ większa aktywność zawodowa mieszkańców, ▪ poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, ▪ łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, ▪ efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, ▪ wyższy standard świadczonych usług, ▪ lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, ▪ wzrost liczby osób usprawianych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 3.	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego
Cele operacyjne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. 2. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych w powiecie. 2. Opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu(po konsultacji z gminami). 3. Opracowanie i realizacja powiatowego programu ochrony zdrowia psychicznego. 4. Podnoszenie jakości usług świadczonych dla osób niepełnosprawnych.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów. 2. Podejmowanie w powiecie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie). 3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w powiecie. 4. Kontynuowanie przez jednostki powiatowe i gminne oraz mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych, organizację dowozu dzieci do szkół.
Czas realizacji	Lata 2021-2027.
Realizatorzy	Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu.
Partnerzy w realizacji	Policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne: rządowe, pozarządowe, europejskie, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, ▪ poprawa stanu zdrowia mieszkańców, ▪ ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, ▪ wzrost zasobu wiedzy mieszkańców na temat przestępczości i jej skutków, ▪ bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 4.	Wzmacnianie służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego
Cele operacyjne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej. 2. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz rozszerzanie z nimi współpracy.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie kadr pomocy społecznej w powiecie i w gminach, m.in. poprzez zwiększenie liczby pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej do poziomu zgodnego z zapisami ustawy o pomocy społecznej. 2. Zatrudnianie w gminach powiatu asystentów rodziny. 3. Ustawiczne dokształcanie kadr pomocy społecznej w powiecie i w gminach (szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne, superwizje) oraz zachęcanie do podjęcia specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego. 4. Świadczenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej z powiatu. 5. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w powiecie i w gminach wschodzących w jego skład poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych. 6. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy. 7. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 3. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania. 4. Zachęcanie mieszkańców powiatu do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych. 5. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2021-2027.
Realizatorzy	Starosta Powiatu, Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne powiatowe jednostki pomocy społecznej.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, ośrodki pomocy społecznej i inne gminne jednostki pomocy społecznej, instytucje

	<p>rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.</p>
Źródła finansowania	<p>Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne: rządowe, pozarządowe, europejskie, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.</p>
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ większe kompetencje kadr pomocy społecznej, ▪ wyższa jakość świadczonych usług, ▪ rozwój aktywności mieszkańców, ▪ zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, ▪ różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowym.

IV. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2021-2027 będzie realizowana m.in. poprzez następujące programy:

- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Leszczyńskim,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Program Współpracy Powiatu Leszczyńskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego,
- Program Aktywna Samorząd,
- Program Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu,
- Program Wyrównywanie Różnic Miedzy Regionami III,
- Program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy w rodzinie

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd powiatu lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

Programy i projekty powinna cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

V. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 112, pkt 9 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2014-2020 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu polityki społecznej będą ujmowane corocznie w uchwale budżetowej Rady Powiatu.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych, polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Starosta Leszczyński może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.:

- liczba rodzin objętych wsparciem przez ośrodki pomocy społecznej, w tym liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba rodzin objętych wsparciem przez Powiatowy Zespół Wsparcia Rodziny,

- liczba opracowanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba rodzin zastępczych,
- liczba rodzin zastępczych objętych poradnictwem,
- liczba dzieci usamodzielnianych objętych pomocą,
- liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba doposażonych placówek oświatowych,
- liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym,
- liczba uczniów objętych pomocą w formie stypendiów i zasiłków,
- liczba zajęć edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba uczniów uczęszczających do placówek specjalnych,
- liczba rodzin dzieci niepełnosprawnych korzystających z poradnictwa,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach grup samopomocowych,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie objętych pomocą w ramach ośrodków wsparcia,
- liczba osób objętych programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba zespołów interdyscyplinarnych oraz liczba osób objętych ich oddziaływaniem,
- liczba osób objętych pomocą w ramach ośrodka interwencji kryzysowej.

Cel strategiczny 2.:

- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w powiecie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu

bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,

- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie,
- liczba opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych,
- liczba podmiotów gospodarczych oraz liczba nowych inwestorów,
- liczba pracodawców, którym Powiatowy Urząd Pracy udzielił wsparcia,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba pracowników Powiatowego Urzędu Pracy objętych szkoleniami,
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba osób objętych ofertą klubów seniora i domów dziennego pobytu,
- liczba osób objętych ofertą Uniwersytetu III Wieku,
- liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w sporcie, kulturze i turystyce,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach środowiskowych domów samopomocy,
- liczba osób niepełnosprawnych objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba nowo utworzonych i wyposażonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób korzystających z warsztatów terapii zajęciowej,
- liczba wolontariuszy.

Cel strategiczny 3.:

- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 4.:

- liczba pracowników PCPR-u i ośrodków pomocy społecznej, w tym liczba pracowników socjalnych, oraz liczba asystentów rodziny,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd powiatu organizacji pozarządowych,
- liczba wolontariuszy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Podział administracyjny Powiatu Leszczyńskiego	10
Tabela 2. Układ drogowy powiatu	12
Tabela 3. Drogi powiatowe na terenie powiatu	13
Tabela 4. Dodatki mieszkaniowe przyznawane w gminach w latach 2017 – 2019	22
Tabela 5. Bezrobotni w gminach powiatu w latach 2017-2019	29
Tabela 6. Placówki oświatowe w powiecie w roku szkolnym 2019	34
Tabela 7. Placówki kulturalne w powiecie w 2019 r.	43
Tabela 8. Imprezy dofinansowane z budżetu powiatu w 2019 r.	45
Tabela 9. Kluby sportowe funkcjonujące w powiecie w 2019 r.	47
Tabela 10. Obiekty sportowo – rekreacyjne w powiecie w 2019r.	50
Tabela 11. Zakłady podstawowej opieki zdrowotnej w powiecie w 2019 r.	51
Tabela 12. Zadania realizowane w powiecie z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w latach 2017 – 2019	56
Tabela 13. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych	60
Tabela 14. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminach powiatu i w powiecie w latach 2017 – 2019	61
Tabela 15. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych	62
Tabela 16. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania uzależnień i przemocy w rodzinie w 2019 r.	63
Tabela 17. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy rodzinie w mieście Leszno.	65
Tabela 18. Kadra pomocy społecznej w powiecie w 2019 r.	69

Tabela 19. Wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminach powiatu w latach 2017 – 2019	70
Tabela 20. Wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w powiecie w latach 2017 – 2019	71
Tabela 21. Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminach w latach 2017 -2019	72
Tabela 22. Najczęstsze powody przyznania pomocy w gminach w latach 2017 – 2019	73
Tabela 23. Formy świadczeń pomocy społecznej	75
Tabela 24. Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego w gminach	77
Tabela 25. Rodzinna piecza zastępcza w latach 2017 - 2019	78
Tabela 26. Osoby usamodzielniane oraz formy świadczonej im pomocy w latach 2017 – 2019	80
Tabela 27. Instytucje wsparcia w powiecie w latach 2019	81
Tabela 28. Instytucje wsparcia spoza powiatu	86
Tabela 29. Organizacje pozarządowe działające w powiecie w 2019r.	88

Wykresy:

Wykres 1-2. Ludność powiatu oraz gmin w latach 2017 – 2019	17
Wykres 3-4. Struktura wiekowa ludności powiatu oraz gmin w latach 2017 – 2019	18
Wykres 5-6. Ruch naturalny i migracyjny ludności powiatu w latach 2017 – 2018	19
Wykres 7. Zasoby mieszkaniowe w powiecie w latach 2018 – 2019	21
Wykres 8. Mieszkania pozostające w zasobach gmin w latach 2017-2019	21
Wykres 9. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki	24
Wykres 10. Podmioty gospodarcze w powiecie w 2019 r.	26
Wykres 11. Mieszkańcy powiatu posiadający zatrudnienie w latach 2016-2018	28
Wykres 12. Bezrobotni w powiecie według płci w latach 2017-2019	28

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie leszczyńskim, w województwie wielkopolskim i w kraju w latach 2017 – 2019	30
Wykres 14 – 17. Bezrobotni w powiecie na koniec 2018 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu i poziomu wykształcenia	31
Wykres 18. Bezrobotni w powiecie na koniec 2019 r. według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	32
Wykres 19. Przestępstwa kryminalne stwierdzone w powiecie w latach 2018 – 2019	67

Uzasadnienie
do uchwały nr XLIII/254/2021
Rady Powiatu Leszczyńskiego
z dnia 29 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia: „ Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2027”

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W związku z powołanym przepisem Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie przedkłada projekt Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Leszczyńskim na lata 2021-2021. Strategia przyjęta uchwałą Rady Powiatu Leszczyńskiego nr XXXI/312/2014 w dniu 24 lipca 2014 r. obowiązywała do końca 2020 roku.

W związku z upływem terminu jej realizacji, niezbędne jest uchwalenie nowego dokumentu strategicznego w sferze rozwiązywania problemów społecznych w powiecie leszczyńskim. Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały należy uznać za zasadne.